

1. OPETUSSUUNNITELMA.....	2
1.1 OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN KOKEMÄELLÄ	2
2. OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	2
2.1 PERUSOPETUKSEN ARVOPOHJA	2
2.2 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ.....	2
2.3 PERUSOPETUKSEN RAKENNE.....	2
3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	4
3.1 OPPIMISKÄSITYS.....	4
3.2 OPPIMISYMPÄRISTÖ.....	4
3.3. TOIMINTAKULTTUURI	5
4 OPISKELUN YLEINEN TUKI.....	5
4.1 KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ	5
4.2 OPPIMISSUUNNITELMA	6
4.3 OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN	6
4.4 TUKIOPETUS	6
4.5 OPPILASHUOLTO.....	6
4.6 KERHOTOIMINTA.....	8
5 ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPILAIDEN OPETUS	8
6 KIELI- JA KULTTUURIRYHMIEN OPETUS.....	8
7 OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT	8
7.1 AIHEKOKONAISUUDET	8
7.3 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS.....	10
7.4 RUOTSI (B 1-KIELI).....	15
7.5. VIERAAT KIELET.....	18
ENGLANTI	18
SAKSA A2-KIELI	30
7.6 MATEMATIIKKA.....	38
7.7. YMPÄRISTÖ JA LUONNONTIETO.....	43
7.8 BIOLOGIA JA MAANTIETO.....	45
7.9 FYSIIKKA JA KEMIA	53
7.10 TERVEYSTIETO.....	57
7.11 USKONTO.....	58
7.12 ELÄMÄNKATSOMUSTIETO.....	61
7.13 HISTORIA	61
7.14 YHTEISKUNTAOPPI.....	66
7.15 MUSIIKKI	68
7.16 KUVATAIDE	70
7.17 KÄSITYÖ.....	75
7.18 LIIKUNTA.....	81
7.19 KOTITALOUS	89
7.20 VALINNAISAINHEET	92
7.20.1 VALINNAINEN SAKSA (B2).....	92
7.20.2 RANSKA (B2).....	96
7.20.3 VENÄJÄ (B2).....	100
7.20.4 KOTITALOUS	105
7.20.5 KÄSITYÖ.....	106
7.20.6 KONEKIRJOITUS	108
7.20.7 KUVATAIDE.....	110
7.20.8 MUSIIKKI.....	111
7.20.9 TIETOTEKNIikka	111
7.20.10 MATEMATIIKKA	113
7.20.11 EKONOMIA.....	114
7.20.12 MAA- JA METSÄTALOUS	117
7.21 OPPILAANOHAUS	120
8 OPPILAAN ARVIOINTI.....	122
9 ERITYISEN KOULUTUSTEHTÄVÄN MUKAINEN JA ERITYISEEN PEDAGOGISEEN JÄRJESTELMÄÄN TAI PERIAATTEESEEN PERUSTUVA OPETUS	123

1. OPETUSSUUNNITELMA

1.1 OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN KOKEMÄELLÄ

Kokemäen kaupungin opetussuunnitelmatyö käynnistyi ohjausryhmän valinnalla syksyllä 2002. Opetushallituksen järjestämään opetussuunnitelmaprosessinohjaajakoulutukseen lähetettiin luokanopettaja Terhi Mäkinen ja tuntiopettaja Jaana Haapaniemi. Koulutuksen aikana laadittiin suunnitelma opetussuunnitelmatyön tekemisestä Kokemäellä ja aloitettiin opetussuunnitelmatyön tekeminen. Aineosioiden tekemistä varten kaikki opettajat jakaantuivat aineryhmiin, joissa ainekohtaiset opetussuunnitelmat laadittiin. Yleisen osion valmistumisesta vastasivat pääasiassa prosessinohjaajat. Ainekohtaisten opetussuunnitelmien ohjauksesta ja koko opetussuunnitelman kokoamisesta vastasivat prosessinohjaajat.

Perusopetuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön vuosiluokilla 3 – 8 syksyllä 2005 ja vuosiluokalla 9 syksyllä 2006. Opetussuunnitelmatyö on jatkuvaa opetuksen ja koulun kehittämistä. Opetussuunnitelman on tarkoitus kehittyä ja muuttua käytännön kokemusten mukaan.

2. OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 PERUSOPETUKSEN ARVOPOHJA

Kokemäen kaupungin perusopetuksen arvoista korostuvat vastuuntunto, tasa-arvo, rehellisyys, turvallisuus ja suvaitsevaisuus. Nämä arvot pyritään sisällyttämään koulujen toiminta-ajatuksen arkipäivässä luomalla turvallinen oppimisympäristö, vaatimalla tehtävistä ja välineistä huolehtimista, tarjoamalla yhtäläiset oppimismahdollisuudet kaikille oppilaille, kasvattamalla hyväksymään erilaisuutta sekä toimimaan itseä ja muita kohtaan rehellisesti.

2.2 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ

Perusopetuksen tehtävänä on saada oppilas arvostamaan opiskelua ja näin motivoitumaan vastuuntuntoiseen ja jatkuvaan opiskeluun sekä elinikäiseen oppimiseen. Kokemäen kaupungin perusopetuksessa opetetaan ainekohtaisten opetussuunnitelmien mukaiset asiat ja samalla oppilasta kasvatetaan tiedostamaan vastuunsa tulevaisuudestaan ja ympäristöstään. Perusopetuksen eri asteet muodostavat yhtenäisen ja johdonmukaisen kokonaisuuden. Alempien vuosiluokkien opetus kehittää valmiuksia myöhempää työskentelyä varten. Oppilaat opetetaan oppimaan, opiskelemaan ja hankkimaan tietoa pienestä pitäen.

2.3 PERUSOPETUKSEN RAKENNE

Perusopetuksessa pyritään luomaan eri koulutasojen välinen opetuksellinen jatkumo esiopetuksesta perusopetuksen päättymiseen asti. Yhteistyötä eri kouluasteiden välillä pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Opetuksessa pyritään tutustuttamaan oppilaat paikalliseen historiaan, kulttuuriin ja ympäristöön sekä tekemään yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa.

Kokemäen kaupungin perusopetuksen tuntijako on seuraava:

Perusopetuksen tuntijako										
Aine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	5	3	3	4	44
A-kieli			2	2	2	2	2	3	3	16
B-kieli							2	2	2	6
Matematiikka	4	4	4	4	4	4	3	3	4	34
Ympäristö- ja luonnontieto	2	2	5---	6						10
Biologia ja maantieto					3 ---	4	2	3	2	11
Fysiikka ja kemia					1	1	2	3	2	9
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto	1	1	1 - 2	1 - 2	1 - 2	2	1	1	1	7
Historia ja yhteiskuntaoppi					3 ---	4	2	2	3	11
Musiikki	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	kts.		1		1 *	
Kuvataide	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	selvitys		2		1 *	
Käsityö	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2			3		1*	
Liikunta	1 - 2	1 - 2	2 - 3	2 - 3			2	3	2	
Kotitalous							3			3
Oppilaanohjaus							1		1	2
Valinnaiset aineet							1	7	5	
oppilaan vähim.tuntim.	19	19	23	23	25	25	31	31	31	
Vapaaehtoinen A-kieli					kansalaisopisto		2	3	3	8
					to					

- joustavuutta on haettu kaikissa mahdollisissa kohdissa eli sama välys on laitettu myös 3-4 – ympäristö- ja luonnontieto
- ”---” tarkoittaa välystä kahden luokka-asteen välillä
- ympäristö- ja luonnontieto luokat 1-4: vähimmäistuntimäärä 9
- biologia- ja maantieto luokat 5-6: vähimmäistuntimäärä 3
- uskonto luokat 1-5: vähimmäistuntimäärä 6
- historia luokat 5-6: vähimmäistuntimäärä 3
- musiikki, kuvataide, käsityö ja liikunta luokat 5-6: vähimmäistuntimäärät musiikki 2, kuvataide 2, käsityö 4 ja liikunta 3. Koko aineryhmän vähimmäismäärä luokilla 5-6 on 16
- * 9-lk musiikki/käsityö/kuvataide ryhmämuodostus oppilaiden valintojen ja koulun tarjonnan mukaisesti

Kokemäen perusopetuksen kieliohjelma on seuraava:

- kolmannelta luokalta alkava pakollinen A1-kieli on englanti
- valinnainen A2-kieli on saksa. Jotta A2-kielen valinta olisi mahdollista kaikille perusopetuksen oppilaille suoritetaan ennen 7. luokkaa tarjottavat kurssi kansalaisopiston järjestäminä. Oppilaille toimitettava tiedote A2-kielen opiskelusta on liitteenä
- pakollisen B1-kielen eli ruotsin opetus alkaa luokalta 7

- valinnaiset, 8. luokalta alkavat kielet ovat ranska, saksa ja venäjä. Valinnaisen kielen alkaminen edellyttää riittävän suurta valintojen määrää

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Kokemäen kaupungin perusopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan myönteistä minäkuvaa innostamalla häntä oppimaan ja uskomaan omiin oppimiskykyihinsä. Tavoitteena on, että oppilas säilyttää oppimisen ilon ja innostuksen sekä uskaltaa rohkeasti ja luovasti kohdata uudet oppimishaasteet. Oppilas oppii työskentelemään itsenäisesti ja hankkimaan tietoa sekä arvioimaan saamansa tiedon oikeellisuutta. Oppilas kasvaa suvaitsevaiseksi ja vastuuntuntoiseksi, toiset huomioonottavaksi yhteisön jäseneksi. Oppilas tietää hyvien tapojen mukaiset käyttäytymistavat.

3.1 OPPIMISKÄSITYS

Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan omat tiedot, taidot ja kokemukset. Tavoitteena on oppimaan oppimisen tukeminen. Oppilaan yksilölliset tarpeet ja yksilöllinen kehitysnopeus otetaan huomioon ja jokaiselle oppilaalle annetaan mahdollisuus kehittyä omien taipumustensa mukaan. Kasvattajan ja ympäristön tehtävänä on luonnollisen kehityksen ja kehitysmahdollisuuksien turvaaminen, oppilaan erityislaadun kunnioittaminen ja hyväksyminen, kehityksen seuraaminen ja oppimisen esteiden poistaminen.

3.2 OPPIMISYMPÄRISTÖ

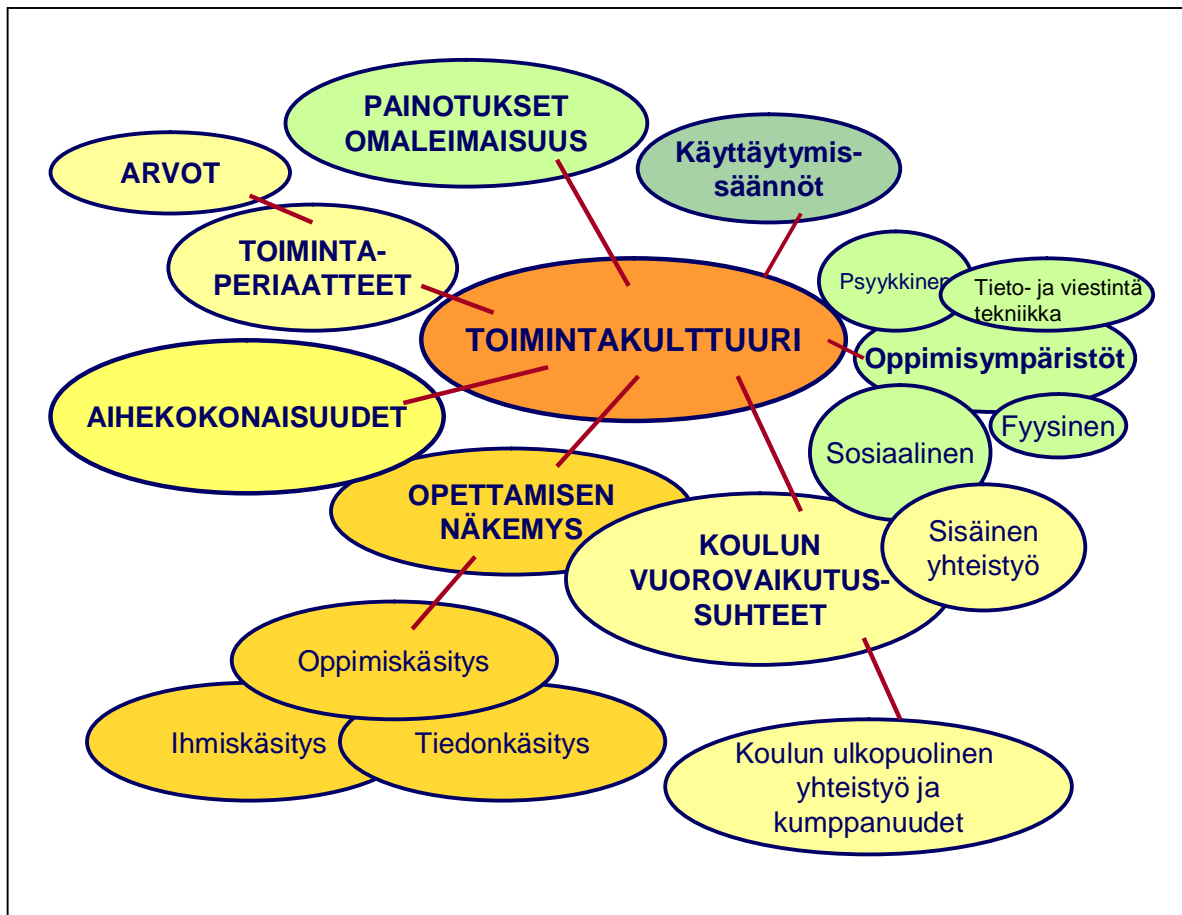
Oppimisympäristöllä tarkoitetaan ympäristöä, jossa opiskelu ja oppiminen tapahtuu. Oppimisympäristön tulee tukea oppilaan kasvua ja oppimista, oppilaan ja opettajan välistä sekä oppilaiden keskinäistä vuorovaikutusta. Oppimisympäristöt tulisi pyrkiä luomaan mahdollisimman kiireettömiksi, avoimiksi ja myönteisiksi ilmapiiriltään. Oppimisympäristön siisteyteen, kauneuteen, viihtyvyyteen, turvallisuuteen ja rauhallisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Myös oppilaat ovat velvollisia huolehtimaan ympäristön siisteydestä ja kunnossa pysymisestä.

Opettajien ja oppilaiden reilut, avoimet ja luottamukselliset suhteet luovat positiivisen ilmapiirin, jossa oppiminen sujuu hyvin. Koko koulun henkilökunnan ystävällinen, ymmärtävä, mutta myös ohjaava ja neuvova suhtautuminen nuoriin luo hyvän kasvatusympäristön ja kouluhengen

Koulukohtaiset oppimisympäristöt liitteenä.

3.3. TOIMINTAKULTTUURI

Kokemäen kaupungin perusopetuksen toimintakulttuuri:

Koulujen toimintakulttuuriin liittyvät asiat on esitelty liitteessä koulukohtaisina.

TYÖTAVAT

Koulussa ohjataan oppilasta itsenäiseen tiedonhakuun. Tavoitteena on oman oppimisen ymmärtäminen ja arviointi. Monipuolisilla opetusmenetelmillä pyritään löytämään oppimista edistäviä ja motivaatiota lisääviä työskentelytapoja. Niillä tuetaan oppilaiden mahdollisuutta yksilölliseen kasvuun, oppimiseen ja oppimaan oppimiseen.

Työtapojen valinnassa otetaan huomioon oppilaan kehitysvaihe ja ikäkausi. Opettaja valitsee oppiaineeseen ja luokkarakenteeseen parhaiten soveltuvat työtavat. Vaihtelevilla työtavoilla mahdollistetaan erilaisten oppijoiden onnistumisen kokemukset ja tuetaan osaltaan positiivisen minäkuvan kehittymistä.

4 OPISKELUN YLEINEN TUKI

4.1 KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Kokemäen kaupungin perusopetuksessa kodin ja koulun välinen yhteistyö toteutuu mm. vanhempainiltoina, vanhempain vartteina, henkilökohtaisina yhteydenottoina (kirjallisena tai puhelimitse), yhteisissä tapahtumissa ja vanhempainyhdistyksen toiminnassa.

Kodin ja koulun välisen yhteistyön sujumisen kannalta on keskeistä hyvä tiedonkulku. Koulu pyrkii pitämään huoltajat ajan tasalla koulun toiminnasta ja opetuksen järjestämisestä. Lukuvuoden kuluessa oppilaiden mukana jaetaan kotiin vietäväksi tiedotteita ajankohtaisista asioista. Lisäksi opettajat tiedottavat luokkakohtaisista ja oppilaskohtaisista asioista kulloiseenkin tilanteeseen sopivin menetelmin.

Uusille oppilaille ja heidän vanhemmilleen järjestetään tutustumistilaisuuksia kouluun. Vanhempainiltoja järjestetään koulu-, luokka- tai vuosiluokkakohtaisina. Huoltajat kutsutaan tarpeen mukaan arviointi- tai kehityskeskusteluihin, jotka ovat tärkeä osa oppilaiden arvioinnissa.

Koulukohtaisia muotoja kodin ja koulun yhteistyöstä liitteessä koulujen toimintakulttuurin yhteydessä.

4.2 OPPIMISSUUNNITELMA

Oppimissuunnitelmaa ei laadita automaattisesti kaikille oppilaille. Se voidaan laatia niille oppilaille, jotka tarvitsevat erityistä tukea tai saavat osa-aikaista erityisopetusta eikä heille ole tehty henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa (HOJKS).

4.3 OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Perusopetuksen aikana toteutetaan jatkuvaa ohjausta, jossa ovat mukana kaikki oppilaan opettajat. Ohjauksen tarkoituksena on ennaltaehkäistä opiskeluun liittyviä ja perusopetuksen jälkeisiä vaikeuksia. Toiminta tapahtuu liitteenä olevan ohjaussuunnitelman mukaisesti.

Opiskelun nivelvaiheet otetaan huomioon siirryttäessä vuosiluokalta toiselle, erityisesti 6. luokalta 7. luokalle siirryttäessä. Tällöin oppilaat tutustutetaan 7-9. luokkien toimintatapoihin ja arkipäivään opinto-ohjaajan vierailukäynneillä, vanhempien oppilaiden (tukioppilaiden) ohjauksella sekä tutustumalla Kokemäen yhteiskouluun yhden koulupäivän ajan. Tukioppilaiden toimintatavat on eritelty tarkemmin liitteessä Kokemäen yhteiskoulun toimintakulttuurin yhteydessä. 7. luokalle siirtyvien oppilaiden huoltajille järjestetään vanhempainilta 6. luokan kevätlukukaudella. Paikalliseen työ- ja elinkeinoelämään tutustutaan molemminpuolisilla vierailukäynneillä eri oppiaineiden yhteydessä sekä työelämään tutustumisen jaksoilla.

4.4 TUKIOPETUS

Tukiopetuksen aloite on lähtöisin joko opettajalta, oppilaalta tai hänen huoltajaltaan. Tukiopetus järjestetään työjärjestyksen ulkopuolella, koulupäivää ennen tai sen jälkeen. Mahdollisuuksien mukaan oppilaan tukemisessa hyödynnetään myös samanaikaistukiopetusta, jolloin kaksi opettajaa toimivat saman oppilasryhmän ohjaamisessa joko samassa tai eri luokkatilassa. Tukiopetus pyritään aloittamaan heti ongelmien ilmaannuttua ja sitä pyritään jatkamaan niin pitkään kuin on tarkoituksenmukaista.

Kokemäen perusopetuksen tukiopetuksen järjestämisestä noudatetaan yhteistä ohjeistusta tai siihen pohjautuvaa koulukohtaista ohjeistusta (liitteenä).

4.5 OPPILASHUOLTO

Oppilashuoltoon kuuluu oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtiminen.

OPPILASHUOLTORYHMÄ

Oppilashuolto kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville sekä oppilashuoltopalveluista vastaaville viranomaisille. Oppilashuoltotyötä suunnittelee ja oppilashuollon palveluita koordinoi oppilashuoltoryhmä.

Kokemäen kaupungin perusopetuksen koulujen oppilashuoltoryhmien suunnitelmat ja toteutustavat ovat liitteenä (koulujen toimintakulttuuri).

KOULUTERVEYDENHUOLTO

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko koulu yhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon ja muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa.

Kouluterveydenhuollon työntekijöitä ovat kouluterveydenhoitajat ja koululääkäri. He toimivat työparina yhteistyössä koulujen muun henkilökunnan kanssa ja vastaavat yhdessä kouluterveydenhuollon kehittämisestä ja toteuttamisesta kouluilla terveyskeskuksessa yhteistyössä laaditun toimintasuunnitelman ja koulun opetussuunnitelman mukaisesti.

Kouluterveydenhoitaja on koululaisten ja koulu yhteisön terveyden edistämisen asiantuntija, oppilaiden ja vanhempien tukija, omalta osaltaan myös ongelmien havaitsija sekä jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaja. Koululääkäri toimii lääketieteellisenä asiantuntijana. Kouluterveydenhuollon henkilöstö osallistuu oppilashuoltoryhmän toimintaan.

Toiminnan rungon muodostavat määräämääräiset terveystarkastukset ja niissä tehtävät seulontatutkimukset. Tarkastuksissa pyritään löytämään mahdolliset sairaudet ja terveyttä ja hyvinvointia uhkaavat tekijät. Keinoina käytetään seulontatutkimuksia ja erilaisia standardoituja kyselyjä esim. mielialaan, tupakointiin ja päihteiden käyttöön liittyen.

LASTEN JA NUORTEN TYÖNTEKIJÄ (koulukuraattori)

Lasten- ja nuorten työntekijä toimii Kokemäen yhteiskoulussa oppilaan, hänen perheensä, koulu yhteisön, lasta ja nuorta hoitavien viranomaisten ja muita kasvattajien kanssa yhteistyössä.

Toiminnan tavoitteena on auttaa ja tukea oppilasta sekä hänen perhettään kaikkeen koulunkäyntiin sekä nuoren kasvuun liittyvissä asioissa.

Toiminta on ennaltaehkäisevää työtä, jolloin selvitetään esim. oppimista, poissaoloja, tulevaisuuden suunnitelmia, ihmissuhteisiin liittyviä asioita ja tehdään työtä luokkien kanssa työilmapiirin parantamiseksi. Korjaava työ keskittyy ongelmiin esim. kiusaamiseen, oppimisvaikeuksiin, vaikeuksiin vapaa-aikana, päihteiden käyttöön sekä oppilaan muihin henkilökohtaisiin asioihin.

Toimintatapana ovat henkilökohtaiset keskustelut oppilaan kanssa, tapaamiset perheen kanssa, yhteistyö opettajien kanssa, kotikäynnit, työ luokkien kanssa, tukioppilastoiminta, vanhempainillat, oppilashuoltotyöryhmän kokoukset ja yhteistyö muiden viranomaisten kanssa, jotka nuorten kanssa ovat tekemisissä.

Lasten ja nuorten työntekijä on tavattavissa yhteiskoulussa päivittäin.

KOULUPSYKOLOGI

Kokemäellä ei ole pelkästään kouluille palveluja tarjoavaa koulupsykologia, mutta perhe- ja päihdeneuvolan psykologi on käytettävissä oppilashuoltotyössä.

ONGELMA- JA KRIISITILANTEET

Koulujen kriisisuunnitelmat, toimintatavat poissaolojen suhteen, toimintatavat kiusaamistapauksissa ja niiden ehkäisyssä on kuvattu kouluittain toimintakulttuurien yhteydessä.

KOULUMATKAKULJETUKSET

Koulumatkakuljetuksissa noudatetaan koulutoimen koulukuljetusperiaatteita.

KOULURUOKAILU

Perusopetuslaki edellyttää, että oppilaille on tarjottava jokaisena koulupäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty, ohjattu, tasapainoinen, määrältään riittävä ja maksuton ateria. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamien suomalaisten ravitsemussuosituksen mukaan kouluruokailu kattaa kolmanneksen oppilaan ravinnon ja energian tarpeesta. Sen suunnittelussa huomioidaan ravitsemussuositukset ja erikoisruokavaliot. Kouluruokailusta on liitteenä oleva tarkempi selostus.

4.6 KERHOTOIMINTA

Tällä hetkellä Kokemäen kouluissa ei ole kerhotoimintaa. Opettajien halukkuutta kerhotoiminnan uudelleen aloittamiseksi on kartoitettu. Iltapäivätoiminnan yhteydessä pyritään järjestämään kerhotoimintaa.

5 ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPILAIEN OPETUS

Erityisopetuksessa noudatetaan valtakunnallisia perusteita. Osio täydentyy, kun erityisopetusyksikkö saa toimintansa käyntiin.

6 KIELI- JA KULTTUURIRYHMIEN OPETUS

Kokemäen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaan laaditaan tarvittaessa periaatteet kieli- ja kulttuuriryhmien opetukselle.

7 OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT

7.1 AIHEKOKONAISUUDET

Aihekokonaisuuksien näkyminen koulujen yleisessä toiminnassa käsitellään koulukohtaisesti liitteessä toimintakulttuurin yhteydessä.

Aihekokonaisuuksien käsittely oppiaineissa on esitelty kunkin oppiaineen yhteydessä erikseen. Taulukossa on esitetty kunkin aihekokonaisuuden kohdalta niiden käsittely eri oppiaineissa.

	1. IHMISENÄ KASVAMINEN	2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS	3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO	4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS	5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA	6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE	7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA
äidinkieli ja kirjallisuus	X	X	X				
ruotsi	X	X	X	X	X	X	X
englanti	X	X	X	X	X	X	X
saksa	X	X	X	X	X	X	X
matematiikka	X	X	X	X			X
ympäristö- ja luonnontieto	X	X	X	X	X	X	X
biologia	X	7 - 9	7 - 9	7 - 9	X	X	X
maantieto	7 - 9	X	X	X	X	7 - 9	X
fysiikka ja kemia					X	X	X
terveystieto	X	X	X	X	X	X	X
uskonto	X	X	X	X	X	X	X
historia	X	X	X	X	X	X	X
yhteiskuntaoppi	X	X	X	X	X	X	X
musiikki	X	X	X	X		X	X
kuvataide	X	X	X		X		
käsityö	X	X	X	X	X	X	X
liikunta	X	X	X	X	X	X	X
kotitalous	X	X	X	X	X	X	X
oppilaanohjaus	X	X	X	X	X	X	X
VALINNAISAINEET:							
saksa, ranska, venäjä	X	X	X	X	X	X	X
kotitalous	X	X	X	X	X	X	X
käsityö	X	X	X	X	X	X	X
konekirjoitus	X	X	X	X	X	X	X
kuvataide	X	X	X		X		
tietotekniikka	X	X	X	X	X	X	X
matematiikka	X	X	X	X			X
ekonomia	X	X	X	X	X	X	X
maa- ja metsätalous	X	X	X	X	X	X	X

7.3 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

JOHDANTO

Äidinkieli ja kirjallisuus on oppiaineena kaiken oppimisen perusta, äidinkieli on oppimisen väline ja kohde. Kyseessä on tieto-, taito- ja taideaine, jonka perustehtävänä on saada oppilas kiinnostumaan omasta äidinkielestään ja kehittämään kielellisiä viestintä- ja opiskelutaitojaan.

Äidinkielen opetuksessa oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia kehittää omaa identiteettiään ja itsetuntoaan sekä kulttuurintuntemustaan puheviestinnän, lukemisen ja kirjoittamisen keinoin.

Monipuolisilla äidinkielen taidoilla oppilas hahmottaa itseään, kasvuaan ja maailmaansa.

Kirjallisuuteen perehtyminen avaa silmiä erilaisuudelle ja auttaa elämään yhteisön jäsenenä. Kieli on avain tunne-elämän kasvuun. Äidinkieli on avainasemassa oman kulttuurin juurien ja monimuotoisuuden ymmärtämisessä. Kielentuntemus ja kirjallisuus luovat pohjaa vieraiden kielten oppimiselle ja muiden kulttuurien tuntemiselle.

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilas kehittää taitoaan ilmaista itseään, laajentaa sanavarastoaan ja harjaantuu arvioimaan omaa ilmaisuaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- toisen huomioonottavan kuuntelemisen harjoittelu
- oppilas uskaltaa toimia sekä ryhmässä että yksin puhujana ja esiintyjänä. - oppilas lukee paljon ja monipuolisesti lasten- ja nuortenkirjallisuutta
- luetun ohjattu analysoiminen ja lukukokemuksen jakaminen
- oppilas oppii kirjallisuuden avulla ymmärtämään itseään ja muita ihmisiä.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- oppilas tutustuu oman maansa ja muiden kansojen kulttuureihin kirjallisuuden, teatterin ja elokuvan keinoin
- oppilas oppii kirjallisuuden avulla ymmärtämään itseään ja muita ihmisiä.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- elokuvan, teatterin ja median rakentamaan fiktion tutustuminen
- median ja elokuvan ilmaisukeinot tulevat tutuiksi.

YLEINEN OSA

VUOROVAIKUTUSTAITOT

TAVOITTEET

- Oppilas oppii erilaisissa viestintätilanteissa aktiivisen kuuntelijan ja viestijän taitoja
- Oppilas rohkaistuu osallistumaan keskusteluihin ja pyrkii ottamaan vastaanottajan huomioon omassa viestinnässään
- Oppilas oppii toimimaan erilaisissa tekstiympäristöissä
- Oppilas kehittää omaa kerrontaansa ja kokonaisilmaisuaan

SISÄLLÖT

3.vuosiluokka

- viestintärohkeuden ja viestintähalun ylläpitäminen
- toisen huomioonottavan kuuntelemisen harjoittelu
- kertomisen ja selostamisen harjoittelu

4. vuosiluokka

- kysymysten tekeminen
- omien ajatusten esittäminen ja mielipiteiden perustelevuus
- vastaanottajan huomioon ottaminen viestinnässä

5. vuosiluokka

- keskustelutaitojen kehittäminen
- viestintätilanteen ja -välineen huomioon ottaminen
- oman kerronnan ja ilmaisun rikastuttaminen (sanaton viestintä)
- asioimisen harjoittelu

6. vuosiluokka

- viestintärohkeuden ja varmuuden vahvistaminen
- monipuolisten ilmaisutapojen kehittäminen

ERILAISTEN TEKSTIEN TUOTTAMINEN, TULKINTA JA HYÖDYNTÄMINEN

TAVOITTEET

- Oppilas oppii lukemaan sujuvasti erilaisia tekstejä ja tekemään niistä päätelmiä
- Oppilas tutustuu erilaisiin lukutapoihin ja harjaantuu käyttämään luetun ymmärtämistä parantavia strategioita
- Oppilas oppii rakentamaan erilaisia tekstejä
- Oppilas oppii kirjoittamaan sujuvasti käsin, saa kokemuksia erilaisten tekstien tuottamisesta tekstinkäsittelyohjelmalla ja oppii käyttämään viestinnän välineitä
- Oppilas kehittää taitoaan ilmaista itseään, laajentaa sanavarastoaan ja harjaantuu arvioimaan omaa ilmaisuaan

SISÄLLÖT

3. vuosiluokka

- ajatuskartan (käsittekartan) laatimisen harjoittelu
- ennakoivan lukemisen harjoittelu (sisällön ja rakenteen ennustaminen)
- mediatekstin tulkitseminen ja tuottaminen (esim. sarjakuva)
- oman tekstin suunnittelun harjoittelu
- yleiskielen käytön vahvistaminen
- selkeän käsialan harjoittelu
- oikeinkirjoituksen perusasioiden harjoittelu
- tutun asian selostaminen

4. vuosiluokka

- päätelmien tekeminen
- luetun ja kuullun arvioiminen
- mediatekstin tulkitseminen ja tuottaminen (esim. animaatio)

- oman tekstin muokkaaminen ja viimeistelemine palautteen pohjalta
- äänenkäytön harjoittelu erilaisissa puhetilanteissa
- mielipiteiden ilmaiseminen ja perustelemine

5. vuosiluokka

- tekstin pääasioiden erottaminen yksityiskohdista
- tekstin tiivistäminen
- mediatekstin tulkitseminen ja tuottaminen (esim. mainos)
- tekstin otsikoiminen ja kappalejaon harjoittelu
- puhe-esityksen valmistaminen (tukisanalistan käyttäminen)
- kontaktin ottaminen yleisöön puhetilanteissa

6. vuosiluokka

- monipuolisten lukutapojen harjoittelu
- luetun ohjattu analysoiminen ja lukukokemuksen jakaminen
- mediatekstin tulkitseminen ja tuottaminen (esim. elokuva)
- omien tekstien ja työskentelyn tavoitteiden määrittäminen
- tekstintekoprosessin vakiinnuttaminen
- oman puhe-esityksen havainnollistaminen

TIEDONHANKINTATAIDOT

TAVOITTEET

- Oppilas opettelee etsimään tietoa erityyppisistä, ikäkaudelleen sopivista lähteistä

SISÄLLÖT

3. vuosiluokka

- aakkostamisen harjoittelu
- kirjaston perusluokitteluun tutustuminen

4. vuosiluokka

- monipuolisten tietokirjojen käytön harjoittelu
- kirjaston käytön monipuolistaminen

5. vuosiluokka

- tiedon hakeminen tietoverkosta, vaiheiden harjoittelu ohjatusti
- kirjallisen ja suullisen esityksen tuottaminen ohjatusti
- monipuolisten tietotekstien (mediatekstien) avaamisen harjoittelu

6. vuosiluokka

- tietoverkon suunnitelmallinen hyödyntäminen tiedonhaussa
- lähdekritiikin herättäminen
- yksinkertaisten lähdemerkintöjen käyttäminen

KIELEN TEHTÄVÄT JA RAKENNE

TAVOITTEET

- Oppilas kasvattaa kiinnostustaan kielen toimintaan
 - Oppilas oppii ymmärtämään kieliopillisia rakenteita
 - Oppilas oppii havaitsemaan ympäristössään puhuttavat eri kielet ja antamaan niille arvoa

SISÄLLÖT

3. vuosiluokka

- erisnimet, yleisnimet
- yhdyssanat
- lauseiden tunnistaminen ja tuottaminen (isot alkukirjaimet, isot välimerkit)
- sanaluokkiin tutustuminen (substantiivi, adjektiivi, verbi)

4. vuosiluokka

- verbin persoonamuodot
- sanaluokat
- lausetajun kehittäminen: päälause ja sivulause, pilkun käyttö yksinkertaisissa tapauksissa

5. vuosiluokka

- verbin aikamuodot
- nominien taipuminen: nominatiivi, genetiivi, partitiivi

6. vuosiluokka

- lauseenjäsenet: subjekti, predikaatti, objekti
- lause- ja virketajun syventäminen
- oikeinkirjoituksen perusasioiden vakiinnuttaminen

KIRJALLISUUS

TAVOITTEET

- Oppilas lukee paljon ja monipuolisesti lasten- ja nuortenkirjallisuutta
- Oppilas oppii valitsemaan itselleen kiinnostavaa ja sopivaa luettavaa
- Oppilaan myönteinen asenne lukemiseen vahvistuu
- Oppilas tutustuu oman maansa ja muitten kansojen kulttuureihin kirjallisuuden, teatterin ja elokuvan keinoin

SISÄLLÖT

3. vuosiluokka

- erilaisten tekstien runsas lukeminen
- luokan yhteisten ja valinnaisten kokonaisteosten lukeminen
- kirjallisuuden lajeihin tutustuminen (esim. sadut ja kertomukset, lorut ja runot)
- kirjallisuuden käsitteisiin tutustuminen (esim. juoni, henkilöt)

4. vuosiluokka

- erilaisten tekstien runsas lukeminen
- luokan yhteisten ja valinnaisten kokonaisteosten lukeminen

- kirjallisuuden lajeihin tutustuminen (esim. seikkailukirjat, sadut ja tarinat)
- kirjallisuuden käsitteisiin tutustuminen (esim. tapahtumat, aika, paikka)

5. vuosiluokka

- erilaisten tekstien runsas lukeminen
- luokan yhteisten ja valinnaisten kokonaisteosten lukeminen
- kirjallisuuden lajeihin tutustuminen (esim. historialliset lasten- ja nuortenkirjat)
- kirjallisuuden käsitteisiin tutustuminen (esim. teema, sanoma)
- elokuvan, teatterin ja median rakentamaan fiktion tutustuminen

6. vuosiluokka

- erilaisten tekstien runsas lukeminen
- luokan yhteisten ja valinnaisten kokonaisteosten lukeminen
- kirjallisuuden lajeihin tutustuminen (esim. nuortenkirjat)
- kirjallisuuden käsitteiden syventäminen

TAVOITTEET

7. vuosiluokka

- Oppilas uskaltaa toimia sekä ryhmässä että yksin puhujana ja esiintyjänä. Hän kehittyy erilaisten tekstien tekijänä ja lukijana ja oppii lisää äidinkieltä rakenteesta.
- Lukuharrastus lisääntyy ja monipuolistuu.

8. vuosiluokka

- Oppilas tutustuu puhumisen eri muotoihin.
- Oppilas harjaantuu aktiiviseksi ja kriittiseksi lukijaksi sekä kirjoittajaksi. Hänen käsityksensä äidinkielen erilaisista mahdollisuuksista syvenee.
- Median ja elokuvan ilmaisukeinot tulevat tutuiksi.
- Oppilas oppii kirjallisuuden avulla ymmärtämään itseään ja muita ihmisiä.

9. vuosiluokka

- Oppilas oppii tuntemaan Suomen kirjallisuuden vaihteita ja eri maiden klassikkoja. Hänen puhumistaitonsa kehittyvät.
- Äidinkielen rakenteen ja vaihtelun tuntemus syvenee.
- Tekstien tuottamisen taidot monipuolistuvat ja muuttuvat suunnitelmallisemmiksi.

SISÄLLÖT

7. vuosiluokka

- Sanaluokat, iso ja pieni alkukirjain, ilmaisutaitoa, kirjastoon tutustuminen, kirjallisuuden peruskäsitteitä ja mielikirjoja, luodaan kertomuksia ym. kirjoitelmia
- Sijamuodot, yhdyssanat, ilmaisutaitoa, luetaan mm. nuorten kirjoja ja keskustellaan niistä, haastattelu, kirjoitetaan erilaisia tekstejä
- Aikamuodot ja lauseet, pilkut ja isot välimerkit, ilmaisutaitoa, sarjakuva, elokuvan keinot, luetaan ja kirjoitetaan runoja, tehdään kirjaesittelyjä ja kirjoitelmia

8. vuosiluokka

- Modukset, kirjallisuuden käsittelyä aihepiireittäin, jännitys- tai fantasiakirja, kirjoitelmia

- Lauseenjäsenet, mielipiteen ilmaisu puheen ja kirjoittamisen keinoin, kehitetään kriittisen lukemisen taitoja ja ryhmäviestintätaitoja, nuortenkirja ja kirjoitelmia
- Nominaalimuodot ja lauseenvastikkeet, luetaan ja käsitellään Seitsemän veljestä, tutustutaan erilaisiin mediateksteihin, kirjoitelmia

9. vuosiluokka

- Suomen kielen peruspiirteet ja sanasto, asiatekstejä ja lastenkirja esittelyä, nuortenkirja tai muu romaani
- Välimerkit, oikeinkirjoitusasioita sekä kielenhuoltoa, kansanperinteeseen ja Kalevalaan tutustumista, aineistopohjainen kirjoitelma ym. tekstejä
- Puhejakso, murteet ja sukukielet, erilaisia kirjoitelmia, nuortenkirja tai muu romaani
- Klassikoesittely, romantiikka ja realismi, Suomen kirjallisuuden vaihteita, luetaan ja käsitellään suomalaisia kirjailijoita, kirjoitelmia

7.4 RUOTSI (B 1-KIELI)

JOHDANTO

Ruotsin kielen opetuksen tulee antaa oppilaalle perustaidot toimia ruotsinkielisissä viestintätilanteissa. Opetuksen tehtävänä on totuttaa oppilas käyttämään kielitaitoaan ja kasvattaa häntä ymmärtämään ruotsinkielistä ja pohjoismaista kulttuuria. Oppilaan tulee oppia ymmärtämään, että taitoaineena ja kommunikaation välineenä kieli edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Opetus edistää oppilaan kielenopiskelutaitoja.

AIHEKOKONAISUUDET

Luokat 7-9 (kurssit 1-6)

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilaat opiskelevat pareittain tai ryhmissä, kertovat itsestään, pelaavat ja leikkivät
- edellä mainituissa työtavoissa jokainen oppilas on tärkeä, oppii vuorovaikutusta ja voi edetä omien edellytystensä mukaisesti

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opetuksessa tulee esille suomenruotsalainen, ruotsalainen, suomalainen ja pohjoismainen kulttuuri sekä monikulttuurisuus, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- opetuksessa painotetaan suullisia valmiuksia: oppilaat harjoittelevat kysymään, kertomaan ja ilmaisemaan mielipiteitä ja tunteita
- eri tiedotusvälineet (sanomalehdet, tietotekniikka sekä televisio ja radio) ovat aiheina mukana
- oppilaat harjoittelevat hankkimaan tietoa eri tiedotusvälineistä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- työtavoissa pyritään edistämään oppilaan omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja päämäärätietoisuutta
- sisällöissä tutustutaan koulutukseen ja työelämään sekä joihinkin kansalaisjärjestöihin

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- 9. luokalla (5. kurssissa) käsitellään ympäristönsuojelua ja ihmisen hyvinvointia

6. LIIKENNE JA TURVALLISUUS

- 8. luokalla (4. kurssissa) käsitellään turvallisuusasioita punnitsemalla suurkaupungin hyviä ja huonoja puolia

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- pyritään rohkaisemaan oppilaita käyttämään tietotekniikkaa ja hyödyntämään sitä tiedonhankinnassa

TAVOITTEET

KIELI

Oppilas oppii

- kommunikoidaan arkitilanteissa, joissa puhekuppani voi auttaa
- ymmärtämään arkielämää käsittelevän yleiskielisen tekstin ja puheen sisällön
- kirjoittamaan arkipäivän asioita koskevan lyhyen viestin

KULTTUURITAITOT

Oppilas oppii

- tuntemaan ja arvostamaan omaa ja muiden Pohjoismaiden kulttuureja
- viestimään kohdekulttuurille ominaisella tavalla
- tuntemaan Pohjoismaat ja niiden keskeisiä kulttuurisisältöjä

OPISKELUSTRATEGIAT

Oppilas oppii

- löytämään erityisesti kielenoppimisessa tarvittavan oman oppimistyylin
- työskentelemään säännöllisesti ja pitkäjänteisesti käyttämään monipuolisia työtapoja
- kehittämään myönteisen ja rohkean asenteen kielenopiskeluun
- vastuulliseksi, aloitteelliseksi, omatoimiseksi ja terveen itsetunnon omaavaksi oppijaksi
- käyttämään erilaisia viestintästrategioita
- laatimaan omia viestejä sekä tarkkailemaan ja korjaamaan tuotoksiaan
- käyttämään eri tiedonhankintavälineitä
- arvioimaan omia opiskelu- ja työskentelytapojaan sekä kehittämään ja parantamaan kielenopiskelutaitojaan
- toisen työn kunnioittamisen

KESKEISET SISÄLLÖT

7. luokka (kurssit 1 ja 2)

TILANTEET JA AIHEPIIRIT

- tervehtiminen, itsestä ja ympäristöstä kertominen, asuminen, perhe, kaverit, harrastukset ja vapaa-aika, koulu, ruoka, julkiset palvelut

RAKENTEET

- opitaan lauseopin ja sanaluokkien perusteet

- persoonapronominit, kysymyssanat *vad, var, varifrån, vart, hur, när, vem, vems, varför, hurdan*, numerot, kellonajat, *en-* ja *ett-*suku, pronomini *den* ja *det*, substantiivin yksikön epämääräinen ja määräinen muoto, olla-verbit *ha* ja *vara*, kieltosanat *nej* ja *inte*, verbin preesens, prepositioita, verbialkuiset kysymykset, apuverbit, monikon epämääräinen ja määräinen muoto, adjektiivit, genetiivi, omistuspronominit, sanajärjestys

VIESTINTÄSTRATEGIAT

- kohtelias kielenkäyttö tervehtimisen, tutustumisen ja itsestä kertomisen yhteydessä

8. luokka (kurssit 3 ja 4)

TILANTEET JA AIHEPIIRIT

- matkustaminen, tunteet, musiikki, vaatteet, sää, hyvinvointi ja terveys, ympäristö

RAKENTEET

- kerrataan aikaisemmin opitut rakenteet ja opitaan uusia rakenteita
- persoonapronominien objektimuodot, imperfekti, järjestysluvut, *den här* ja *den där*, ajanmääreet, adverbti, *någon* ja *ingen*, adjektiivien vertailu, perfekti ja pluskvamperfekti, prepositiot verbien yhteydessä, rinnastuskonjunktioit, *man-*sana

VIESTINTÄSTRATEGIAT

- kielenkäyttö vaativammissa viestintätilanteissa

9. luokka (kurssit 5 ja 6)

TILANTEET JA AIHEPIIRIT

- monikulttuurisuus, opiskelu, ammatit, työ ja elinkeinoelämä, ympäristöasiat, Pohjola

RAKENTEET

- kerrataan ja syvennetään aikaisemmin opittuja rakenteita
- sivulause, konditionaali, imperatiivi, infinitiivi, prepositioilmauksia, refleksiiviverbit
- vapaaehtoisia, syventäviä rakenteita: kysyvät sivulauseet, liikkuvat määreet, *sin/sitt/sina*, aine- ja abstraktisanat, adjektiivi attribuuttina, s-passiivi, lisää prepositioilmauksia

VIESTINTÄSTRATEGIAT

- kielenkäyttö tiedonhankinnassa koulutusta, uranvalintaa ja ympäristöasioita koskevissa tilanteissa

ARVIOINTI

Arviointi perustuu sekä suulliseen että kirjalliseen kielitaitoon.

Kielen osaamisen taso 9. luokalla arvosanalle 8 OPH:n taitokuvausasteikon (liite) mukaan:

Kuullun ymmärtäminen	A2.1	Peruskielitaidon alkuvaihe
Puhuminen	A1.3	Toimiva alkeiskielitaito
Tekstin ymmärtäminen	A2.1	Peruskielitaidon alkuvaihe
Kirjoittaminen	A1.3	Toimiva alkeiskielitaito

7.5. VIERAAT KIELET

A-KIELI

A1-kielen opiskelu kaikille yhteisenä aineena alkaa peruskoulun kolmannella luokalla ja jatkuu aina yhdeksännen luokan loppuun asti. Kokemäen koululaitoksessa A1-kieli on englanti ja A2-kieli saksa, jota voi opiskella vapaaehtoisena, valinnaisena aineena viidenneltä luokalta yhdeksännen luokan loppuun. Erityisesti kaikille yhteisen A-kielen opetuksessa tulee korostua hyvien opiskelutottumusten omaksuminen. Oppilas havaitsee sen, että kielten oppiminen vaatii paljon aikaa ja pitkäjänteisyyttä. Näin luodaan pohjaa myös myöhemmin alkaville kieliopinnoille.

ENGLANTI

Englannin kielen osaaminen on nyky-yhteiskunnassa tärkeä taito, koska useimmat nuoret tarvitsevat englannin taitoja niin peruskoulun jälkeisessä jatko-opiskelussaan kuin myöhemmin työelämässään. Englanti on useimmille suomalaisille kieli, jota he käyttävät ja opiskelevat tavalla tai toisella koko loppuikänsä.

Suomalaislapset kohtaavat englantia opiskellessaan oman kulttuurin-identiteettinsä suhteessa toiseen kulttuuriin, mikä luo pohjan oppilaiden oman kulttuuriperinnön esiin tuomiselle ja pyrkimyksille edistää oppilaiden halua tutustua muihin kulttuureihin ja hyväksyä tai ainakin suhtautua ennakkoluulottomasti niihin ja niiden edustajiin. Englannin tunneilla oppilaat oppivat kuvailemaan omaa elinympäristöään ja elämänsä eri osa-alueita kohdekielellä, vertailemaan omaa kulttuuriaan kohdekielialueen kulttuureihin saatuaan niistä ensin monipuolista tietoa ja löytämään eroja ja yhtäläisyyksiä oman ja vieraan välillä.

VUOSILUOKAT 3 - 6

Opetuksen tehtävänä on totuttaa oppilas viestimään vieraalla kielellä hyvin konkreettisissa ja itselleen läheisissä tilanteissa, aluksi pääsääntöisesti suullisesti ja vähitellen kirjallista viestintää lisäten. Hänen tulee tiedostaa, että kielet ja kulttuurit ovat erilaisia, mutta eivät eriarvoisia. Oppilaalle tulee kehittyä hyviä kielenopiskelutottumuksia.

AIHEKOKONAISUUDET

Opetussuunnitelman aihekokonaisuudet toteutuvat oppikirjojen tekstien sisällöissä, henkilövalinnoissa, niin yhteisölliseen kuin itsenäiseen työskentelyyn aktivoivissa työtavoissa.

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- opiskelutaidot
- sosiaaliset taidot, toisten huomioonottaminen

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- englanninkielisten maiden kulttuuri- ja tapatietouden välittyminen ja avoimuuden lisääntyminen suhteessa uusiin kulttuureihin

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- ilmaisu- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- tiedonhankintataitojen kehittyminen, lähdekriittisyys

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- vastuullisuuden, omatoimisuuden ja aloitteellisuuden kehittyminen

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- heijastuu kirjojen kuvituksessa sekä roolihahmojen toiminnassa, kielenkäytössä ja asenteissa

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- oman ja toisten turvallisuuden huomioon ottaminen ilmenee sisällöissä ja työtavoissa

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- tiedonhankintaa erilaisin apuvälinein

TAVOITTEET

KIELI

Oppilas oppii

- kertomaan perustietoja itsestään ja lähipiiristään sekä viestimään kohdekielellä yksinkertaisissa arkipäivän puhetilanteissa tarvittaessa puhekumppanin apuun tukeutuen
- ymmärtämään arkielämää ja rutiininomaisia tapahtumia käsittelevän puheen tai tekstin keskeisimmän sisällön tilanneyhteyden tukemana
- kirjoittamaan lyhyen viestin kaikkein tutuimmassa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa

KULTTUURITAIIDOT

Oppilas oppii

- tuntemaan kohdekulttuuria ja tutustuu alustavasti kohdekulttuurin ja suomalaisen kulttuurin yhtäläisyyksiin ja eroihin
- viestimään kohdekulttuurin edustajien kanssa jokapäiväisissä tilanteissa kohdekulttuurille luontevalla tavalla

OPISKELUSTRATEGIAT

Oppilas oppii

- toimimaan vastuullisesti ja yritteliäästi kielenoppimistilanteissa
- käyttämään pari- ja pienryhmätilanteita hyväkseen kielen opiskelussa
- käyttämään itsenäisesti oppikirjaa, sanakirjaa ja muita tiedonhankintavälineitä
- käyttämään uusia sanoja ja rakenteita omissa tuotoksissaan
- tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan kielen opiskelijana sekä arvioimaan työskentelyään ja kielitaitoansa eri alueita suhteessa tavoitteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

Käsitellään viestinnän kannalta keskeisiä tilanteita ja aihepiirejä, rakenteita ja viestintästrategioita oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden.

Seuraavaan luetteloon on koottu esimerkinomaisesti A 1- kielenopiskelun keskeisiä sisältöjä vuosiluokittain. Sisällöt voivat yksittäisten tilanteiden, rakenteiden ja aihepiirien osalta vaihdella opetusjärjestelyistä riippuen (esim. yhdysluokat tai oppikirjavalinnat).

3. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- tervehtiminen, hyvästely, esittäytyminen, nimen, iän sekä kotipaikan kertominen ja kysyminen, pyytäminen, tarjoaminen ja kiittäminen, kuulumisten kysyminen, toiminnan kuvailu, itsestä ja perheestä kertominen, koti ja ympäristö, mielipiteen ja tunteen ilmaiseminen
- keskeistä sanastoa; ruokia ja juomia, eläimiä, peruslukusanoja, värejä, viikonpäivät, perheenjäsenet, kehonosia, asumiseen, elämiseen ja harrastuksiin liittyvää sanastoa, koulu- ja luokkahuonesanastoa
- Suomen ja Englannin kulttuurin piirteitä ja eroja; pieniä arkipäivän asioita ja joitakin asioita esim. yleisimmistä juhlista

Rakenteet

Oppilas tutustuu seuraaviin rakenteisiin:

- yleisimpiä verbejä perusmuodossa
- be, have ja can -verbit
- käskeminen ja kieltäminen
- artikkelit a ja an
- substantiivien yksikkö ja monikko
- 's-genetiivi
- pronomineja
- adjektiiveja
- prepositioita

Viestintä- ja opiskelustrategiat

- lyhyen ohjeen tai kehotuksen ymmärtämien ja sen mukaan toimiminen
- sanaston käytön ja omaksumisen harjoittelu
- runsaasti suullista kielen harjoittelua ja eri työtapojen opettelua
- kohdekielelle luontevan ääntämisen ja lauserytmin harjoittelu; oikean ääntämisen merkityksen ymmärtäminen
- tavallisimpien foneettisten merkkien tunnistaminen ja vähitellen opetteleminen oikean ääntämisen oppimiseksi
- opiskeluvälineistä ja kotitehtävistä huolehtiminen
- läksyjen tekotapojen oppiminen, erilaisten tehtävätyyppien harjoittelu
- positiivinen asenne uuteen kieleen ja uuden asian oppimiseen
- aktiivinen ja rohkea osallistuminen; kysyy jos ei osaa
- parin kanssa työskentely; pienet parikeskustelut ja haastattelut.
- itsearviointia; opetellaan arvioimaan omaa työskentelyä ja edistymistä

4. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- 3.lk opeteltujen asioiden vahvistaminen ja laajentaminen

- haastattelu, harrastukset ja vapaa-aika, kaupassa asiointi
- keskeisiä sanastoja; kysymyssanat, kellonajat, koulusanastoa, (kuukaudet ja vuodenajat), vaatteita, maiden ja kielten nimiä, ammatteja, säätiloja, suuret lukusanat, aakkoset alustavasti
- opetukseen liittyvien kohdemaiden kulttuuriin ja ympäristöön tutustuminen

Rakenteet

- Edellisten kertaus ja laajennus
- pää- ja kysymyslauseiden muodostamista
- kesto- ja yleispreesensmuotoja
- verbien yleispreesens, yks.3.pers.-s
- apuverbien do, don't (does, doesn't) käyttöä alustavasti
- epäsäännöllisiä monikkomuotoja
- persoonapronominien monikkomuodot ja omistusmuodot
- adjektiiveja ja niiden vertailua alustavasti
- prepositioita

Viestintä- ja opiskelustrategiat

- edellisiä laajemmin
- tutun tekstin ymmärrettävästi lukeminen
- haastatteleminen, lyhyesti koulusta, vapaa-ajasta ja harrastuksista kertominen
- lyhyiden omien lauseiden muodostamista ja kirjoittamista
- itsenäinen työskentely ja parityöskentelytaitojen kehittyminen
- itsearviointia ja pienimuotoista tavoitteen asettelua

5. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- kerrataan ja syvennetään aikaisemmin käsiteltyä
- ruokapöytä-, ravintola- ja puhelinkeskustelu, matkustaminen, tien neuvominen, sairastaminen, henkilötietojen kysyminen ja antaminen, kuukaudet ja päiväykset
- kirjeen tai viestin kirjoittaminen, kuvaileminen ja vertailu (esim. ulkonäkö ja vaatteet), lisää koulusanastoa, ikäkaudelle ominaisia harrastuksia ja vapaa-ajan viettotapoja
- kohdemaan maantieteeseen ja paikkoihin sekä kulttuuriin tutustumista; integrointia maantieteeseen ja historiaan
- kotipaikkakunnasta ja kotimaasta kertominen

Rakenteet

- edellisten kertaaminen
- yleispreesens perusteellisesti
- imperfekti alustavasti
- persoonapronominien omistus- ja objektimuodot
- lyhyiden adjektiivien vertailu
- järjestysluvat ja päiväykset
- there is/ there are – rakenne
- lisää prepositioita

Viestintä- ja opiskelustrategiat

- edellistä laajemmin
- arkipäivän asiointi- ja vuorovaikutustilanteissa selviytyminen auttavasti
- kohtelias kielenkäyttö ruokapöydässä, ravintolassa, ostoksilla, puhelimesta ja matkustamistilanteissa
- yksinkertaisten kysymyksien esittäminen itselle tutuista aiheista esim. haastattelussa

- itselle tärkeistä asioista, esim. perheestä ja harrastuksista kirjoittaminen ymmärrettävästi (esim. sähköpostiviesti, kirje)
- syvempää kielen sääntöihin tutustumista ja niiden soveltamista
- pari- ja ryhmätöiden kehittämistä
- itsearviointia ja tavoitteiden asettelua entistä monipuolisemmin

6. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- edellisten vahvistaminen
- lomailu ja matkustamisen ulkomailla
- eri maihin, kulttuureihin ja globalisoitumiseen liittyviä asioita ja sanastoa
- Englannin lisäksi muihin maihin ja maanosiin sekä niiden elämään, ihmisiin ja tapoihin ja perinteisiin tutustumista
- Suomen paikkakuntien ja luonnon esittelyä

Rakenteet

- edellisten vahvistaminen
- lauseenmuodostus ja sanajärjestys, kysymyslauseet
- imperfekti perusteellisemmin; säännöllinen ja epäsäännöllinen, kysymys- ja kieltolauseet
- futuuriin tutustumien
- 's- ja of -genetiivit
- artikkelien käyttö ainesanoissa
- lyhyiden ja pitkien adjektiivien vertailu
- lisää prepositioita paikan ja ajan määreissä ja sanonnoissa

Viestintä- ja opiskelustrategiat

- edellisiä laajemmin
- oman kielitaidon merkityksen ymmärtäminen kansainvälistyvässä maailmassa
- joustavuus ja rohkeus vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa; puhekuppanilta avun kysyminen epäselvissä tilanteissa ja kiertoilmaisujen keksiminen
- itseä kiinnostavista asioista ja mieltymyksistä kertominen ja kirjoittaminen itsenäisesti ja ymmärrettävästi
- kirjoittamisen osuuden lisääminen; omia lauseita ja pikkukirjoitelmia, erilaisten kaavakkeiden, esim. henkilötietolomakkeen täyttäminen
- pitkien tekstien pääajatuksen ymmärtäminen (sekä kuullussa että kirjoitetussa muodossa)
- oppimiensa taitojen ja tietojen lisäksi kirjallisten apuvälineiden ja teknologian hyödyntäminen omilla tuotoksissa (sanakirja, lähdeteokset, cd, cd-rom, Internet)
- projektityöskentely, integrointi muihin aineisiin
- itse- ja pariarviointia; miten opin parhaiten, mitä ja miten kannattaa opiskella

ARVIOINTI

Arviointi on monipuolista ja perustuu sekä suulliseen että kirjalliseen kielitaitoon. Se pohjautuu kokeisiin, sanakokeisiin yms. Testeihin ja läksynkuulusteluihin.

Tuntityöskentelyllä ja kotitehtävistä suoriutumisen avulla on myös suuri merkitys arvioinnissa.

KUVAUS OPPILAAN HYVÄSTÄ OSAAMISESTA 6. LUOKAN PÄÄTTYESSÄ

KIELITAITO:

Kielen osaamisen taso 6. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon (liite) mukaan:

Kuullun ymmärtäminen:	A2.1 Peruskielitaidon alkuvaihe
Puhuminen:	A1.3 Toimiva alkeiskielitaito
Tekstin ymmärtäminen:	A2.1 Peruskielitaidon alkuvaihe
Kirjoittaminen:	A1.3 Toimiva alkeiskielitaito

KULTTUURITAIIDOT:

Oppilas

- tuntee oman ja kohdekielen kulttuurin keskeisimpiä sisältöjä, yhtäläisyyksiä ja eroja
- pystyy vuorovaikutukseen kohdekielen puhujien kanssa yksinkertaisissa arkipäivän tilanteissa.

OPISKELUSTRATEGIAT

Oppilas

- käyttää luontevasti joitakin kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja kuten pari- ja pienryhmäkeskustelua sekä oppi- ja sanakirjaa
- ymmärtää sinnikkään harjoittelun merkityksen ja on tottunut arvioimaan omaa työskentelyään.

VUOSILUOKAT 7-9

Opetuksen tehtävänä on, että oppilaan kielitaito laajenee hyvin konkreettisista ja hänelle itselleen läheisistä tilanteista vaativampiin sosiaalisiin tilanteisiin sekä harrastuksien, palveluiden ja julkisen elämän alueelle. Kirjoitetun kielen osuus opetuksessa lisääntyy. Oppilaan taito toimia kohdekielittävällä tavalla kasvaa ja hän omaksuu lisää kielten opiskelulle ominaisia strategioita. Opetuksessa painotetaan mm. sosiaalisia taitoja, avointa keskustelua, tiedon hankkimista ja välittämistä toisille, esittämistä ja esiintymistä, kulttuuriin perehtymistä, sen tulkitsemista ja välittämistä sekä vaihtelevia oppimistapoja.

Vuosiluokilla 7-9 opetus etenee kurkseittain. Seitsemännen vuosiluokan aikana opetetaan kurssit 1 ja 2, kahdeksannen vuosiluokan aikana kurssit 3, 4, ja 5 sekä yhdeksännen vuosiluokan aikana kurssit 6, 7 ja 8.

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla oppilailla on myös mahdollisuus valita valinnaisia englannin lyhytkursseja.

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- säännöllisen ja pitkäjänteyksen työskentelyn ja monipuolisten työtapojen oppiminen
- myönteisen ja rohkean asenteen luominen kielen opiskeluun
- terveen itsetunnon kehittäminen
- toisen työn kunnioittaminen ja yhteistyön oppiminen
- itsearviointiin ja omien tavoitteiden asettamiseen ohjaaminen

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- englanninkielisten maiden kulttuuri- ja tapatietouden välittyminen ja avoimuuden lisääntyminen suhteessa uusiin kulttuureihin

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- tiedonhankintataitojen kehittyminen
- viestintä- ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen ja median kriittinen käyttö

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- vastuullisuuden, aloitteellisuuden ja omatoimisuuden kehittyminen

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- oman vaikuttamisen ymmärtäminen ympäristönsuojelussa ja kestävä kehityksen edistämässä
- oman työpanoksen seurausten merkityksellisyyden pohtiminen

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- rauhanomaisen ja väkivallattoman, eri elämän osa-alueita koskevan maailmankuvan edistyminen

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- teknologian hyödyntäminen oppimisessa ja tietoverkkojen eettinen käyttäminen

TAVOITTEET

KIELI

Oppilas oppii

- ymmärtämään pääajatukset ja keskeisiä yksityiskohtia kouluikäisen nuoren elämään liittyvästä sekä myös laajempaa yleistietoa sisältävästä kuullusta tai luetusta, selvästi jäsennetystä tekstistä
- selviytymään yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista, tavallisista palvelutilanteista ja myös hiukan vaativammista epävirallisista keskustelutilanteista sekä kertomaan suullisesti tai kirjallisesti lähipiiristään ja arkisista asioista, jotka sisältävät myös jonkin verran yksityiskohtia
- tiedostamaan joitakin keskeisiä eroja englannin kielen eri varianteista

KULTTUURITAITOT

Oppilas oppii

- tuntemaan kohdekulttuuria ja ymmärtämään sitä omaa kulttuuritaustansa vasten
- tiedostamaan, että kulttuureihin voi liittyä erilaisia, mutta myös samanlaisia arvoja
- viestimään ja toimimaan kohdekulttuurissa hyväksyttävällä tavalla tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa

OPISKELUSTRATEGIAT

Oppilas oppii

- ottamaan vielä aikaisempaa enemmän vastuuta omasta opiskelustaan ja aloitteellisuudestaan
- käyttämään erilaisia kielen opiskelulle tyypillisiä ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja opiskelustrategioita sekä käyttämään hyväkseen äidinkielessä oppimaansa
- oivaltamaan kielen opiskelussa välttämättömän monipuolisen ja pitkäjänteisen viestinnällisen harjoittelun merkityksen
- hyödyntämään tieto- ja viestintätekniiikkaa kieliopinnoissaan tiedonhankinnassa ja viestinnässä
- tekemään pienimuotoisia projektitöitä itsenäisesti tai ryhmässä
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin ja tarvittaessa muuttamaan työskentelytapojaan

KESKEISET SISÄLLÖT

7. luokka (KURSSIT 1 JA 2)

AIHEPIIRIT JA TILANTEET

- perhe ja ystävät
- minä ihmisenä ja oppijana
- eri kansallisuuksia ja englannin aksentteja
- asuminen
- lemmikit
- arkipäivän tilanteet
- englanninkielisten maiden kulttuuria ja kulttuurienvälistä vertailua (esim. Yhdistynyt Kuningaskunta, USA)
- säätilat
- tutustuminen, kevyt jutustelu (small talk)
- mielipiteen ilmaiseminen ja mielipiteen tiedustelu
- tien kysyminen ja neuvominen

7. luokan aihepiireissä ja tilanteissa toteutuvat selkeimmin aihekokonaisuudet ”Ihmisenä kasvaminen” ja ”Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys”.

RAKENTEET

- preesens, imperfekti, perfekti, pluskvamperfekti eli verbin aikamuodot
- muodollinen subjekti (there are / is - ja it is –rakenteet)
- persoonapronominit
- genetiivi (’s-genetiivi ja of-rakenne)
- substantiivien artikkelit ja monikkomuodot
- perussanajärjestys
- epämääräisen ajan adverbit ja niiden paikka lauseessa
- prepositioita
- adjektiivien vertailu
- perus- ja järjestysluvat
- aakkoset

VIESTINTÄ- JA OPISKELUSTRATEGIAT

Seuraavassa on lueteltu esimerkinomaisesti opetusjärjestelyistä ja –tilanteista riippuen toteutettavia viestintä- ja opiskelustrategioita:

- aiheeseen virittäytyminen suullisesti (esim. omista, aiheeseen liittyvistä kokemuksista keskusteleminen ohjatusti) tai kirjallisesti (esim. jo tiedossa olevien, aiheeseen liittyvien sanojen ja ilmaisujen kerääminen ideakartaksi)
- puhutun tai kirjoitetun tekstin keskeisen sisällön selvittäminen sisältö- ja/tai vaihtoehtokysymysten avulla
- puheessa tai kirjoitetussa tekstissä esiintyvien yksityiskohtien selvittäminen ja mahdollisten muistiinpanojen tekeminen niistä
- puheessa tai kirjoitetussa tekstissä annettujen ohjeiden merkityksien selvittäminen ja toimiminen niiden pohjalta
- enimmäkseen ohjatut ja usein malliin pohjautuvat keskustelu- ja kirjoitusharjoitukset

- foneettisen kirjoituksen ymmärtämisen vahvistaminen sekä ääntämisen ja intonaation kehittäminen
- pienimuotoiset dramatisoinnit, dialogit ja roolileikit
- kyselytyyppiset suulliset selvitykset
- englanninkieliselle kommunikaatiolle tyypillisen kohteliaisuuden harjoittaminen eri yhteyksissä
- sanojen johtaminen niitä selittävien ilmaisujen / kontekstin tekstivihjeiden avulla
- sanojen oikeinkirjoituksen säännöllinen harjoittelu
- sanojen ryhmittely ja selittäminen, synonyymien ja kiertoilmaisujen sekä antonyymien käyttö, elaborointi
- säännölliselle ja pitkäjänteiselle työskentelylle ominaisten strategioiden ja työtapojen harjoittaminen, esim. opiskeluvälineistä ja kotitehtävistä huolehtiminen sekä aktiivisuus erilaisissa esim. pareittain tai ryhmissä toteutettavissa tuntitehtävissä sekä tällöin myös oppilastovereiden kielenkäytön tarkkailussa, palautteen antamisessa ja saadun palautteen hyödyntämisessä
- omien, kielen opiskeluun liittyvien tavoitteiden asettaminen ja niiden toteutumisen arviointi
- itsenäiseen, omaehtoiseen lisäharjoitteluun, apuvälineiden käyttöön ja tiedonhankintaan totuttautuminen
- tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimista tukevana keinona (esim. valmisohjelmat / internetin sisältämät oppimisympäristöt)

8. luokka (KURSSIT 3, 4 JA 5)

AIHEPIIRIT JA TILANTEET

- koulunkäynti (myös eri englanninkielisissä maissa)
- kiusaaminen ja väkivalta
- ystävät ja harrastukset
- kuntoilu ja turvallinen liikunta
- nuorten elämä, suhteet vanhempiin ja ongelmat
- nuorisokulttuuri (esim. kommunikointi tietoverkkojen välityksellä)
- terveelliset elämäntavat
- matkailu ja liikenne
- terveys ja sairastaminen
- rauhankasvatus
- englannin kielen alueelliset variaatiot (esim. britti- ja amerikanenglanti)
- englanninkielisten maiden kulttuuria ja kulttuurienvälistä vertailua (esim. Yhdistynyt Kuningaskunta, USA, Uusi-Seelanti, Australia, Etelä-Afrikka, Kanada, Irlanti)
- kansallisuussanoja
- puhelinkeskustelua
- vaateostoskeskustelua
- matkailuun liittyviä tilanteita (esim. asioiminen matkatoimistossa ja/tai hotellissa ja/tai ravintolassa)
- keskustelu lääkärin vastaanotolla
- samaa tai eri mieltä oleminen ja mielipiteen perusteleminen
- annetusta aiheesta neuvottelemine
- kohtelias ruuan tarjoaminen ja tarjoukseen vastaaminen myönteisesti tai kielteisesti
- kohteliaisuuksien esittäminen ja niihin reagointi

8. luokan aihepiireissä ja tilanteissa toteutuvat selkeimmin aihekokonaisuudet ”Ihmisenä kasvaminen” ja ”Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys”, ”Viestintä ja mediataito”, ”Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta” (erityisesti ihmisten hyvinvointi), ”Turvallisuus ja liikenne” (erityisesti vammoilta suojautuminen ja väkivallattomuus, rauhanomaisen maailmankuvan edistäminen ja eri liikennemuodot) sekä ”Ihminen ja teknologia” (tietoverkot ihmisten välisen kommunikaation välineenä).

RAKENTEET

- verbin aikamuotojen kertaus ja vahvistaminen
- futuuri
- I konditionaali
- pronomien käyttöä (relatiivi- ja / tai refleksiivi – ja / tai indefiniittipronomit)
- can- ja must-verbit sekä näiden korvaavat muodot
- sanajärjestyksen syventäminen
- adverbien muodostaminen ja vertailu
- liitekysymykset
- epäsuora kysymyslause

VIESTINTÄ- JA OPISKELUSTRATEGIAT

7. luokan sisältöjen yhteydessä esiteltyjen esimerkinomaisten viestintä- ja opiskelustrategioiden vahvistaminen ja systemaattisempi käyttö sekä lisäksi opetusjärjestelyistä ja –tilanteista riippuen

- puhutun tai kirjoitetun tekstin keskeisen sisällön selvittäminen annettujen vihjeilmainsujen / -sanojen avulla
- juonikarttoihin perustuva tekstin uudelleen tuottaminen (suullisesti)
- vapaamuotoisempia, vähemmän ohjattuja keskustelu- ja kirjoitusharjoituksia
- luovaa tuottamista joko kirjallisesti tai suullisesti tai eri kielitaidon osia yhdistellen ja pienimuotoisen projektityön tekeminen
- omaan kokemukseen- ja/tai tieto-/taitomaailmaan liittyvien testien suorittaminen kohdekielellä ja tulosten tulkinta ja arviointi
- uusien sanojen merkityksien päättely asiayhteydestä
- sopivan sanan / ilmaisun valitseminen asiayhteyteen kontekstin kielellisten vihjeiden perusteella
- kehittyneempää oman opiskelun edistymisen arviointia suhteessa tavoitteisiin sekä pyrkimystä muuttaa työskentelytapoja tarvittaessa
- tieto- ja viestintäteknikan monimuotoisempi hyödyntäminen (esim. tiedonhankinnassa projektityöskentelyn yhteydessä)

9. luokka (KURSSIT 6, 7 JA 8)

AIHEPIIRIT JA TILANTEET

- Suomi ja suomalaisuus (myös ulkomaalaisen näkökulmasta)
- opiskelu ja työelämä
- ympäristön suojelu ja kestävä kehitys
- eläinten suojelu/oikeudet
- vieraaseen kulttuuriin sopeutuminen
- elokuva ja teatteri
- kirjallisuus
- musiikki ja/tai taide

- tiedotusvälineet, viihde ja mainonta
- moderni teknologia
- englanninkielisten maiden kulttuuria (esim. Yhdistynyt Kuningaskunta, USA, Kanada) ja kulttuurienvälistä vertailua (vertailukohtana myös muita kuin englanninkielisiä maita / kulttuureja)
- kansallisuussanojen kertaus
- mielipiteen ilmaiseminen aikaisempaa monipuolisemmin
- haastattelu (sekä haastateltavana että haastattelijana) ja sen perusteella ratkaisusta neuvottelemine ja / tai siitä raportointi
- etujen ja haittojen ilmaiseminen vakuuttavasti ja perustellen ja annetusta aiheesta väittely
- neuvojen pyytäminen kohteliaasti
- sympatian ja pahoittelun osoittaminen kulttuurisidonnaisesti asianmukaisella tavalla
- annettujen ohjeiden mukainen puhe ja / tai suullinen esitelmä

9. luokan aihepiireissä ja tilanteissa toteutuvat selkeimmin aihekokonaisuudet ”Ihmisenä kasvaminen” ja ”Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys”, ”Viestintä ja mediataito”, ”Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjäisyys” (osallisuus kestävän kehityksen mahdollistamiseen, työelämään tutustuminen), ”Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta” sekä ”Ihminen ja teknologia”.

RAKENTEET

- verbin aikamuotojen (myös futuuri) kertaus ja vahvistaminen edelleen
- sanajärjestyksen (erityisesti kysymyslauseen sanajärjestyksen) vahvistaminen
- muodollisen subjektin käytön kertaus
- be allowed to- ja may- verbien käyttö
- I konditionaalin vahvistaminen ja II konditionaali
- epäsuorien kysymysten kertaus ja syventäminen
- yksikkömuotoiset substantiivit
- artikkelit maantieteellisten nimien yhteydessä
- paljoussanat
- passiivi eri aikamuodoissa ja apuverbien yhteydessä
- infinitiivi ja -ing-muoto
- relatiivipronominien käytön kertaus ja syventäminen
- lisäksi mahdollisuuksien mukaan apuverbien aikamuotoja sekä muiden rakenteiden kertausta

VIESTINTÄ- JA OPISKELUSTRATEGIAT

7. ja 8. luokan sisältöjen yhteydessä esiteltyjen esimerkinomaisten viestintä- ja opiskelustrategioiden vahvistaminen ja systemaattisempi käyttö sekä lisäksi opetusjärjestelyistä ja – tilanteista riippuen

- puhutun tai kirjoitetun tekstin pääkohtien tiivistäminen äidinkielellä kirjallisesti tai suullisesti
- uutta, opittua kielialainesta sisältävän sanelun kirjaaminen muistiin sanatarkasti
- erityyppisten, aikaisempaa laajempien kirjallisten tuotosten harjoittelemine
- täytesanojen ja epäröinti-ilmaisujen käyttöön tutustuminen keskustelutilanteissa
- poliittisesti korrekteihin sanoihin tutustuminen
- joihinkin samaa sanaa suomen kielessä vastaavien englanninkielisten sanojen merkitys- ja käyttöeroihin perehtyminen
- joihinkin sanakollokaatioihin tutustuminen ja verbi / substantiivi / adjektiivi + prepositio - rakenteiden käytön vahvistaminen

- yksittäisiin sananmuodostuskäytänteisiin tutustuminen (esim. tietyn prefiksin käyttö)
- kokonaisvaltainen, aikaisempaa vielä pitkäjännitteisempi ja tavoitteellisempi työtapojen käyttö, strategioiden hyödyntäminen ja vastuullinen työskentely oppimistavoitteiden saavuttamiseksi

YHTEENVETO TYÖTAVOISTA JA TYÖSKENTELYSTÄ LUOKILLA 7 – 9 (KURSSIT 1 – 8)

Opetuksessa ja oppimisessa korostuu kaikkien kurssien aikana eri muodoissa toteutuva oppilaskeskeisyys ja oppilaan itse tekemä työ oman oppimisensa eteen. Näin harjoitetaan sekä oppilaan viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja että oppimaan oppimista. Pari- ja ryhmätyöskentely kehittää ajattelu- ja päättelytaitoja, kun oppilaat esim. keskustelevat vaihtoehdoista ja pohtivat ratkaisuja yhdessä synteesejä muodostaen ja rakentaen uutta tietoa aikaisemman pohjalle. Oppilasta kasvatetaan ottamaan vastuuta niin omasta kuin parinsa / ryhmänsä jäsenenkin oppimisesta. Esimerkiksi suullisia tehtäviä suoritettaessa oppilasta ohjataan ei vain oman osuutensa hoitamiseen ja tarkkailemiseen aktiivisesti vaan myös toisen oppilaan tuotoksen huolelliseen kuuntelemiseen ja siihen reagoimiseen ohjeiden mukaisesti. Käytettäviä työtapoja vaihdellaan ja muunnellaan ja pyritään luomaan oppilaalle myönteisiä oppimiskokemuksia. Eri aistikanavien käyttö kielen omaksumisessa ja tuottamisessa tulee luontevasti esiin monimuotoisessa harjoittelussa, ja oppilaalle tarjoutuu lukuisia tilaisuuksia havainnoida itseään oppijana.

Opetus pohjautuu pitkälti aitoihin kielenkäyttötilanteisiin ja opittavan aineksen soveltamiseen erilaisissa, mahdollisimman todennäköisissä käytännön tilanteissa. Tällaisia tilanneharjoituksia ym. opiskelua tukemaan opetuksessa hyödynnetään oppikirjojen ja niiden oheismateriaalin lisäksi mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman autenttista materiaalia, esim. tietoverkkoja, televisiota, videoita, lehtiä, kirjoja, tmv.

VALINNAISET KURSSIT (8. JA 9. LUOKAT)

Valinnaisilla englannin lyhytkursseilla, joita järjestetään oppilaiden valinnoista riippuen 8. ja 9. luokalla, syvennetään ja / tai vahvistetaan pakollisilla kursseilla käsiteltäviä teemoja ja taitoja. Kurssista riippuen painotetaan luovaa, omaa kielellistä tuottamista, kulttuurin tuntemusta ja / tai kielen sanaston ja / tai rakenteiden kertausta ja vahvistamista.

ARVIOINTI

Kaikki pakolliset kahdeksan A-englannin kurssia luokilla 7 – 9 arvioidaan numeerisesti arvosanoilla. Arviointi on monipuolista ja perustuu sekä suulliseen että kirjalliseen kielitaitoon (reseptiiviseen ja produktiiviseen) ja työskentelyyn, joista oppilas antaa näyttöä niin kokeiden ja läksynkuulustelujen ymv. testien, tuntityöskentelyn ja kotityöskentelyn välityksellä. Valinnaiset kurssit arvioidaan merkinnällä hyväksytty / hylätty.

Itsearviointi on myös olennaista. Oppilas arvioi säännöllisesti omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri osa-alueiden kehittymistä opettajan suorittaman arvioinnin ohella. Tällä pyritään siihen, että oppilas saa koko ajan selkeän kuvan työtapojensa ja kielitaitonsa kehittymisestä suhteessa tavoitteisiin, ja hän voi tarvittaessa muuttaa työskentelytapojaan.

Arvioinnin perustana voidaan myös tilanteen mukaan ja vaihtelevassa laajuudessa käyttää kielisalkkua eli portfolioa eli oppilaan erilaisista töistään kokoamaa kielitaidon näyttöä. Salkku voi koostua kokeista, projekteista, kirjoitelmista tai muista omista tuotoksista sekä itsearvioinnista suhteessa tavoitteisiin. Laajimmillaan salkku voi olla koko kolmen vuoden (7 – 9 luokat) tuotos.

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

KIELITAITO

Kielen osaamisen taso 9. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon (liite) mukaan:

Kuullun ymmärtäminen:	B1.1 Toimiva peruskielitaito
Puhuminen:	A2.2 Kehittyvä peruskielitaito
Tekstin ymmärtäminen:	B1.1 Toimiva peruskielitaito
Kirjoittaminen:	A2.2 Kehittyvä peruskielitaito

KULTTUURITAIIDOT

Oppilas tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa.

OPISKELUSTRATEGIAT

Oppilas

- käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja.
- on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen

SAKSA A2-KIELI

VUOSILUOKAT 7–9

Opetuksen tehtävänä on, että oppilaan kielitaito laajenee vaativampiin sosiaalisiin tilanteisiin sekä harrastuksien, palveluiden ja julkisen elämän alueelle. Kirjoitetun kielen osuus opetuksessa kasvaa. Oppilaan taito toimia kohdekulttuurin edellyttämällä tavalla kasvaa ja hän hankkii lisää kielten opiskelulle ominaisia strategioita. Oppilas oppii myös selviytymään arkielämän keskeisimmissä tilanteissa Saksan kielellä esimerkiksi ollessaan matkalla saksankielisellä alueella.

AIHEKOKONAISUUDET

Luokat 7-9 (kurssit 1-8)

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilaat opiskelevat pareittain tai ryhmissä, kertovat itsestään, pelaavat ja leikkivät ja oppivat näin toimimaan mitä erilaisimpien ihmisten kanssa
- edellä mainituissa työtavoissa jokainen oppilas on tärkeä, oppii vuorovaikutusta ja voi edetä omien edellytystensä mukaisesti

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opetuksessa tulee esille keskieurooppalainen, varsinkin saksankielinen, kulttuuri sekä monikulttuurisuus, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys. Opitaan arvostamaan niin omaa kuin vierastakin kulttuuria ja ottamaan hyvät tavat huomioon eri ympäristöissä.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Kielten punainen lanka on, että opetuksessa painotetaan suullisia valmiuksia: oppilaat harjoittelevat kysymään, kertomaan ja ilmaisemaan mielipiteitä ja tunteita sekä osallistua kuuntelemalla viestintätahtumaan.
- eri tiedotusvälineet (sanomalehdet, tietotekniikka sekä televisio ja radio) ovat aiheina mukana
- oppilaat harjoittelevat hankkimaan tietoa eri tiedotusvälineistä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJÄYYS

- työtavoissa pyritään edistämään oppilaan omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja päämäärätietoisuutta
- sisällöissä tutustutaan koulutukseen ja työelämään sekä joihinkin kansalaisjärjestöihin
- opitaan näkemään kielitaidon merkitys mitä erilaisimmissa ammateissa ja elämän eri alueilla

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- ympäristönsuojelua ja ihmisen hyvinvointia käsitellään kurssien aikana ja otetaan keskustellen kantaan kyseisiin asioihin
- muiden maiden kulttuurista puhuttaessa ympäristöllä varsin suuri osuus

6. LIIKENNE JA TURVALLISUUS

- aihetta sivutaan mm "matkalla Saksassa" -opetusmetodin yhteydessä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- pyritään rohkaisemaan oppilaita käyttämään tietotekniikkaa ja hyödyntämään sitä tiedonhankinnassa

TAVOITTEET

Kielitaito

Oppilas oppii

- ymmärtämään kouluikäisen nuoren elämään liittyvää sekä yleis- tai asiantietoa sisältävää selkeää yleiskielistä puhetta ja tekstiä
- selviytymään yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisista palvelutilanteista ja kuvailemaan lähipiiriään
- kirjoittamaan suppeita viestejä ja luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan kohdekulttuuria ja ymmärtämään sitä omaa kulttuuristaustansa vasten
- viestimään ja toimimaan kohdekulttuurissa hyväksyttävällä tavalla tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa
- tiedostamaan arvojen kulttuurisidonnaisuuden.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään erilaisia kielen opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja opiskelustrategioita ja käyttämään hyväksi äidinkielessä oppimaansa
- hyödyntämään tieto- ja viestintäteknikkaa tiedonhankinnassa ja viestinnässä
- tekemään pienimuotoisia projektitöitä itsenäisesti tai ryhmässä

- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin ja tarvittaessa muuttamaan työskentelytapojaan.
- pitkäjänteisyyden merkityksen kielen opiskelussa

KESKEISET SISÄLLÖT

Tilanteet ja aihepiirit oman ja opiskeltavan kielen kielialueen näkökulmasta

Luokilla 3–6 esiin tulleen lisäksi

- vapaa-ajan vietto ja harrastukset
- matkustaminen
- julkiset palvelut
- opiskelu, työ ja elinkeinoelämä
- kestävä kehitys
- terveys ja hyvinvointi
- tiedotusvälineet

Rakenteet

- verbin perustaivutus ja tärkeimmät aikamuodot
- substantiivien ja adjektiivien sekä yleisimpien pronomien ja prepositioiden käyttö
- keskeinen lauseoppi ja sidosrakenteet

Viestintästrategiat

- kielellinen tai tilannevihjeisiin perustuva päättely viestin sisällön selvittämiseksi
- vuorovaikutustilanteessa saadun palautteen hyödyntäminen
- puuttuvan kielitaidon kompensointi likimääräisellä ilmaisulla
- oman kielenkäytön tarkkailu
- joidenkin suulliselle vuorovaikutukselle ominaisten ilmausten, kuten puheenvuoron aloitukseen ja lopetukseen sekä puheenvuoron ottamiseen ja ylläpitämiseen ja palautteen antamiseen liittyvien ilmausten käyttö

A2- SAKSAN KURSSIEN KESKEISET SISÄLLÖT KOKEMÄEN YHTEISKOULUSSA

1. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- esittäytyminen ja oma perhe
- vapaa-ajan vietto ja harrastukset
- ystävyys
- kotipaikka – saksalainen ja suomalainen kaupunki sekä lääni tai osavaltio (mm. Hessen)
- kaupassa asioiminen (mm. vaatteiden ostaminen)
- sää ja matkustaminen (lomasuunnitelmat)
- Suomen ja Saksan vertailua

Rakenteet

- preesens
- sanajärjestys päälauseessa
- substantiivien ja persoonapronominien akkusatiivi ja datiivi
- akkusatiivia ja datiivia vaativat prepositiot

Viestintästrategiat

- Pääasialliset työtavat ovat parityö, ryhmätyö ja opettajajohtoinen työskentely. Luontevana ja normaalina osana opetusta käytetään ennen kaikkea oppilaskeskeisiä työtapoja kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen oppiminen. Myös monenlaiset tilannesidonnaiset roolileikit kuuluvat opetukseen.
- Puhutun kielen osuutta korostetaan joskin tässä kurssissa vielä varsin ohjatusti. Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena muodostaa pienen osa-alueen viestinnästä.
- internetiä ja sähköpostia opetellaan käyttämään osana luonnollista viestintää.
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.

2. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- koulu ja opiskelu
- nuorten arkielämä (menneet tapahtumat)
- asioiminen puhelimessa ja viestien kirjoittaminen
- Saksan osavaltioiden esittelyä (mm. Sachsen)
- nuorten ongelmia
- kulttuuritietouden kertausta
- mielipiteiden ja mielialojen ilmausta.

Rakenteet

- adjektiivien vertailumuodot
- sivulauseet
- teitittely
- perfekti
- sijamuotojen kertausta
- vaihtoprepositiot

Viestintästrategiat

- parityö, ryhmätyö ja opettajajohtoinen työskentely ovat edelleen keskeisessä roolissa. Samoin oppilaskeskeiset työtavat kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen oppiminen. Myös monenlaiset tilannesidonnaiset roolileikit kuuluvat opetukseen.
- Puhutun kielen osuutta korostetaan edelleen tarkoin ohjatusti. Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena muodostaa pienen osa-alueen viestinnästä.
- internetiä ja sähköpostia opetellaan käyttämään osana luonnollista viestintää.
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.
- oppilaan omaa vastuuta ja harkintaa niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä korostetaan vähitellen enemmän.

3. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- tien neuvominen
- vapaa-aika, esim. lomamuistot ja muista henkilöistä kertominen
- tytöt ja pojat
- kirjeen tai pienen kertomuksen kirjoittaminen
- saksalaisia kaupunkeja (mm. München) ja oman maan nähtävyyksien esittelyä
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- perfektin kertaus ja syventäminen
- imperfekti
- sijamuotojen kertaus
- epäsuorat kysymyslauseet
- prepositioiden kertaus

Viestintästrategiat

- parityö, ryhmätyö keskeisessä roolissa. Opettaja on enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa. Oppilaskeskeiset työtavat kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen oppiminen korostuvat entisestään. Tilannesidonnaiset roolileikit opetuksen osaksi entistä enemmän.
- Puhutun kielen osuus kasvaa. Samalla kuitenkin aletaan harjoitella kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena tulee oleelliseksi osaksi viestintää.
- internetiä ja sähköpostia opetellaan käyttämään osana luonnollista viestintää.
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.
- oppilaan omaa vastuuta ja harkintaa niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä korostetaan entistä enemmän.

4. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- matkustaminen Keski-Euroopassa
- Sveitsi ja Itävalta
- asuminen ja kotityöt
- nuorten unelmia ja toiveita
- projektilehden teko aikataulun salliessa
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- adjektiivin taivutusta
- pää- ja sivulauseiden kertaus
- suomen konditionaalien vastineet
- vaihtoprepositioiden kertaus
- järjestysluvat, päiväykset yms.

Viestintästrategiat

- "matkalla Saksassa" - opetusmetodiin tutustumista
- parityö, ryhmätyö keskeisessä roolissa. Opettaja on enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa. Oppilaskeskeiset työtavat kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen oppiminen korostuvat entisestään.
- Tilannesidonnaiset roolileikit opetuksen osaksi entistä enemmän.
- Puhutun kielen osuus kasvaa. Samalla kuitenkin harjoitellaan kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena oleelliseksi osaksi viestintää.
- internetiä ja sähköpostia opetellaan käyttämään osana luonnollista viestintää.
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.
- oppilaan omaa vastuuta ja harkintaa niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä korostetaan entistä enemmän.

5. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- tiedotusvälineet, televisio, elokuvat
- uutisia
- Euroopan Unioni ja tapoja eri EU-maissa
- projektilehden teko aikataulun salliessa
- terveys ja hyvinvointi
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- zu-partikkeli (alustavasti)
- imperatiivi
- ammattinimikkeistä
- kaikkien aikamuotojen kertaus
- sijamuotojen vahvistaminen
- imperatiivi
- refleksiiviverbit (alustavasti)
- maantieteelliset nimet

Viestintästrategiat

- "matkalla Saksassa" - opetusmetodiin tutustumista
- parityö, ryhmätyö keskeisessä roolissa. Opettaja enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa. Oppilaskeskeiset työtavat kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen luonnollinen viestintätapa.
- Tilannesidonnaiset roolileikit ovat arkipäivää.
- Puhuttu kieli alkaa olla oppimisen keskeinen osa. Samalla kuitenkin entistä vaativampia kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena oleellinen osa viestintää.
- internetiä ja sähköposti alkaa muodostua itsestään selvyudeksi. Oppilaat hyödyntävät niitä varsin itsenäisesti
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.
- oppilaan omaa vastuuta ja harkintaa niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä korostetaan entistä enemmän.

6. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- lomakokemuksia
- perheen ja suvun esittelyä sekä nuorten arvomaailmaa
- sähköpostiviestejä
- musiikki ja media
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- sijamuotojen kertaus
- genetiivi
- sanajärjestyksen kertaus
- heikot maskuliinit
- futuuri

- relatiivipronominit
- pronominaaliadverbit

Viestintästrategiat

- "matkalla Saksassa" - opetusmetodin toteutus
- Edellisissä kursseissa käytetyt metodit ovat oppilaiden hallussa. Opettaja enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa.
- Puhuttu kieli oppimisen keskeinen osa. Samalla kuitenkin entistä vaativampia kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena oleellinen osa viestintää.
- Oppilaat osaavat hyödyntää internetiä ja sähköpostia itsenäisesti
- sanaston opiskelu monipuolisesti oppilaiden hallussa.
- oppilas on oppinut vastuun ja harkinnan niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä.

7. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- julkiset palvelut: matkustaminen
- saksalaisia kaupunkeja, esim. Berliini (Saksan historiaa, kuuluisuuksia ja merkkihenkilöitä)
- Saksan osavaltioita
- opiskelu ja työelämä
- kestävä kehitys: ympäristö
- projektilehden teko aikataulun salliessa
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- suomen konditionaalien vastineiden kertaus
- maantieteelliset nimet
- adjektiivien vertailumuotojen kertaus
- passiivi
- konjunktiivien pluskvamperfekti
- refleksiiviverbit
- zu-partikkelin käyttö

Viestintästrategiat

- "matkalla Saksassa" - opetusmetodin toteutus
- Edellisissä kursseissa käytetyt metodit ovat oppilaiden hallussa. Opettaja enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa.
- Puhuttu kieli oppimisen keskeinen osa. Samalla kuitenkin entistä vaativampia ja pidempiä kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena oleellinen osa viestintää.
- Oppilaat osaavat hyödyntää internetiä ja sähköpostia itsenäisesti
- sanaston opiskelua monipuolisesti oppilaiden hallussa.
- oppilas on oppinut vastuun ja harkinnan niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä.

8. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- nuorten ongelmia
- saksalaisia tuotteita
- uutisia nuorten maailmasta
- kulttuuritiedon kertausta
- projektilehden teko aikataulun salliessa
- arkielämän kuten mm. matkailun tilanteita (hotellissa, ravintolassa, pankissa, lääkärissä jne.)

Rakenteet

- was-, für-, ein- ja welcher-pronominin
- kaksoisinfinitiivi
- keskeisten kielioppiasioiden kertaus

Viestintästrategiat

- "matkalla Saksassa" - opetusmetodin toteutus
- Edellisissä kursseissa käytetyt menetelmät ovat oppilaiden hallussa. Opettaja enemmän taustatukena ja ohjeen antajana tarpeen vaatiessa.
- Puhuttu kieli oppimisen keskeinen osa. Samalla kuitenkin entistä vaativampia ja pidempiä kirjallisia tuotoksia.
- Tietokoneen ja videon käyttö opetuksen tukena oleellinen osa viestintää.
- Oppilaat osaavat hyödyntää internetiä ja sähköpostia itsenäisesti
- sanaston opiskelua monipuolisesti oppilaiden hallussa.
- oppilas on oppinut vastuun ja harkinnan niin suullisessa kuin kirjallisessa viestinnässä.

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 9. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

- Kuullun ymmärtäminen	A2.2 kehittyvä peruskielitaito
- Puhuminen	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe
- Tekstin ymmärtäminen	A2.2 kehittyvä peruskielitaito
- Kirjoittaminen	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe

Kulttuuritaidot

Oppilas

- tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa.

Opiskelustrategiat

Oppilas

- käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja
- on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

7.6 MATEMATIIKKA

AIHEKOKONAISUUDET LUOKAT 3 – 9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- Ryhmä- ja parityöt edistävät toimimista yhteisön jäsenenä
- Tehtävien tulosten ja työtapojen arviointi sekä itsearviointi auttaa luomaan realistista kuvaa omasta itsestään
- Oppilas oppii kestämään ristiriitaisuuksia ja korjaamaan virheitään

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Matematiikan kieli ja historia ovat kansainvälisiä
- Sovellustehtävissä käsitellään kansainvälisiä tehtäviä mm. yksikkö- ja valuuttatehtävät

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Matematiikassa pyritään esittämään asiat suullisesti ja kirjallisesti niin täsmällisesti, että vastaanottaja yksiselitteisesti ymmärtää esitetyn asian

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

- Itsenäinen työskentely, pitkäjänteisyys ja ongelmaratkaisukyky sekä taitojen harjaannuttaminen kuuluvat sisäisen yrittäjän valmiuksiin

5. IHMINEN JA/TAI TEKNOLOGIA

- Laskin ja/tai tietokone on matematiikan apuväline tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä

VUOSILUOKAT 3 – 5

Tavoitteet

Oppilas

- saa onnistumisen kokemuksia matematiikan parissa
- oppii tutkien ja havainnoiden muodostamaan matemaattisia käsitteitä ja käsitejärjestelmiä
- oppii käyttämään matemaattisia käsitteitä
- oppii peruslaskutaitoja ja ratkaisemaan matemaattisia ongelmia
- löytää ilmiöistä yhtäläisyyksiä ja eroja, säännönmukaisuuksia sekä syy-seuraussuhteita
- perustelee toimintaansa ja päätelmiään sekä esittämään ratkaisujaan muille
- oppii esittämään kysymyksiä ja päätelmiä havaintojen pohjalta
- oppii käyttämään sääntöjä ja noudattamaan ohjeita
- oppii työskentelemään keskittyneesti ja pitkäjänteisesti sekä toimimaan ryhmässä

MATEMATIIKAN OPPISISÄLLÖT LUOKAT 3 – 6

3. luokka

Luvut ja laskutoimitukset

- kymmenjärjestelmäkäsittelyn varmentaminen
- lukujen luokittelua, järjestämistä
- kertolaskua
- sisältöjako, ositusjako

- laskualgoritmeja ja päässälaskuja, sulkeet
- laskutoimitusten tulosten arviointi, tarkistaminen ja pyöristäminen
- erilaisten vaihtoehtojen lukumäärän tutkiminen
- kellonaikoja, ajanyksiköitä
- murtoluvun ja desimaaliluvun käsite sekä niiden välinen yhteys

Algebra

- lukujonojen tulkitseminen ja kirjoittaminen
- suhteita ja riippuvuuksia
- säännönmukaisuuksia
- yhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisujen etsiminen päättelemällä

Geometria

- suurennoksia ja pienennöksiä
- peilauksia suoran ja pisteen suhteen, symmetria, yhtenevyys konkreetein välinein
- erilaisten monikulmioiden tutkiminen ja luokittelu
- piiri
- kappaleiden geometrinen ominaisuuksien tutkiminen
- mittaamisen periaatteen vahvistaminen
- mittatuloksen arviointia ja mittauksen tarkistaminen

Tietojen käsittely ja tilastot

- tietojen etsiminen, kerääminen, tallentaminen ja esittäminen
- yksinkertaisten taulukoiden ja diagrammien lukeminen

4. luokka

Luvut ja laskutoimitukset

- kymmenjärjestelmäkäsittelyn varmentaminen
- kertolaskua
- sisältöjako, ositusjako, jaollisuus
- laskualgoritmeja ja päässälaskuja
- laskutoimitusten tulosten arviointi, tarkistaminen ja pyöristäminen
- murtoluvun käsite, yhteen – ja vähennyslasku samannimisillä
- murtolukujen muunnokset
- sulkeiden käyttö
- erilaisten vaihtoehtojen lukumäärän tutkiminen

Algebra

- lausekkeen käsite
- säännönmukaisuuksia
- yhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisujen etsiminen päättelemällä

Geometria

- yhdenmuotoisuus
- peilauksia suoran ja pisteen suhteen, symmetria, yhtenevyys konkreetein välinein
- ympyrä ja sen osia
- yhdensuuntaiset ja kohtisuorat suorat
- kulman mitta ja kulmien luokittelu
- pinta-ala, piiri
- mittaamisen periaatteen vahvistaminen

- mittatuloksen arviointia ja mittauksen tarkistaminen

Tietojen käsittely ja tilastot

- tietojen etsiminen, kerääminen, tallentaminen ja esittäminen
- yksinkertaisten taulukoiden ja diagrammien lukeminen
- koordinaatisto

5. luokka

Luvut ja laskutoimitukset

- kymmenjärjestelmäkäsittelyn varmentaminen
- desimaaliluvun käsite
- murtoluvun, desimaaliluvun ja prosentin välinen yhteys
- murtolukujen ja desimaalilukujen yhteen- ja vähennyslaskua sekä kertominen ja jakaminen
- luonnollisella luvulla
- negatiivisen kokonaisluvun käsite
- erilaisten vaihtoehtojen lukumäärän tutkiminen

Algebra

- lausekkeen käsite
- säännönmukaisuuksia
- yhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisujen etsiminen päätelemällä

Geometria

- mittakaava, suurennoksia ja pienennöksiä, yhdenmuotoisuus
- mittaamisen periaatteen vahvistaminen
- mittayksiköiden käyttö, vertailua ja muuntamista
- mittatuloksen arviointia ja mittauksen tarkistaminen, kulman mitta
- ympyrä

Tietojen käsittely ja tilastot

- tietojen etsiminen, kerääminen, tallentaminen ja esittäminen
- koordinaatisto
- keskiarvon käsite ja laskeminen
- tietojen luokittelu ja järjestäminen
- tyyppiarvon ja mediaanin käsitteiden pohjustaminen

VUOSILUOKAT 6 – 9

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- luottamaan itseensä ja ottamaan vastuun omasta oppimisestaan matematiikassa
- ymmärtämään matemaattisten käsitteiden ja sääntöjen merkityksen sekä näkemään matematiikan
- ja reaalimaailman välisiä yhteyksiä
- laskutaitoja ja ratkaisemaan matemaattisia ongelmia
- loogista ja luovaa ajattelua
- soveltamaan erilaisia menetelmiä tiedon hankintaan ja käsittelyyn

- ilmaisemaan ajatuksensa yksiselitteisesti ja perustelemaan toimintaansa ja päätelmiään
- esittämään kysymyksiä ja päätelmiä havaintojen perusteella
- näkemään säännönmukaisuuksia
- työskentelemään keskittyneesti ja pitkäjänteisesti sekä toimimaan ryhmässä

6. luokka

Ajattelun taidot ja menetelmät

- loogista ajattelua vaativia toimintoja kuten vertailua, järjestämistä, mittaamista, rakentamista, mallintamista, sääntöjen ja riippuvuuden etsimistä sekä niiden esittämistä
- luokittelun ja järjestämisen käyttöä työkaluna
- ajattelua tukevien piirrosten ja välineiden käyttöä

Luvut ja laskutoimitukset

- luonnolliset luvut, kokonaisluvut, rationaaliluvut
- peruslaskutoimitusten varmentaminen
- aikalaskut, aikaväli
- prosenttikäsite
- pyöristäminen, arviointi ja laskimen käyttö
- luvun jakaminen alkutekijöihin, lukujen jaollisuussääntöjä
- murtolukujen supistaminen ja lauantaminen ja desimaaliluvun esittäminen murtolukuna
- vastaluku, käänteisluku
- kertominen ja jakaminen desimaaliluvuilla ja murtoluvuilla
- laskulausekkeitä, potenssi

Algebra

- muuttujan arvon sijoittaminen lausekkeeseen
- yhtälöiden ratkaisujen etsiminen päättelämällä ja laskutoimitusten avulla

Funktiot

- lukupareja koordinaatistossa

Geometria

- kolmioihin ja nelikulmioihin liittyviä käsitteitä
- tasokuvioiden piirin ja pinta-alan laskeminen (ei ympyrää)
- kappaleiden nimeäminen ja luokittelu, suorakulmaisen särmiön tilavuuden laskeminen
- ympyrä ja siihen liittyvät käsitteet

Todennäköisyys ja tilastot

- keskiarvo
- diagrammien tulkinta
- tietojen kerääminen, muuntaminen ja esittäminen käyttökelpoisessa muodossa

7. luokka - 3 KURSSIA

Luvut ja laskutoimitukset

- laskujärjestys
- lukujoukot
- vastaluku, itseisarvo, käänteisluku
- peruslaskutoimitukset kokonais-, murto- ja desimaaliluvuilla myös negatiivisilla luvuilla
- pyöristäminen

Geometria

- tasokuvioiden peruskäsitteitä
- koordinaatisto
- kulmat, monikulmiot, ympyrä
- geometrista piirtämistä
- kappaleiden nimeäminen ja luokittelu
- yhtenevyys ja symmetria
- kierto ja siirto tasossa

Algebra

- potenssi, eksponenttina kokonaisluku
- potenssilauseke ja sen sieventäminen
- kymmenpotenssimuoto
- juuren käsite ja laskutoimituksia neliöjuurella
- polynomin käsite

8. luokka - 3 KURSSIA

Algebra

- polynomien yhteen-, vähennys- ja kertolasku
- polynomin arvon laskeminen
- lukujen tekijöihinjako
- lukujonot
- ongelmanratkaisu

Algebra

- yhtälön ratkaiseminen
- identtiset ja nimittäjiä sisältävät yhtälöt
- vaillinainen toisen asteen yhtälö, epäyhtälö
- taitojen soveltaminen sanallisten tehtävien ratkaisussa
- suhde ja verranto
- suoraan - ja kääntäen verrannollisuus

Geometria

- pituus- ja pinta-alayksiköt, yksikkömuunnokset
- laskeminen likiarvoilla
- tasokuvioiden piirin ja pinta-alan laskeminen
- Pythagoraan lause
- yhdenmuotoisuus, mittakaava

9. luokka - 4 KURSSIA

Luvut ja laskutoimitukset

- prosenttilasku ja korkolasku, liuoslaskut
- yhtälön käyttö prosenttilaskennassa

Funktiot

- funktion käsite, funktion ominaisuuksia
- lineaarinen funktio
- paraabeli
- trigonometriset funktiot
- kolmion ratkaiseminen

Geometria

- tilavuuden yksiköt ja yksikkömuunnokset
avaruusgeometriaa:
- kappaleiden tilavuuden ja pinta-alan laskeminen

Algebra, tilastot ja todennäköisyys

- yhtälöpari, graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen
- keskiarvon, tyyppiarvon ja mediaanin määrittäminen
- hajonnan käsite
- diagrammien tulkinta
- tietojen kerääminen ja esittäminen
- todennäköisyyden käsite
- frekvenssi ja suhteellinen frekvenssi

7.7. YMPÄRISTÖ JA LUONNONTIETO

AIHEKOKONAISUUDET YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIEDON OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 3-4

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- luokkahenki yhteisöllisyyden ilmentäjänä
- vastuu mahdollisesta lemmikkieläimestä
- kielellisiin ja kulttuurillisiin vähemmistöihin tutustuminen
- ihminen ja terveys: omasta kehosta ja henkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- lähiympäristöön tutustuminen
- Kokemäki osana kotiseutua
- Satakunta Suomessa
- Suomi osana Pohjoismaita
- Baltian ja Venäjän muuttunut asema

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- kartta ja sen symboliikka

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- sopimukset ja säännöt
- rahan käyttäminen
- toisen omaisuuden kunnioittaminen

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- arkielämään kuuluvien aineiden ja materiaalien tutkiminen ja säästävä käyttö sekä kierrätys
- ilma
- vesi

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- oman koulun turvallisuus
- liikennevalistus
- oman ja toisen kehon fyysisen ja psyykkisen koskemattomuuden kunnioittaminen
- kodin ja vapaa-ajan tapaturmat
- avotulen turvallinen käyttö

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- ääni, valo, lämpöilmiöt
- yksinkertaiset laitteet ja rakenteet
- magneetit, sähköilmiöt

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- toimimaan ympäristössään turvallisesti, ja itseään suojellen sekä noudattaa annettuja ohjeita koulussa, lähiympäristössä ja liikenteessä
- tuntemaan oman lähiseudun luontoa ja rakennettua ympäristöä sekä havaitsemaan niissä tapahtuvia muutoksia sekä hahmottamaan kotiseutunsa osana Suomea ja Pohjoismaita
- hankkimaan tietoa luonnosta ja ympäristöstä havainnoimalla, tutkimalla ja erilaisia lähdeaineistoja käyttämällä
- tekemään havaintoja eri aisteja ja yksinkertaisia tutkimusvälineitä käyttäen sekä kuvailemaan, vertailemaan ja luokittelemaan havaintojaan
- tekemään yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita
- lukemaan ja laatimaan yksinkertaisia karttoja sekä käyttämään kartastoa
- esittämään eri tavoin ympäristöön ja sen ilmiöihin liittyvää tietoa
- käyttämään niitä käsitteitä, joiden avulla ympäristöä sekä niihin kuuluvia ilmiöitä ja kohteita kuvataan ja selitetään
- suojelemaan luontoa ja säästämään energiavaroja
- psyykkistä ja fyysistä itsetuntemusta, itsensä ja muiden arvostamista ja sosiaalista osaamista
- terveyteen ja sairauteen sekä terveyden edistämiseen, liittyviä käsitteitä, sanastoa ja toimintatapoja sekä tekemään terveyttä edistäviä valintoja.

SISÄLLÖT

3. ja 4. luokka

ELIÖT JA ELINYMPÄRISTÖT

- lähipiirin kasveja, nisäkkäitä, lintuja ja hyönteisiä
- lisääntymisen peruskäsitteet, muodonvaihdos
- luonnon tarkkailua eri vuodenaikoina

KOTISEUTU JA SUOMI ASUINPAIKKANA

- Suomi kartalla
- karttaopetus
- luonnon- ja kulttuurimaisemia
- miten suomalaiset elävät: elinkeinot, luonnonvarat
- ympäristön säästäminen ja jätteiden lajittelu

YMPÄRISTÖN ILMIÖITÄ

- muutamia selkeästi esitettyjä yksinkertaisia laitteita ja lujia rakenteita

TERVEYS JA TURVALLISUUS

- kolmasluokkalaisten elämää ja käytänteitä kotona ja koulussa
- liikenneturvallisuus jalankulkijan ja pyöräilijän kannalta

ELINEHDOT LUONNOSSA

- eläinten ja kasvien elämää sääteleviä tekijöitä: lämpö, vesi, valo, ravinto, ravinteet, muut eliöt

- lähiympäristön eliöiden lajituntemusta
- erilaisia elinympäristöjä

IHMISEN ELINEHDOT

- peruselinedot: lämpö, valo, vesi, ravinto, ilma
- omasta terveydestä huolehtiminen
- työ ja vapaa-aika

YMPÄRISTÖN AINEITA

- vesi: ominaisuuksia, käyttö, kiertokulku
- ilma: ominaisuuksia, palaminen
- sään ilmiöitä: sade, tuuli, lämpötila

VESI ELINYMPÄRISTÖNÄ

- elinedot vedessä
- vesieliöiden lajituntemusta

POHJOISMAAT

- karttakuva
- valtiot
- maisema: vesistöt, pinnanmuodot, kasvillisuus
- ihmiset ja talous: luonnonvarat, maatalous, teollisuus

7.8 BIOLOGIA JA MAANTIETO

BIOLOGIA 5–6

AIHEKOKONAISUUDET BIOLOGIAN OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 5-6

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- murrosikä, seksuaalikehitys ja ihmissuhteet
- ihmisen biologia kokonaisuudessaan
- ihmisen lajikehitystä soveltuvien osien
- huolehdi terveydestäsi!
- hyvät käytöstavat tuovat itseluottamusta.
- ikäkauteen liittyvät oikeudet ja vastuut

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

- suomalaisten erilaisten elinympäristöjen tärkeys
- elintarvikkeiden alkuperä ja tuottaminen
- puutarhan antimet

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- oman kehon arvostaminen ja suojeleminen
- tervettä kasvua ja kehitystä tukevat ja haittaavat tekijät

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- elintarvikkeiden tuottaminen

TAVOITTEET

Oppilas

- tunnistaa lähialueiden keskeistä eliölajistoa ja oppii keräämään kasveja lähiluonnosta
- tutkii eliöiden elinympäristöjä: metsän tutkiminen ja ravintoketjut
- tutustuu kasvien kasvuun, eläinten ja kasvien lisääntymiseen
- oppii tuntemaan elintarvikkeiden alkuperää ja niiden tuotantoa
- hahmottaa eliökunnan kokonaisuutta
- oppii tuntemaan ihmisen kehon rakennetta ja toimintaa
- tutustuu ihmisen lisääntymiseen
- saa tietoa murrosikään liittyvistä tapahtumista
- oppii ymmärtämään, millaista on terveellinen ravinto
- saa tietoa kehitystä haittaavista tekijöistä, kuten alkoholista, tupakasta, huumeista ja lääkkeiden väärinkäytöstä
- oppii suojelemaan ympäristöään
- ymmärtää luonnon monimuotoisuutta
- tutustuu jokamiehen oikeuksiin ja velvollisuuksiin
- tutustuu lähialueella olevaan metsään ja suohon, mikäli mahdollista, eliöiden elinympäristönä sekä metsien hyötykäyttöön
- oppii toimimaan vastuullisesti ja ottamaan toiminnassaan huomioon toiset ihmiset
- pohtii kasvuun, kehitykseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyviä kysymyksiä
- oppii havainnoimaan lähiympäristön luontoa
- tutustuu ympäristöystävälliseen toimintaan rakennetussa ympäristössä mahdollisuuksien mukaan
- oppii kantamaan vastuuta oman lähialueen siisteydestä

KESKEISET SISÄLLÖT (alla olevaa sisältöjakoja voidaan muuttaa perustellusta syystä, esim. yhdysluokka)

5. luokka

ELIÖT JA ELINYMPÄRISTÖT

- lähialueiden eliöstön luokittelua ja tunnistamista
- kasvien kehittyminen ja rakenne
- kasvien ohjattu kerääminen esim. luokan yhteiseen kasvistoon
- yhteyttäminen
- idätyskokeilut
- tutustuminen metsään sekä sen eliöiden tutkimista ja luokittelua
- tutustuminen maanviljelyyn ja karjanhoitoon mahdollisuuksien mukaan
- riistaeläimet ja luonnon antimet

IHMISEN RAKENNE, ELINTOIMINNOT, KASVU JA KEHITYS

- solu elintoimintojen perusyksikkönä
- ihmisen rakenne, elintoiminnot, aistit, kasvu ja kehitys
- terveellinen ravinto ja ravintoaineet
- päihteiden välttäminen
- henkilökohtainen hygienia
- hyvät tavat ja ihmissuhteet

LUONNON JA YMPÄRISTÖN SUOJELEMINEN

- ympäristön tutkimista havainnoiden esim. linturetkien muodossa
- luonnonsuojelu, kestävä kehitys
- kierrätys sekä koulussa että kotona, mm. koulun paperinkierrätykseen osallistuminen

6. luokka

ELIÖT JA ELINYMPÄRISTÖT

- vesiselkärangattomia ja vesiselkäränkaisia
- lintujen elinympäristöjä ja tunnistamista
- kasvien ohjattu kerääminen esim. luokan yhteiseen kasvistoon
- lähimetsän eliölajiston ja ravintoketjujen tutkimista maastosta löydettyjen näytteiden perusteella
- lähialueiden eliölajiston luokittelua
- suo eliöiden elinympäristönä
- metsien hyötykäyttöön tutustuminen

IHMISEN RAKENNE, ELINTOIMINNOT, KASVU JA KEHITYS

- hyvät tavat
- hyvien tapojen vaikutus ihmissuhteisiin
- erilaiset ihmiset

LUONNON JA YMPÄRISTÖN SUOJELEMINEN

- kaupunkiympäristöön tutustuminen esim. luokkaretkien yhteydessä
- oman lähiympäristön hoitaminen
- kierrätys kotona ja koulussa

BIOLOGIA 7-9

AIHEKOKONAISUUDET BIOLOGIAN OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 7 - 9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- aihepiiriin opetus keskittyy 9 luokan ihmistä biologian näkökulmasta käsittelevään kurssiin, jossa ihmisen kasvua ja kehitystä tarkastellaan ihmisen elämänkaaren kautta. Ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen tyypillisten piirteiden lisäksi aihepiiriin liittyy monien ihmisen elämään sekä biologian kehitykseen liittyvien aiheiden eettinen pohdinta.

ESIMERKKEJÄ SISÄLLÖISTÄ

- ihmisen elämänkaaren tyypilliset ilmiöt mm. raskausaika, puberteetti, vanheneminen, kuolema
- eettistä pohdintaa: mm seksuaalisuuden ilmenemismuodot, kehitysvammaisuus, abortti, lapsettomuus, dementia, geenimanipulaatio jne.
- perimän ja ympäristön vaikutus yksilöllisyyden muotoutumisessa ja ihmisen käyttäytymisessä
- yksilöiden erilaisuus, mutta yhdenvertaisuus

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- ihmisen globaaliolemus lajina
 - rotujen kehittyminen sopeutumana erilaisiin ympäristöoloihin, rasismi
 - tunteiden, eleiden ja ilmeiden kansainvälisyys
- biologian kotiseuturetteket
 - suo, joki, metsä

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- pienimuotoisten haastattelututkimusten teko
- tietotekniikan käyttö oppilastöissä mm. erilaisten tutkimusraporttien, esitelmien sekä nettilehtijuttujen teossa.

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

- yksittäisen ihmisen vaikuttamismahdollisuudet ympäristönsuojelun näkökulmasta
 - ruohonjuuritason toiminta, erilaiset luonnonsuojeluun tähtäävät järjestöt esim. Luonto-Liitto
 - eettistä pohdintaa esim. kansalaistottelemattomuus, ympäristöaktivismi

5. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- työturvallisuus laboroinneissa ja mikroskopoinneissa, samoin maastoretkillä
- maastoretkillä siirtymiset liikennesääntöjä noudattaen

6. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

- aihepiiri tulee esille lähes kaikessa biologian opetuksessa, mutta etenkin biologian ja maantiedon yhteisen ympäristökurssin sisällöissä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- biotekniikan perusteet
 - ajankohtaisia käytännön sovellutuksia esim. geenimuunneltu ruoka, kloonaus, kompostointi
 - eettisten kysymysten pohdintaa
- viljely- ja elintarviketeknologia metsänhoidon ja kasvinviljelyn opiskelun yhteydessä

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- käyttämään biologialle ominaisia käsitteitä sekä tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmiä
- kuvaamaan elämän perusilmiöitä
- tunnistamaan eliölajeja ja arvostamaan luonnon monimuotoisuutta sekä suhtautumaan myönteisesti sen vaalimiseen
- hahmottamaan ekosysteemien rakennetta ja toimintaa
- tuntemaan kasvien kasvattamisen ja viljelyn periaatteita sekä kiinnostuu kasvien kasvattamisesta
- tuntemaan ihmisen perusrakenteen ja keskeiset elintoiminnot sekä ymmärtämään seksuaalisuuden biologisen perustan
- tuntemaan perinnöllisyyteen liittyviä keskeisiä käsitteitä
- tunnistamaan kotiseudun ympäristömuutoksia, pohtimaan niiden syitä ja esittämään ongelmien ratkaisuehdotuksia
- ymmärtämään ympäristönsuojelun keskeiset tavoitteet ja luonnonvarojen kestävä käytön periaatteet

KESKEISET SISÄLLÖT

7. luokka

1. KURSSI: VESIEKOSYSTEEMIT

Luonto ja ekosysteemit

- Vesiekosysteemin rakenne ja toiminta
- Vesiekosysteemien ominaispiirteet ja omakohtainen tutkiminen:
- Mahdollisuuksien mukaan oppilaiden tutkimuskohteina Harjusuo sekä Kokemäenjoki
- Kokemäen vesiekosysteemien keskeisten kasvi- ja eläinlajien luokittelu ja tunnistaminen sekä ohjattu kasvien kerääminen
- Luonnon monimuotoisuus vesiekosysteemeissä

- Ihmisen vaikutus vesiekosysteemeissä

8. luokka

2. KURSSI: METSÄEKOSYSTEEMIT

Luonto ja ekosysteemit

- Metsäekosysteemien rakenne ja toiminta, ominaispiirteet ja omakohtainen tutkiminen
- Mahdollisuuksien mukaan oppilaiden tutkimuskohteina erilaisia metsätyyppjä edustavat koulun lähimetsät
- Kokemäen metsäekosysteemien keskeisten kasvi- ja eläin- ja sienilajien luokittelu ja tunnistaminen sekä ohjattu kasvien kerääminen
- Metsänhoitoon ja kasvinviljelyyn tutustuminen
- Luonnon monimuotoisuus metsäekosysteemeissä
- Maa- ja vesiekosysteemien vertailu
- Ihmisen vaikutus metsäekosysteemeissä

9. luokka

3. KURSSI: IHMINEN

- Ihmisen rakenne ja keskeiset elintoiminnot
- Ihmisen seksuaalisuus ja lisääntyminen
- Perimän ja ympäristön merkitys ihmisen ominaisuuksien kehittämisessä
- Biotekniikan mahdollisuudet ja niihin liittyvät eettiset kysymykset

4. KURSSI: YHTEINEN YMPÄRISTÖ JA ELIÖKUNNAN KEHITYS

Elämä ja evoluutio

- Solun rakenne ja toiminta
- Eliökunnan synty ja kehitys sekä eliökunnan järjestelmä
- Ihmisen biologinen ja kulttuurinen evoluutio sekä ihmislajin ominaispiirteet

Yhteinen ympäristö

- Ekologisesti kestävä kehitys sekä ympäristönsuojelun sisältö ja tavoitteet
- Oman elinympäristön tilan ja ympäristömuutosten tutkiminen, oman lähiympäristön tilaa parantavien toimien tarkastelu sekä oman ympäristökäyttämisen pohtiminen
- Ympäristö- ja kehityskysymykset paikallisesti ja maailmanlaajuisesti sekä niiden ratkaisumahdollisuudet
- Itämeren alueen ympäristökysymykset
- Ihminen luonnonvarojen kuluttajana

MAANTIETO

Vuosiluokat 5-6

AIHEKOKONAISUUDET MAANTIETEDON OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 5-6

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Suomi osana Eurooppaa ja maailmaa

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- kartta ja sen symboliikka
- tietolähteiden käyttö

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- kansalaisoikeudet

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

- ihmisen toiminnan aiheuttamat muutokset ympäristössä

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- energialähteet, energian säästäminen
- sähkön käsite ja säästäminen
- sähkö ja turvallisuus
- avaruus
- luonnon ja ihmisen toiminnan vaikutukset, muutokset

TAVOITTEET

Oppilas

- hahmottaa Euroopan maailman kartalla
- hahmottaa maailman karttakuvasta valtamerien ja maanosien sijainnin
- ymmärtää Euroopan ilmaston vaikutuksen luontoon ja ihmisen toimintaan
- oppii käyttämään erilaisia karttoja, karttapalloa ja muita maantieteellisiä tietolähteitä
- oppii selostamaan tekemiään havaintoja
- hallitsee maailmankartan keskeisen nimistön ja osaa käyttää sekä karttoja että muita maantieteellisiä tietolähteitä monipuolisesti
- harjoittelee hankkimansa tiedon selostamista ja havainnollistamista
- tutustuu maapallon ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeisiin ja erilaisiin ihmisten elinympäristöihin
- ymmärtää luonnon ja ihmisen vuorovaikutuksen maapallolla ja ihmisen aiheuttamat ympäristömuutokset

SISÄLLÖT

5. ja 6. luokka

EUROOPPA OSANA MAAILMAA

- karttojen antaman informaation opiskelu
- maanosat, Euroopan rajat
- Euroopan vesistöt, korkeuserot, valtiot, pääkaupungit
- maapallon asteverkko
- Euroopan ilmasto ja sen vaikutus kasvillisuuteen ja ihmisen elämään, ilmasto- ja sadediagrammit
- Euroopan väestö ja elinkeinot

IHMISTEN ELÄMÄN JA ELINYMPÄRISTÖJEN MONIMUOTOISUUS MAAPALLOLLA

- karttojen ja muista tietolähteistä saatavan informaation opiskelu
- maanosat, meret, suurimmat joet, vuoristot sekä sademetsät ja aavikot
- Afrikan ja Lähi-idän sijainti ja karttakuva Eurooppaan verrattuna
- Afrikan ja Lähi-idän luonnonvarat ja niiden käyttö

- Aasian, Australian ja Oseanian sekä Amerikan karttakuva
- maapallon ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeet
- ilmaston vaikutus ihmisen toimintaan erilaisissa olosuhteissa
- ihmisen toiminnan vaikutus ympäristöön
- oman ja vieraiden kulttuurien pääpiirteet
- kestävä kehitys

MAANTIETO 7-9

AIHEKOKONAISUUDET MAANTIETON OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 7-9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- globaali tasa-arvoisuus ja oikeudenmukaisuus
- avustusjärjestöjen toiminta, yksilön toimintamahdollisuudet
- virallinen kehitysapu

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- kulttuuri-identiteetin alueellisuus
- kotiseutu
 - paikalliset (Kokemäki / Satakunta) esimerkit ja vertailut paikalliseen tilanteeseen
 - erilaiset paikallistutkimukset esim. muuttotutkimus
 - 8- luokkien Kokemäkiprojekti vaihtuvine teemoineen (esim. luonto, historia, matkailu)
 - 9- luokkien kotiseuturetki vaihtuvine kohteineen (esim. Puurijärvi, museot, nähtävyydet)
 - kotiseutututkimukset
- suomalaisuus
 - suomen maisema-alueet; luonnon ja kulttuurin alueelliset piirteet
 - muuttoliike, pakolaisuus, monikulttuurisuus
- pohjoismaisuus
 - pohjoismaiden yhteiset piirteet ja erot
- eurooppalaisuus
 - luonnon ja kulttuurien kirjo (esim. ruoka, asuminen, tavat) Euroopassa
 - Eurooppa osana maailmaa ja Suomi osana Eurooppaa
 - EU
- maapallon eri kulttuuripiireihin tutustuminen
- ajankohtaisten tapahtumien seuraaminen globaalisti

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- maantieteellisen viestinnän perustaitojen hallinta
 - fyysisten ja teemakarttojen lukutaito
- maantieteelle tyypilliset tiedonlähteet ja esitystavat
 - diagrammien, tilastojen, ilmakuvioiden, satelliittikuvien, valokuvien, uutislähteiden ja sähköisten viestimien käyttö ja tulkinta
- lähdekritiikki ja tekijänoikeuskysymykset

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

- yksittäisen ihmisen vaikuttamismahdollisuudet maantiedon näkökulmasta
 - aluesuunnittelu ja kaavoitus eri toimijoiden näkökulmasta

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

- aihepiiri tulee monipuolisesti käsitellyä etenkin biologian ja maantiedon yhteisen ympäristökurssin sisällöissä.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- liikenteen aiheuttamat ongelmat ja niiden ratkaisukeinoja
- liikenneaiheiset paikallistutkimukset

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- viljely- ja elintarviketeknologia mm. perinteisen ja luomu-viljelyn perusteet, paikalliset yrittäjät
- materiaaliteknoologia mm. kierrätyksen yhteydessä, Kokemäen jätehuoltoon tutustuminen
- teknologian ja elinympäristöjen hyvinvoinnin väliset yhteydet esim. energiantuotannon ympäristövaikutukset, luontoa suojeleva teknologia jne

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- käyttämään ja tulkitsemaan fyysisiä karttoja ja teemakarttoja sekä käyttämään muita maantieteellisiä tietolähteitä, kuten diagrammeja, tilastoja, ilmakuvia, satelliittikuvia, valokuvia, kirjallisuutta, uutislähteitä sekä sähköisiä viestimiä
- määrittelemään alueiden sijainnin ja paikkojen väliset etäisyydet
- ymmärtämään planetaarisuuden vaikutuksia maapallolla
- ymmärtämään maanpintaa muokkaavien tekijöiden vaikutuksen maisemassa
- ymmärtämään luonnon ja ihmisen toiminnan vuorovaikutusta Suomessa, Euroopassa ja muualla maailmassa sekä oppii tietämään syyt, jotka ohjaavat ihmisen toimintojen sijoittumista
- tunnistamaan eri kulttuurien piirteitä, ja oppii suhtautumaan myönteisesti vieraisiin maihin ja niiden kansoihin sekä erilaisten kulttuurien edustajiin
- tuntemaan ja arvostamaan Suomen luonnonympäristöä ja rakennettua ympäristöä sekä oppii hahmottamaan oman alueellisen identiteettinsä
- tietämään, miten Suomessa jokainen kansalainen voi vaikuttaa oman elinympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen
- ymmärtämään ja kriittisesti arvioimaan uutistietoa esimerkiksi maailmanlaajuisista ympäristö- ja kehityskysymyksistä sekä oppii toimimaan itse kestävästä kehityksestä mukaisesti.

KESKEISET SISÄLLÖT

7. luokka

1. KURSSI. MAA – IHMISEN KOTIPLANEETTA

- maailman luonnonmaantieteellisen ja kulttuurimaantieteellisen karttakuvan hahmottamisen sekä maailman alueellinen jäsentäminen
- maapallon sisäiset ja ulkoiset tapahtumat
- Aasia, Afrikka, Pohjois- ja Etelä-Amerikka, Australia ja Eurooppa: kahden tai useamman maanosan luonnonolojen, ihmistoiminnan ja kulttuuristen piirteiden vertailu

8. luokka

2. KURSSI: EUROOPPA

- Euroopan karttakuvan, luonnonolojen, maiseman ja ihmisen toiminnan peruspiirteet sekä niiden vuorovaikutus Euroopan eri alueilla
- Euroopan maantieteellinen tarkastelu osana maailmaa ja Euroopan tulevaisuus

8. luokka

3. KURSSI: SUOMI MAAILMASSA

- Suomen karttakuva ja maisema
- luonnon ja ihmisen toiminnan vuorovaikutus Suomen eri alueilla sekä rakennettu ympäristö ja perinnemaisemat
- Suomen väestö ja sen vähemmistökulttuurit
- vaikuttamismahdollisuudet oman ympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä
- Suomi osana maailmaa
- oman lähiympäristön tai kotikunnan tutkiminen: luonnonympäristö, rakennettu ympäristö ja sosiaalinen ympäristö

4. KURSSI: YHTEINEN YMPÄRISTÖ JA ELIÖKUNNAN KEHITYS

Yhteinen biologian kanssa. Katso biologian opetussuunnitelma

7.9 FYSIIKKA JA KEMIA

AIHEKOKONAISUUDET

Aihekokonaisuudet toteutuvat fysiikan ja kemian opiskelussa seuraavissa asiakohdissa:

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Luonnon rakenteet (luokat 5-9)

Aineet ympärillämme (5-6)

Ilma ja vesi (7-9)

Raaka-aineet ja tuotteet (7-9)

Elollinen luonto ja yhteiskunta (7-9)

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Liike ja voima (7-9)

Energia ja sähkö (5-6)

Raaka-aineet ja tuotteet (7-9)

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Aineet ympärillämme (5-9)

Energia ja sähkö (5-6)

Värähdys ja aaltoliike (7-9)

Sähkö (7-9)

FYSIIKKA JA KEMIA VUOSILUOKAT 5 - 6

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- työskentelemään ja toimimaan turvallisesti itseään ja ympäristöään suojellen sekä noudattamaan annettuja ohjeita
- tekemään havaintoja ja mittauksia, etsimään tietoa tutkittavasta kohteesta sekä pohtimaan tiedon luotettavuutta

- käyttämään havainto- ja mittavälineitä oikein ja merkitsemään mittaustuloksia järjestelmällisesti
- tekemään johtopäätöksiä havainnoistaan ja mittauksistaan sekä tunnistamaan luonnonilmiöihin ja kappaleiden ominaisuuksiin liittyviä syy-seuraussuhteita
- ymmärtämään, kuinka tutkitut ja opitut ilmiöt ilmenevät jokapäiväisessä elämässä ja harrastuksissa
- tekemään yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita ja raportoimaan niistä
- käyttämään luonnontieteellisen tiedon kuvailemisessa, vertailemisessa ja luokittelussa fysiikan ja kemian alaan kuuluvia käsitteitä
- ymmärtämään päihde- ja vaikuteaineiden haitallisuuden

KESKEISET SISÄLLÖT (alla olevaa sisältöjakoja voidaan muuttaa perustellusta syystä, esim. yhdysluokka)

5. luokka

Energia ja sähkö

Lämmön, valon ja liikkeen aikaansaaminen sähkön avulla

- yksinkertaiset virtapiirit, paristot ja akut jännitelähteinä
- sähköllä toimivat laitteet

Sähköturvallisuus

- oikosulku, sulake
- ukkoselta suojautuminen
- kodinkoneiden turvallinen käyttö

Luonnon rakenteet

Maan vetovoima

- painovoima, massa ja paino
- massan mittaaminen

Voimista aiheutuvia liike- ja tasapainoilmiöitä

- erilaisia liikeilmiöitä ja kappaleen tasapaino
- liikettä vastustavat voimat
- voiman ja massan vaikutus kappaleen liikkeeseen ja muotoon

Liikettä kuvaavien käsitteiden soveltaminen turvallisessa liikkumisessa ja tapaturmien ehkäisyssä

- liikenneturvallisuus: polkupyörällä ja jalankulkijana liikenteessä

Aineet ympärillämme

Ilman koostumus ja ilmakehä

- ilmakehän merkitys
- kemiallisia merkkejä

Veden ominaisuudet ja merkitys liuottimena

- veden ominaisuudet
- liukeneminen, kylläinen liuos

Luonnonvesien tutkiminen

- vesien saastuminen, biologinen puhtaus
- vedenpuhdistus

6. luokka

Energia ja sähkö

Maapallon energiavarat, sähkön ja lämmön tuotantotapoja

- energian alkuperä, siirtyminen ja varastoituminen
- energia, energianlähteitä
- erilaisia energian tuotantotapoja

Luonnon rakenteet

Maan ja kuun liikkeet ja näistä aiheutuvia ilmiöitä

- maapallo, kuu
- kuun vaiheet, auringonpimennys, kuunpimennys
- vuorokauden ajat, vuodenajat, aikavyöhykkeet

Aurinkokunnan rakenne ja tähtitaivas

- tähtitaivaan havainnoiminen

Aineet ympärillämme

Maaperän ja elinympäristön aineet

- luokitteluperusteet ja aineiden erotusmenetelmiä
- alkuaineiden kemiallisia merkkejä
- elinympäristömme aineiden käyttö ja kierrätys

FYSIIKKA VUOSILUOKAT 7 - 9

TAVOITTEET

- tutustua jokapäiväiseen elämään liittyvien laitteiden ominaisuuksiin
- ymmärtää käytännön elämän kannalta tärkeitä fysikaalisia ilmiöitä
- perehtyä fysiikan tutkimus – ja työmenetelmiin
- oppia soveltamaan tietoa siten, että sitä voidaan käyttää hyväksi luontoon ja ympäristöön liittyvien kysymysten selvittämisessä ja ongelmien ratkaisemisessa
- pystyä arvioimaan ihmisen toiminnan mahdollisia ympäristövaikutuksia
- ymmärtää ja osata käyttää fysiikan merkkikieltä ja terminologiaa
- työskennellä turvallisesti yksin ja toisten kanssa

SISÄLLÖT

7.luokka

1. kurssi:

Värähdys- ja aaltoliike

Luonnon rakenteet ja mittasuhteet

8.luokka

2. kurssi, joka on 8 vuosiviikkotuntia:

Liike ja voima

Lämpö

Luonnon rakenteet

- rakenneosia koossa pitävät vuorovaikutukset sekä energian sitoutuminen ja vapautuminen rakenneosien välisissä prosesseissa

9.luokka

3. kurssi:

Sähkö

Luonnon rakenteet

- radioaktiivinen hajoaminen, fissio ja fuusio, innovoiva säteily ja sen vaikutus elolliseen luontoon sekä säteilyltä suojautuminen

KEMIA VUOSILUOKAT 7 - 9

TAVOITTEET

Kemian opetuksen tavoitteena ovat oppilaan aikaisemmat tiedot, taidot ja kokemukset sekä aineista että ilmiöistä tehdyt havainnot ja tutkimukset. Työtavoissa painotetaan aktiivisuutta, yhteistoiminnallisuutta ja kokeellisuutta. Työskentelyn tulee luoda oppimisen iloa ja motivaatiota. Tavoitteena on kehittää kykyä ymmärtää luonnontieteellistä informaatiota.

Oppilas oppii:

- työskentelemään ja toimimaan turvallisesti itseään ja ympäristöään suojellen, sekä noudattamaan annettuja ohjeita
- tekemään havainnoja ja johtopäätöksiä havainnoistaan
- tekemään yksinkertaisia kokeita
- käyttämään luonnontieteellisen tiedon kuvailemisessa ja vertailemisessa kemian alaan kuuluvia käsitteitä

KESKEISET SISÄLLÖT

KURSSI 1

- laboratoriotyöskentely ja turvallisuus
- aineiden luokittelu ja erottelu
- atomien ja yhdisteiden rakenne
- kemiallinen merkkikieli
- reaktionopeus
- aineiden paloherkkyys ja palamisreaktio
- ilmakehän kemiallinen koostumus
- vesi ja veden kemiallisia ominaisuuksia

KURSSI 2, joka on 7 vuosiviikkotuntia

- jaksollinen järjestelmä ja kemialliset sidokset
- alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuudet ja rakenteet
- hapot, emäkset ja suolat
- happamuus ja pH-asteikko
- palamistuotteiden ympäristövaikutukset
- tärkeimmät maankuoresta saatavat alkuaineet ja yhdisteet
- sähkökemiallisia ilmiöitä, sähköpari, elektrolyysi ja niiden sovellutukset
- reaktioyhtälöiden tulkitseminen ja tasapainottaminen

KURSSI 3

- Elollinen luonto ja yhteiskunta
- orgaaniset yhdisteet
- ravintoaineet
- pesu- ja kosmeettiset aineet
- puunjalostus ja paperiteollisuus
- fossiiliset energialähteet, palamisreaktio ja öljynjalostus

7.10 TERVEYSTIETO

AIHEKOKONAISUUDET TERVEYSTIEDON OPETUKSESSA

Vuosiluokat 7-9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Korostetaan sosiaalisia taitoja, suvaitsevaisuutta, välittämistä, huolenpitoa, itsetuntemusta ja itsearvostusta. Käsitellään mielen ja ruumiin tasapainoa mm. kriisien ja ristiriitojen selvittämisen kautta.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Erilaisuuden hyväksyminen. Suomalaiset elintavat ja erilaisille kulttuureille ominaiset elintavat.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

Kehitetään terveysviestinnän vuorovaikutustaitoja sekä vastaanottajan että viestittäjän roolissa. Korostetaan kriittistä suhtautumista median välittämään tietoon.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

Tutustutaan eri ikäkausiin liittyviin tuki- ja turvaverkostoihin ja terveystalouteihin sekä yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin yhteiskunnassa. Korostetaan aktiivisuuden merkitystä elämän mielekkyyden ylläpitäjänä.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

Korostetaan arkielämän valintojen merkitystä ympäristön ja kestävästä kehityksen kannalta. Tutustutaan kestävästä kehityksestä edellyttämiin toimintatapoihin.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Opitaan tunnistamaan päivittäisiä turvallisuus- ja terveystalouksia ja toimimaan oman ja lähimmäisten turvallisuutta edistävasti.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Käytetään opetuksessa koulun resurssien mukaan erilaisia laitteita. Tutustutaan teknologian merkitykseen terveyden edistämiseksi ja sairauksien hoidossa. Korostetaan oikeiden valintojen tekemistä teknologian aikaansaamien hyödykkeiden ja turhakkeiden joukossa.

TAVOITTEET

Vuosiluokat 7-9

Oppilas oppii

- tuntemaan ihmisen kasvun, kehityksen ja elämäntien tunnuspiirteitä
- ymmärtämään sosiaalisten suhteiden ja sosiaalisen kanssakäymisen merkityksen hyvinvoinnissa
- huolehtimaan omasta, lähimmäistensä ja ympäristönsä terveydestä
- ymmärtämään ja kehittämään terveydelle ja hyvinvoinnille tärkeitä selviytymisen taitoja
- ymmärtämään ja käyttämään yhteiskunnan tarjoamia terveyden ja hyvinvointiin liittyviä palveluja
- suhtautumaan kriittisesti median välittämään tietoon
- ymmärtämään erilaisuutta
- tunnistamaan yleisimmät kansantaudit ja niihin liittyvät riskitekijät

KESKEISET SISÄLLÖT

Kasvu ja Kehitys

- ihmisen elämäntapa
- fyysinen kasvu ja kehitys
- psyykinen kasvu ja kehitys
- sosiaalinen kasvu ja kehitys
- nuoruuden kehityksen erityispiirteitä ja tarpeita
- omasta terveydestä huolehtiminen

Terveys arkielämän valintatilanteissa

- ravitsemukselliset tarpeet ja erilaiset ongelmat, yleisimmät allergiat ja erityisruokavaliot
- tupakka, alkoholi ja muut päihteet
- ristiriitojen selvittäminen ja mieltä painavista asioista puhuminen
- seksuaaliterveys ja vastuullinen seksuaalikäyttäytyminen
- tavallisimmat tartuntataudit ja sairaudet
- liikenneturvallisuus ja -käyttäytyminen
- ensiavun perusteita
- liikunnan ja terveyden välinen yhteys
- vapaa-aika työn ja opiskelun vastapainona

Voimavarat ja selviytymisen taito

- terveys voimavarana, työkyvyn ylläpitäminen
- vuorovaikutustaidot
- tunteet ja niiden ilmaiseminen
- kehitykseen ja elämäntapaan liittyvät muutokset

Terveys, yhteiskunta ja kulttuuri

- kansantaudit
- keskeiset terveydenhuolto- ja hyvinvointipalvelut
- kansalaisjärjestöjen toiminta ja merkitys kansanterveydelle

7.11 USKONTO

JOHDANTO

Evangelisluterilaisen uskonnon opetuksen lähtökohtana on tutustuttaa oppilas monipuolisesti uskonnolliseen kulttuuriin ja tuoda esiin oppilaan kehityksen ja kasvun kannalta keskeisiä tekijöitä. Oppilasta autetaan ymmärtämään uskonnon merkitystä hänelle itselleen sekä näkemään uskontojen vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Opetuksen tavoite on laaja-alainen uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys.

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Ihmisenä kasvaminen toteutetaan läpäisyperiaatteella. Päämääränä on tukea oppilasta kokonaisvaltaisesti ja tuoda opetuksessa esiin kasvun ja kehityksen kannalta keskeisiä tekijöitä.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Kansainvälisyys ja kulttuuri-identiteetti tulevat esille tutustuttaessa esimerkiksi maailmanuskontoihin, suomalaiseen katsomusperinteeseen ja ihmisoikeuskysymyksiin.

3. VIESTINTÄ JA MEDIATAITO

Ryhmä- ja parityöt sekä keskustelut kehittävät osallistuvaa, vuorovaikutuksellista ja yhteisöllistä viestintää. Myös pieniä esitelmää voidaan tehdä. Etiikan kurssin opetuksessa voidaan käyttää apuna väittelyitä. Verkkoetiikan kysymyksiin tutustutaan etiikan kurssissa.

4. OSALLISTUVA KANSALAISSUUS JA YRITTÄJYYS

Aihekokonaisuus toteutetaan läpäisyperiaatteella. Korostetaan oppilaan tarkoituksenmukaista osallistumista ja vastuun ottamista yhteisten asioiden hoidossa. Pyritään antamaan ”sisäisen yrittäjyyden” valmiuksia sekä ohjaamaan lähimmäisen auttamiseen.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Aihekokonaisuus tulee esille erityisesti käsiteltäessä Raamatun alkukertomuksia ja pohdittaessa etiikan kurssissa ihmisen vastuuta elinympäristön tilasta sekä tarkasteltaessa yleensä ympäristöeettisiä kysymyksiä.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Aihekokonaisuus painottuu lähinnä etiikan kurssiin, jossa käsitellään väkivaltaa ja siitä ilmeneviä eettisiä kysymyksiä. Ohjataan toimimaan kiusaamistilanteissa rakentavasti ja edistämään väkivallattomuutta. Näitä asioita pohditaan myös Jeesuksen opetuksia käsiteltäessä 4. luokalla.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Mahdollisuuksien mukaan käytetään tietoteknisiä laitteita esimerkiksi tiedon etsinnässä ja pienten esitysten teossa. Etiikan kurssissa pohditaan teknologiaan ja tietotekniikkaan liittyviä eettisiä ja moraalisia kysymyksiä.

TAVOITTEET

3 - 5 vuosiluokat

Oppilas

- oppii luottamusta elämään ja itseensä, kohtaamaan rohkeasti tulevaisuuden, ymmärtämään pyhän ulottuvuuden sekä näkemään uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.
- tutustuu Uuteen testamenttiin, Jeesuksen elämään ja opetukseen
- tutustuu Vanhan testamentin keskeisiin kertomuksiin
- ymmärtää kirkkovuoden ja Jeesuksen elämänkaaren välisen yhteyden
- tutustuu luterilaiseen kirkkoon ja seurakunnan toimintaan.
- tutustuu muihin kristillisiin kirkkoihin ja ympäröiviin uskonnollisiin ja ei-uskonnollisiin katsomuksiin
- oppii eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista sekä kristillisen etiikan soveltamista

6 – 9 vuosiluokat

Oppilas

- tuntee maailmanuskontojen peruspiirteet ja osaa arvostaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tuntee Raamatun keskeisen sisällön ja tutustuu Raamattuun inhimillisenä ja pyhänä kirjakoelmana

- tuntee kristinuskon syntytahtumat, pääpiirteet kristillisen kirkon historiasta sekä kristillisten kirkkojen muotoutumisen keskeiset vaiheet
- tuntee keskeiset kirkkokunnat, niiden elämän ja uskon pääpiirteet
- tuntee keskeiset asiat luterilaisen kirkon historiasta ja uskonkäsityksestä sekä tiedostaa suomalaisen luterilaisuuden perusluonteen
- hahmottaa omaan maailmankuvaansa vaikuttavia tekijöitä
- kykenee keskustelemaan olemassaolon perimmäisistä kysymyksistä
- tuntee eettisen ajattelun peruskäsitteitä ja kristillisen etiikan perusteita
- tunnistaa omien tekojensa ja valintojensa seurauksia
- kykenee vastuulliseen eettiseen pohdintaan

SISÄLLÖT (alla olevaa sisältöjakoja voidaan muuttaa perustellusta syystä, esim. luokkajako)

3 – 5 vuosiluokat

3.luokka Jumala ja ihminen

- Tutustutaan Vanhan testamentin keskeisiin kertomuksiin ja niiden sanomaan
 - Alku- ja patriarkkakertomukset
 - Egyptistä luvattuun maahan
- Yhdessä pohditaan kertomuksista nousevia, jokaiselle omasta elämästä tuttuja teemoja esim. ihmisarvo, turvallisuus, kuolema, oikeudenmukaisuus ja yleensäkin yhdessä elämisen eettiset kysymykset
- Kymmenen käskyä
- Herran siunaus

4. luokka Jeesus Nasaretilaisen elämä

- Tutustutaan Jeesuksen elämään ja toimintaan
- Tutustutaan Jeesuksen opetuksiin
- Isä meidän -rukous
- Kultainen sääntö ja rakkauden kaksoiskäsky

5. luokka Kirkkoni

- Tutustutaan luterilaiseen kirkkoon ja sen käsitykseen Jumalasta, armosta, pelastuksesta ja Raamatusta
- Tutustutaan luterilaisen seurakunnan toimintaan
- Kirkkovuosi
- Tutustutaan kristillisiin symboleihin, kirkkotaiteeseen ja kirkkomusiikkiin
- Tutustutaan muihin kristillisiin kirkkoihin
- Tutustutaan oppilaan kohtaamiin uskontoihin ja kirkkoihin

6 – 9 vuosiluokat

6. luokka

- Tutustutaan alkuseurakunnan elämään
- Vuorisaarna
- Tutustutaan Suomen uskonnolliseen kenttään

7. luokka

Maailmanuskonnot ja Raamattu

- Keskeisten maailmanuskontojen uskonnollisen elämän pääpiirteet, levinneisyys ja kokosuhteet

- Uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin
- Raamatun synnyn pääpiirteet
- Raamatun sisältö pääpiirteittäin
- Raamatun tulkinta ja käyttö (Raamattutiedon osuus voidaan haluttaessa käsitellä myös etiikan kurssin yhteydessä)

8. luokka

Kirkon historiaa ja nykypäivää

- Keskeiset asiat kristinuskon synnystä ja kehityksestä
- Keskeiset kirkkokunnat
- Suomalainen katsomusperinne

9. luokka

Etiikka

- Tarjoaa aineksia minäkuvan sekä oman arvopohjan ja elämänskatsomuksen muodostumiselle
- Ihmisenä olemisen peruskysymysten ja nuoria askarruttavien elämänskysymysten pohdintaa

7.12 ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Kuntakohtainen opetussuunnitelma laaditaan tarvittaessa.

7.13 HISTORIA

HISTORIAN AIHEKOKONAISUUDET:

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Toteutetaan läpäisyperiaatteella kaikissa kursseissa. Historia on erilaisten yhteiskuntien ja niiden kehityksen tarkastelua. Näin tuodaan esille oppilaan kasvua tukevia tekijöitä ja tuetaan siten oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä. Tavoitteena sivistynyt, avarakatseinen ja toiset ihmiset huomioon ottava kansalainen.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Toteutetaan läpäisyperiaatteella, koska edellä mainittujen teemojen ympärille rakentuu suuri osa historian kursseista. Kurssit tarjoavat hyvät lähtökohdat suomalaiskansallisen identiteetin tarkasteluun, eri kulttuurien kohtaamiseen, suvaitsevuuskasvatukseen ja ihmisoikeuksien käsittelyyn. Yhdentyvässä Euroopassa, jossa kansallisvaltioiden merkitys vähenee, kulttuuri-identiteetti rakentuu suurelta osin paikallishistorian tuntemuksen pohjalle.

Niissä osioissa, joissa Kokemäen ja Satakunnan paikallishistorian tarkastelu on mahdollista, luodaan kotiseutu- ja maakuntahenkeä.

3. VIESTINTÄ JA MEDIATAITO

Pyritään toteuttamaan käyttämällä mahdollisimman monipuolisia lähteitä, opetusmenetelmiä ja työtapoja esim. tutkielman esittäminen luokalle ja ryhmätyöt kehittävät otsikossa mainittuja taitoja. Kurseilla painotetaan kriittistä suhtautumista lähdemateriaaliin ja historiallisen tiedon tulkinnanvaraisuutta.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

Toteutetaan läpäisyperiaatteella. Korostetaan yksilön vaikuttamismahdollisuuksia eri aikoina sekä vahvistetaan oma-aloitteisuutta ja vastuuta omasta työstä. Oppilaan olisi opittava kohtaamaan ja käsittelemään muutoksia, epävarmuutta ja ristiriitoja sekä toimimaan pitkäjänteisesti päämäärän saavuttamiseksi. Niin ikään hänen tulisi kyetä ottamaan vastuuta yhteisten asioiden hoidosta. Tämä

kaikki niin koulussa, opiskelussa, työelämässä kuin tulevaisuuden yrittäjänä ja aktiivisena yhteiskunnan jäsenenä.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Historiassa tulee esille ihmisten suhtautuminen luontoon ja ympäristöön eri aikoina. Täten luodaan pohjaa ja edellytyksiä asioiden ymmärtämiselle ja omien terveempien asenteiden kehittymiselle. Tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään menneiden sukupolvien työn merkitys ja arvo. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. ympäristön monimuotoisuus esim. vanhat rakennukset, kulttuurimaiseman säilyttäminen sekä huolenpito luonnosta - kasveista ja eläimistä. Vastuu ympäristöstä lähtee pienistä asioista oppilaan omassa elämässä niin kotona kuin koulussa. Hyvät tavat ja siisteys luovat viihtyisän oppimisympäristön.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Historian kursseilla käsitellään turvattomuutta aiheuttaneita historian tapahtumia sotia, vallankumouksia ja terroritekoja eri aikoina. Nykypäivän sodille ja kriiseille eri puolilla maailmaa löytyy usein historiallinen selitys. Usein taustalla on pitkään jatkunut väkivallan ja koston kierre. Tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään, että väkivalta on aina huono ratkaisu ja että väkivalta synnyttää uutta väkivaltaa. Historian lehdistä löytyy myös useita esimerkkejä rauhanomaisen ratkaisun kestävydestä. Tällä tavoin tuetaan oppilaan kasvua rauhantahtoiseksi ja toisten koskemattomuutta kunnioittavaksi ihmiseksi. Liikenteen historiaa käsitellään useissa osioissa eri luokilla. Tällöin on hyvä tilaisuus kasvattaa oppilaita käyttäytymään vastuullisesti liikenteessä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Historian tehtävänä on kertoa muutoksista ihmisten ja kansojen elämässä mikro- ja makrotasolla. Ihmiskunnan historia on suurelta osin keksintöjen ja teknologisen kehityksen historiaa. Teema auttaa oppilasta ymmärtämään historiallisen kehityksen riippuvuutta teknisestä kehityksestä ja teknologian ja innovaatioiden merkitystä nykypäivän arkielämässä. Tavoitteena on saada oppilas pohtimaan aiheeseen liittyviä eettisiä ja moraalisia kysymyksiä esim. jatkuvan kasvun ja kuluttamisen ideologiaa.

Luokat 5 – 6

Perusopetuksen vuosiluokkien 5 ja 6 historianopetuksen tehtävänä on perehdyttää oppilas historiallisen tiedon luonteeseen, sen hankkimiseen ja peruskäsitteisiin sekä omiin juuriinsa ja eräisiin historian merkittäviin tapahtumiin ja ilmiöihin esihistoriasta Ranskan suureen vallankumoukseen saakka.

TAVOITTEET

Oppilas oppii

- ymmärtämään, että historian tiedot ovat historioitsijoiden tulkintoja, jotka saattavat muuttua uusien lähteiden tai tarkastelutapojen myötä
- ymmärtämään erilaisia tapoja jakaa historia aikakausiin ja käyttämään oikein käsitteitä esihistoria, historia, vanha aika, keskiaika, uusi aika
- tunnistamaan muutoksia oman perheen tai kotiseudun historiassa ja kuvailemaan muutoksia, joiden on katsottu vaikuttaneen olennaisesti ihmisten elämään, kuten maanviljelyn syntyminen
- tunnistamaan esimerkkien avulla jatkuvuuden historiassa
- esittämään muutoksille syitä.
-

KESKEISET SISÄLLÖT

5. ja 6. luokka

Omat juuret ja historiallinen tieto

- oman perheen tai kotiseudun historia
- muistelujen, kirjoitusten, esineiden, kuvien ja rakennetun ympäristön merkityksien tulkitseminen.

Esihistoriallinen aika ja ensimmäiset korkeakulttuurit

- kivikauden ihmisten elinolot ja niissä tapahtuneet muutokset pronssin ja raudan keksimisen seurauksena
- maanviljelyn aloittamisen, valtioiden synnyn ja kirjoitustaidon keksimisen vaikutukset ihmisten elämään.

Eurooppalaisen sivilisaation synty

- antiikin Ateenan ja Rooman yhteiskunta ja kulttuuri
- antiikin heijastuminen tähän päivään.

Keskiaika

- uskontojen vaikutukset ihmisten elämään ja ihmisten eriarvoinen yhteiskunnallinen asema
- Suomen liittäminen osaksi Ruotsia.

Uuden ajan murros

- eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan ja arvojen muutokset keskiajan ja uuden ajan taitteessa: renessanssi taiteessa, reformaatio uskonossa, maailmankuvan avartuminen tieteessä.

Suomi Ruotsin valtakunnan osana

- suomalaisten elämä kuninkaan alamaisina ja suurvallan asukkaina
- suomalaisen kulttuurin muotoutuminen.

Vapauden aate voittaa alaa

- Ranskan suuren vallankumouksen vaikutukset.

Lisäksi yksi seuraavista teemoista, jonka kehitystä tarkastellaan esihistorialliselta ajalta 1800-luvulle saakka:

- a) jokin Euroopan ulkopuolinen korkeakulttuuri
- b) kaupankäynnin kehitys
- c) kulttuurin kehitys
- d) liikkumis- ja kuljetusvälineiden kehitys
- e) väestössä tapahtuneet muutokset.

Kokemäki 5-6 luokkien historianopetuksessa

Historian opetuksessa huomioidaan myös paikallishistorian vaiheita esihistoriasta nykypäivään.

Oppilas oppii tuntemaan Kokemäen historian tärkeimpiä tapahtumia ja tiedostaa Kokemäen historian osaksi suomalaista historiallista kehitystä.

Oppilas tutustuu Satakunnan maakuntamuseoon ja mahdollisuuksien mukaan muihin museoihin.

Oppilas oppii arvostamaan kokemäkeläisyyttä ja antamaan arvoa muualta tulleille kulttuurivaikutteille.

Luokat 7-9

TAVOITTEET

Historian opetuksen tehtävänä vuosiluokilla 7-9 on syventää oppilaan käsitystä historiallisen tiedon luonteesta. Niin ikään opetuksen tehtävänä on vahvistaa oppilaan omaa kulttuuri-identiteettiä ja moniarvoisuutta sekä perehdyttää hänet muihin kulttuureihin. Ajankohtaisten tapahtumien seuraaminen sekä ympäristöhistoriallinen tarkastelu ovat olennaisia historian ja yhteiskuntaopin opetuksessa.

Historian ja yhteiskuntaopin tavoitteena vuosiluokilla 7-9 on, että oppilas oppii

- hankkimaan ja käyttämään historiallista ja yhteiskunnallista tietoa
- käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun mielipiteensä niiden pohjalta
- ymmärtämään, että historiallista lähdettä voidaan tulkita eri tavoin ja tieto voi olla kiistanalaista (esim. Suomen sisällissota, kielitaistelut, Suomen sortokaudet)
- selittämään ihmisten toimien tarkoituksiperiä ja seurauksia
- arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja käyttämällä historiallista muutosta koskevia tietojaan
- suhtautumaan ajan ilmiöihin kriittisesti, omaa identiteettiään rakentaen ja ottaen huomioon yksilön vaikutusmahdollisuudet

KESKEISET SISÄLLÖT

7. luokka

Kurssilla käsitellään Ranskan suuren vallankumouksen jälkeistä aikaa Euroopassa ja Suomessa. Käytetään apuna Kokemäkeä ja Satakuntaa koskevaa materiaalia, tutustutaan mahdollisuuksien mukaan museoihin ja kirkkoihin sekä hautausmaahan Kokemäellä ja Porissa. Kurssilla käytetään dokumenttiaineistoa ja lähteitä historiallisen tulkinnan välineenä.

5. kurssi : Valtiollisia muutoksia, uusia aatteita ja teollistumista

- elämää 1800-luvun Suomessa ja Kokemäellä
- 1800-luvun alun keskeiset valtiolliset muutokset Euroopassa
- Suomen autonomia Venäjän yhteydessä
- yksilön aktiivisen toiminnan mahdollisuudet 1800-luvulla Suomessa
- kansa hakee oikeuksia uusien aatteitten myötä: liberalismi, nationalismi ja sosialismi
- Suomen kansalliset herättäjät Runeberg, Lönnrot ja Snellman

Teollistuminen ja muut elinkeinot

- teollistumisen edellytykset Englannissa ja muualla Euroopassa
- teollistuminen Suomessa, kaupungistuminen ja liikenteen kehittyminen esimerkkeinä käytetään Satakuntaa ja Poria
- maatalouden kehittyminen ja koneellistuminen esim. Kokemäen kartano ja torpparilaitoksen kehitys Kokemäellä

6. kurssi: Murrosta ja valtioiden välistä kilpailua

Kurssissa käsitellään laajoja ihmisten elämään vaikuttaneita tekijöitä: sääty-yhteiskunnan murenemista, venäläistämiskausia, Yhdysvaltoja 1800-luvulla, imperialismia, I maailmansotaa syineen ja seurauksineen, Neuvostoliiton syntyä ja sosialistisen valtion alkuvaiheita. Korostetaan demokratialiikkeen esilletuloa. Käytetään erilaisia dokumentteja ja kuvia. Tavoitteena on oppia vertailemaan ja tulkitsemaan aiheisiin liittyviä lähteitä.

- Sääty-yhteiskunnan mureneminen – kansalaisyhteiskunnan alku
- Suomen venäläistäminen ja sen vastustaminen
- USA kasvaa suurvallaksi
- Siirtomaapolitiikka Afrikassa ja Kiinassa
- Japani länsimaalaistuu
- I maailmansota, syyt ja seuraukset
- Venäjän keisarikunnan luhistuminen ja Neuvostoliiton synty

8. luokka

Kurssi 7: Suomi itsenäistyy, pulakausi ja toinen maailmansota

Kurssissa lähdetään liikkeelle kertaamalla I maailmansodan ja Venäjän tapahtumat vuonna 1917, jonka jälkeen opiskellaan Suomen itsenäistyminen ja nuoren tasavallan alkuvaiheet. Tämän jälkeen käsitellään yleisen historian osalta taloudellisia ja poliittisia ääri-ilmiöitä sekä niitä seuranneita murroksia. Kurssin keskeistä sisältöä ovat toinen maailmansota ja Suomen vaiheet maailmansodan pyörteissä. Pyrkimyksenä on syiden ja seurausten hahmottaminen. Tämän lisäksi tavoitteena on saada oppilas tajuamaan itsenäisen Suomen vaiheiden liittyvät kulloiseenkin maailmanpoliittiseen tilanteeseen. Käytetään erilaista karttoja, dokumenttiaineistoa ja esim. propagandaa sisältäviä kuvia ja tekstejä.

- Suomen itsenäistyminen ja punaisten ja valkoisten sota – sota Kokemäellä
- Maailmatalouden romahtaminen ja sen vaikutukset Eurooppaan
- Elämää demokratioissa ja diktatuureissa
- Toinen maailmansota, sen syyt ja seuraukset
- Suomi toisessa maailmansodassa ja sodasta selviäminen.
- Miten sota kosketti Kokemäkeä?
- Suomen uuden sisä- ja ulkopoliitiikan alku

Kurssi 8: Suurvaltablokeista globalisaatioon

Kurssilla käsitellään maailman kansat kahteen eri liittoutumaan jakanut kylmä sota ja sen loppuminen 1990-luvun alussa. Globalisaatiokehitys ja rikkaan pohjoisen ja köyhän etelän ristiriita. Suomen sodanjälkeinen menestystarina. Pyrkimyksenä on saada oppilas ymmärtämään länsimaisen hyvinvointiyhteiskunnan synty sekä yksilön vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä kehityksestä. Dokumenttien lisäksi pyritään käyttämään sanoma- ja aikakauslehtiä sekä tietoverkkoja opetuksen tukena.

- Suurvaltojen välinen kilpailu ja kylmä sota
- Siirtomaiden itsenäistyminen ja kehitysmaiden ongelmat
- Massakulttuurin synty ja vaikutukset eri elämänaloilla
- Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen ja informaatioteknologian läpimurto esim. Nokia
- Tulevaisuuden uhkakuvat: globalisaatio, terrorismi, vaurauden epätasainen jakaantuminen ja ympäristöongelmat

Lisäksi vuosittain toteutetaan yksi seuraavista teemoista, jonka kehitystä tarkastellaan 1800-luvulta nykyaikaan saakka.

- Euroopan hajaannuksesta sen yhdistymiseen
- kulttuurin kehitys
- tasa-arvoisuuden kehitys
- teknologian kehitys, esimerkiksi liikkumis- ja kuljetusvälineiden kehitys Euroopassa tai Suomessa
- jokin Euroopan ulkopuolinen kulttuuri

7.14 YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntaopin tehtävänä on antaa oppilaalle valmiuksia kasvaa yhteiskunnan aktiiviseksi, suvaitsevaiseksi ja vastuulliseksi toimijaksi. Yhteiskuntaopin tulee antaa perustiedot pohjoismaisen hyvinvointivaltion toiminnasta sekä sen edustukselliseen järjestelmään pohjautuvasta päätöksentekojärjestelmästä ja talouselämän lainalaisuuksista

YHTEISKUNTAOPIN AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Toteutetaan läpäisyperiaatteella kuten historian kurseissa. Yhteiskuntaoppi on suomalaisen yhteiskunnan ja talouselämän sekä Euroopan unionin tarkastelua. Kurseilla käsitellyt asiat tukevat oppilaan kasvua ja kehitystä Suomen kansalaisena ja eurooppalaisena ihmisenä. Tavoitteena sivistynyt avarakatseinen ja toiset huomioon ottava nuori aikuinen.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Yhteiskuntaopin kurssit käsittelevät suomalaista yhteiskuntaa ja elämäntapaa: yksilöä yhteisöjen jäsenenä, työelämää, taloutta, päätöksentekoa ja turvallisuutta. Kurseilla käsitellyt asiat tarjoavat hyvät välineet oman elämän rakentamiseen ja kulttuuri-identiteetin omaksumiseen. Kansainvälisyys yhteiskuntaopissa tulee esille lähinnä Euroopan unionia ja turvallisuuspolitiikkaa käsittelevissä luvuissa.

3. VIESTINTÄ JA MEDIATAITO

Pyritään toteuttamaan käyttämällä mahdollisimman monipuolisia lähteitä, opetusmenetelmiä ja työtapoja esim. tutkielmien esittäminen luokalle ja pari- ja ryhmätyöt harjaannuttavat otsikossa mainittuja taitoja. Yhteiskuntaopin kurseilla on hyvät mahdollisuudet sähköisten viestimien tarjoamiin ajankohtaisten aiheiden käsittelyyn ja mediataitojen kehittämiseen.

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

Yhteiskuntaopin ja taloustiedon tunneilla nämä aihekokonaisuudet jatkuvasti esillä, kun tarkastellaan yksilön vaikutusmahdollisuuksia eri elämän aloilla, osallistumisen tärkeyttä sekä oikeuksia ja niihin liittyvän vastuun merkitystä. Talousopin yrittäjyys on keskeisesti esillä. Tutustutaan yritysmuotoihin ja yrittämisen edellytyksiin Suomessa sekä harjoitellaan yrityksen perustamiseen ja yrittäjänä toimimisen liittyviä kysymyksiä. Oppilaille korostetaan yritteliäisyyden ja yrittäjyyden merkitystä yksilön ja yhteiskunnan kehityksessä.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Yhteiskuntaopissa aihekokonaisuuden keskeisiä sisältöjä ovat hyvinvointiin ja ympäristökasvatukseen liittyvät kysymykset ja ongelmat. Talousopin osioissa perehdytään vastuulliseen kuluttamiseen, jäteongelmaan ja kierrätyksen mahdollisuuksiin. Vastuu ympäristöstä

ja luonnosta lähtee pienistä asioista oppilaan omassa elämässä niin kotona kuin koulussa. Hyvät tavat ja siisteys luovat viihtyisän opiskelu ympäristön.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Kuten historiassa myös yhteiskuntaopissa turvallinen oppimisympäristö ja muiden huomioon ottaminen jatkuvasti esillä. Korostetaan oppilaille liikennesääntöjen noudattamisen merkitystä koulun ulkopuolella liikuttaessa esim. vierailut.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Ihmisen ja teknologian suhde on ennen kaikkea yhteiskunnallinen kysymys. Historian kursseilla on käsitelty ihmisen sivilisaation ja teknologisen kehityksen riippuvuutta. Huima tekninen kehitys ja jatkuvat uudet innovaatiot ovat tuoneet länsimaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja demokratian suurten haasteiden eteen. Yhteiskuntopissa tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään yhä teknisemmäksi käyvän yhteiskunnan uhkakuvat, mutta myös teknologian tarjoamat ratkaisumahdollisuudet nykypäivän ja tulevaisuuden ongelmiin. Tavoitteena on myös saada oppilas pohtimaan aiheeseen liittyviä eettisiä ja moraalisia kysymyksiä esim. teknisen kehityksen, jatkuvan kasvun ja kuluttamisen ideologiaa.

TAVOITTEET

Oppilas:

Osaa hankkia ja eritellä monipuolisesti häntä ympäröivää yhteiskunnallista tietoa

Oppii kriittisesti käyttämään ja tulkitsemaan tilastojen, eri medioiden ja tietoverkkojen tarjoamaa informaatiota

Oppii käyttämään julkisia ja yksityisiä palveluja vastuullisesti

Saa valmiuksia osallistua yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon ja keskusteluun

Oppii ymmärtämään yhteiskunnallisen päätösten vaikutuksia yksilön elämään

Saa valmiuksia työnteon kunnioittamiseen ja vastuulliseen kuluttamiseen

Oppii yrittäjyyden merkityksen yhteiskunnassa

Tuntee tekojensa oikeudelliset seuraamukset

1. kurssi

Kurssilla edetään yksilön ja perheen kautta pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan keskeisiin piirteisiin. Kurssilla korostuvat tiedon lähteinä oppilaan omien vanhempien haastattelut, erilaiset mediat sekä vierailut ja vierailijat.

Kansalaisuus ja moniarvoistuva Suomi (erityyppiset yhteisöt ja osakulttuurit)

Kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet; kotikunta, Suomen ja EU-kansalaisena

Perhe, erilaiset parisuhteet; isyys- ja huoltajakysymykset

Miesten ja naisten välinen tasa-arvo kotona ja työpaikalla

Yhteiskunnan harjoittama perhepolitiikka

Perheen arki; asumismuodot, sosiaaliturva

2. kurssi

Kurssilla tarkastellaan demokraattista päätöksentekojärjestelmää edeten erilaisista vaaleista kotikunnan toimintojen esittelyyn. Tämän jälkeen oppilas saa tietoa eduskunnan, hallituksen ja presidentin työskentelystä sekä erilaisista valtasuhteista. Kansallisen päätöksenteon rinnalla tutustutaan EU:n päätöksentekojärjestelmään. Kurssin opiskelussa korostuvat tiedonlähteinä erilaiset tietoverkot ja tutustuminen kotikunnan toimintaan. Kurssin aikana oppilaita rohkaistaan käyttämään erilaisia yhteiskunnan vaikutuskanavia esim. vaalivuosina järjestetään koulussa nuorisovaalit.

Yksilö vaikuttajana kunnassa, valtiossa ja EU:ssa
Suomen poliittiset puolueet
Äänestäminen , vaalit ja vaalitapa
Politiikan ja hallinnon toimijat kunnassa, valtiossa ja EU:ssa
Joukkotiedotus
Oikeusjärjestelmä
Turvallisuuspolitiikka

3. kurssi

Kurssilla tarkastellaan yritysten toimintaa ja niiden ratkaisujen vaikutusta kansantaloudessa. Yritystoiminnasta esitellään tuotannontekijät, tuotanto, alati laajentuvien markkinoiden tuomat haasteet. Työelämän käsittelyssä edetään työmarkkinoista ja niihin liittyvistä ongelmista elinkeinorakenteeseen sekä maailmantaloutta koettelevien häiriötekijöiden esittelyyn. Taloustiedon opiskelussa käytetään runsaasti ajankohtaista sanomalehti- ja internet- aineistoa. Vierailuja tehdään mahdollisuuksien mukaan yksityisiin ja julkisiin yrityksiin.

Yritykset luovat työtä; yritysmuodot, tuotannontekijät, hyödykkeet
Hintojen muodostuminen ja kilpailulainsäädäntö
Ulkomaankauppa ja kansainvälistyvät yritykset esim. Nokia ja Satakuntalaiset yritykset
Työmarkkinajärjestöt; VES, TES ja TUPO
Työsopimus ja nuoren työntekijän asema
EKP sekä Suomen pankki- ja rahoitusjärjestelmät
Yksityisen kuluttajan rahankäyttö ja säästämismuodot
Julkinen talous; kunnat , valtio, verotus
Talous ei kasva tasaisesti: kansantalouden häiriötekijät esim. työttömyys ja suhdannevaihtelut

7.15 MUSIIKKI

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Oppilas

- toimii ryhmän jäsenenä yhteisöissä ja -laulussa
- harjoittelee pitkäjänteisesti ja kehittää musiikillista osaamistaan
- kehittää luovaa ilmaisuaan musiikin keinoin

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Oppilas

- oppii ymmärtämään suomalaista musiikkikulttuuria
- kehittää omaa kulttuurituntemustaan sekä -identiteettiään
- oppii tuntemaan vieraita musiikkikulttuureja

3. VIESTINTÄ JA MEDIATAITO

Oppilas

- ilmaisee omia ajatuksiaan ja tunteitaan musiikin keinoin
- oppii tutkimaan musiikkiuutisia
- käyttää viestinnän ja median välineitä tiedonhankinnassa tehdessään musiikkiesitelmiä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

Oppilas

- tutustuu musiikin opiskelumahdollisuuksiin koulun ulkopuolella

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Oppilas

- oppii käyttämään sähköisiä soittimia turvallisesti

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Oppilas

- tutustuu musiikkiteknologian käyttöön

TAVOITTEET

Musiikin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1 – 4:

- oppilas löytää iloa musiikista ja kehittää musiikillista ilmaisuaan kuuntelun, laulun ja soiton avulla
- oppilas tutustuu musiikin peruselementteihin, oppii lauluja sekä yksinkertaisia soittoharjoituksia
- oppilas harjaantuu musiikin kuuntelemiseen

Musiikin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 5 – 9:

- oppilaan myönteisten asenteiden, luovan ilmaisun ja jatkuvan musiikin harrastuneisuuden kehittäminen
- musiikin avulla oppilas saa elämyksiä ja hänelle kehittyy elinikäinen mieltymys musiikkiin
- oppilas oppii ymmärtämään musiikin elementtien tehtävää musiikin rakentumisessa
- oppilas ylläpitää ja kehittää osaamistaan musiikillisen ilmaisun eri alueilla
- oppilas oppii tarkastelemaan ja arvioimaan erilaisia ääniympäristöjä sekä laajentaa ja syventää musiikin eri lajien ja tyylien tuntemustaan

SISÄLLÖT

3. luokka

- tutustumista erilaisiin soittimiin
- pienten laulujen soittamista nuoteista
- lauluja
- kaksiaänisyyttä aloittaen kaanonista
- kuunnellaan näytteitä monenlaisesta musiikista
- rytmiharjoituksia

4. luokka

- syvennetään edellisillä luokilla opittuja asioita
- tutustumista erilaisiin soittimiin
- C-duuriasteikko
- pienten laulujen soittamista nuoteista
- lauluja
- kaksiaänisyyttä aloittaen kaanonista
- kuunnellaan näytteitä monenlaisesta musiikista
- rytmiharjoituksia

5. luokka

- syvennetään edellisillä luokilla opittuja asioita

- opitaan lauluja eri maista
- tutustutaan johonkin kotimaiseen tai ulkomaiseen säveltäjään
- opitaan erottamaan duuri ja molli
- tutustutaan soitinten luokitukseen

6. luokka

- syvennetään edellisillä luokilla opittuja asioita
- opitaan lauluja eri maista
- tutustutaan johonkin kotimaiseen tai ulkomaiseen säveltäjään
- opitaan erottamaan duuri ja molli
- tutustutaan äänityyppeihin (sopraano, altto, tenori ja basso)
- tutustutaan soitinten luokitukseen

7. luokka

- äänenkäyttöä ja ääni-ilmaisua kehittäviä harjoituksia sekä eri tyylejä ja lajeja edustavaa yksi- ja moniäänistä ohjelmistoa
- yhteissoittotaitoja kehittäviä harjoituksia, perustiedot soittimista (kevyen ja klassisen musiikin alueilla)
- monipuolista kuunteluohjelmistoa
- perustiedot- ja taidot musiikin elementeistä (melodia, rytmi, harmonia, sointiväri jne.)
- musiikin teoriaa ja eri musiikkityylien tuntemusta
- omien musiikillisten ideoiden kokeilua
- harjoitellaan yhteismusisointia, opetellaan bändisoittimia ja mikrofoni laulamista
- kansanmusiikki

7.16 KUVATAIDE

JOHDANTO

Peruskoulun kuvataiteen opetussuunnitelmassa otetaan huomioon aineen sisäinen integraatio; taidon, tiedon ja tunteen yhdistäminen tehtävänannoissa. Tehtäviä pohjustetaan sopivalla ja riittävällä teoria- taustalla. Yhdessä käsitellään aihetta tukevia tietoja, keskustellaan tunneilmaisusta ja taidoista , joita tehtävässä tarvitaan. Pyrkimyksenä on ymmärtää taideilmiöitä erotuksena stereotyyppisestä ilmaisusta. Työskentely on prosessiluonteista, jossa aiheen kehittäminen ja sen dokumentointi on tärkeä osa kokonaisuutta.

Sisältöjen käsittelyssä pyritään teemallisuuteen, siten että tiettyä aihekokonaisuutta käsitellään eri näkökulmista ja aihekokonaisuudesta toiseen siirrytään luontevasti, yhteisiä piirteitä hakien. Tavoitteena on eheyden luominen oppisisältöihin. Taiteen tuntemus otetaan huomioon joko läpäisyperiaatteella tai itsenäisenä aihekokonaisuutena. Kuvataideopetus tukee omalta osaltaan oppilaan suomalaisen kulttuuri-identiteetin syntyä ja sen ymmärtämistä suhteessa eurooppalaiseen kulttuuriin. Oppilas oppii antamaan arvoa omalle tuotokselle oman persoonan ilmentäjänä. Kaikilla luokka-asteilla käsitellään kuvataiteen keskeisimpiä sisältöalueita lähtökohtanaan ympäristö, mielikuvat ja elämykset.

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Ihmisen yksilöllisten piirteiden tutkiminen, erilaisuuden arvostaminen. Ihmisen anatomia. Omien ajatusten ilmaiseminen kuvin. Taidekuvan sisällöllinen tulkinta. Median välittämän maailmankuvan kriittinen tarkastelu.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Kansallisen ja kansainvälisen kuvamaailman keskeisiin piirteisiin tutustuminen ja niiden vertailu. Suomalainen muotoilu ja rakennusperinne, suomalainen arkkitehtuuri.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

Eri viestimien visuaalinen tarkastelu ja sisällön kriittinen arviointi. Valokuvan, video- ja digikuvan käyttö ilmaisuvälineenä. Kuvankäsittelyohjelmien käyttöä mahdollisuuksien mukaan.

4. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Luonnon ja rakennetun ympäristön vuorovaikutuksen tarkastelua. Erilaisten ympäristöjen tarkastelua ja arviointia esteettisestä, eettisestä ja ekologisesta näkökulmasta.

TAVOITTEET

3 – 6 luokat:

Tavoitteena on, että oppilas

- oppii havainnoimaan ympäristöä esteettisestä näkökulmasta
- kehittyy luovaksi ja myönteiseksi taiteen tuottajaksi sekä katsojaksi
- tutustuu erilaisiin työtapoihin, tekniikoihin ja materiaaleihin
- kehittää kuvailmaisun taitoja
- pyrkii keskittymään työhönsä ja pyrkii mahdollisimman hyvään lopputulokseen
- oppii arvioimaan omia ja toisten töitä rakentavan kriittisesti
- tutkii, kokeilee, keksii ja ilmaisee itseään omaleimaisesti

SISÄLLÖT

3. luokka

Piirustus ja grafiikka

- perusmuotojen tuottamista kaksi- ja kolmiulotteisena
- valööriasteikkoihin tutustumista
- perspektiivin alkeita
- luonnostelu
- tilan kuvaamisen alkeet; iso-pieni, lähellä-kaukana
- yksinkertaisia painomenetelmiä

Maalaus ja kollaasit

- värikokeiluja (kylmät-lämpimät, pää- ja välivärit)
- laveeraus
- erilaisia pintarakenteita

Muovailu ja rakentelu

- tilatajun kehittäminen
- askartelumassoja
- savi

Taiteen tuntemus

- taiteen tarkastelua
- näyttelyjä

Ympäristöestetiikka

- lähiympäristön tutkimista (luonto, rakennukset)
- kansanperinteeseen tutustumista

4. luokka

Piirustus ja grafiikka

- perusmuotojen tuottaminen kolmiulotteisena
- valööri
- perspektiivi
- liikkeen syntyminen ja tarkastelu
- tila; iso-pieni, lähellä-kaukana
- erilaisia painantakokeiluja

Maalaus ja kollaasit

- värikokeiluja (kylmät-lämpimät, pää- ja välivärit, vastavärit, murrettu värit)
- laveeraus
- erilaisia pintarakenteita

Muovailu ja rakentelu

- tilatajun kehittämistä
- savi tai kipsi

Kuvaviestintä

- kuvallisen viestinnän alkeisiin tutustuminen
- lehdet, mainokset

Taiteen tuntemus

- taiteen tarkastelua
- taiteen käsitteistöön tutustumista
- taidenäyttelyjä

Ympäristöestetiikka

- lähiympäristön tutkimista (luonto, rakennukset)
- kansanperinteeseen tutustumista

5. luokka

Piirustus ja grafiikka

- eri piirtimet
- valööri
- viiva, rytmi, kuvapinta, sommittelu, liike ja tila (iso-pieni, lähellä-kaukana)
- erilaisiin painomenetelmiin tutustumista

Maalaus ja kollaasit

- värisävyjen, valöörien ja murrettujen värien tuottaminen
- erilaisia maalaustekniikkoja
- asetelma, maisema ja muotokuva
- kuvapinnan vaihteleva käyttö

Muovailu ja rakentelu

- erilaiset materiaalit, esineiden suunnittelua, valmistusta ja arviointia
- muoto- ja tilatajuna kehittämistä

Kuvaviestintä

- kuvallisten viestien tuottamista ja kriittistä arviointia (kuvien käyttö, merkitys ja tulkinta)

Taiteen tuntemus

- taidenäyttelyt ja museokäynnit
- tutustuminen erilaisiin taidekuviin
- suomalaisia kuvataiteilijoita
- kansainvälisiä vaikuttajia

Ympäristöestetiikka

- suomalaisen luonnon, rakennuskulttuurin ja kansanperinteeseen kuuluvan esineistön tarkastelua ja kuvallista ilmaisua

6. luokka

Piirustus ja grafiikka

- eri piirtimet
- valööri
- viiva, rytmi, kuvapinta, sommittelu, liike ja tila (iso-pieni, lähellä-kaukana)
- tekninen piirustus (perspektiivi)
- erilaisiin painomenetelmiin tutustumista

Maalaus ja kollaasit

- värin sävyjen, valöörien ja murrettujen värien tuottamista
- erilaisia maalaustekniikkoja
- asetelma, maisema ja muotokuva
- kuvapinnan vaihteleva käyttö (sommittelu)

Muovailu ja rakentelu

- erilaiset materiaalit, esineiden suunnittelua, valmistusta ja arviointia
- muoto- ja tilatajuna kehittämistä

Kuvaviestintä

- kuvallisten viestien tuottamista ja kriittistä arviointia (käyttö, merkitys ja tulkinta)

Taiteen tuntemus

- taidenäyttelyt ja museokäynnit
- tutustuminen erilaisiin taidekuviin
- suomalaisia kuvataiteilijoita
- kansainvälisiä vaikuttajia

Ympäristöestetiikka

- suomalaisen luonnon, rakennuskulttuurin ja kansanperinteeseen kuuluvan esineistön tarkastelua ja kuvallista ilmaisua

Kirjoitus ja tekstaus

- taitto
- erilaisia kirjoitustyypppejä

TAVOITTEET

7. luokka

Tavoitteena on, että oppilas

- tuntee keskeiset kuvalliset muuttujat ja osaa soveltaa niitä tietoisesti
- osaa tulkita kuvaa sen muoto-ominaisuuksien ja sisällön kannalta
- tuntee keskeiset kuvataiteen käsitteet, jolloin kuva- ajattelu osaltaan jäsentyy ja kehittyy
- oppii arvostamaan luovaa työskentelyprosessia ja ongelmanratkaisua sekä taiteellista toimintaa tärkeänä osana yhteiskuntaa ja omaa kulttuuria
- arvioi arvostelukykyisesti omaa ympäristöään
- saa näkökulmaa menneisyyteen ja nykyisyyteen
- tunnistaa tyylipiirteitä rakennuksista ja taideteoksista
- oppii katsomaan kriittisesti mediakuvaa
- ymmärtää viihde- ja taidekuvan eron

SISÄLLÖT

1. kurssi

Ihminen ja tila

- viivatila ja valööri, ilmaperspektiivi
- perspektiivin syntyhistoriaa

Värioppi

- värikontrastit
- värit viestiminä, väripsykologiaa

Kuva viestinnässä

- ikoni
- indeksi
- symboli

2. kurssi

Muoto ja tila

- sommittelu; kuvapinnan lainalaisuuksia
- kaksiulotteinen muoto; kuvan lähtökohtana, pelkistäminen
- kuvanperustekijät; piste, viiva, pinta
- rytmi, kontrasti, jännite
- kolmiulotteinen muoto; plastinen sommittelu

Taidehistoria

- taiteen tuntemus: taidekuvien tarkastelua opitun kannalta
- kuva- analyysi
- arkkitehtuuri: yleisiä tyylipiirteitä, Suomen arkkitehtuurin piirteitä

7.17 KÄSITYÖ

Kokemäen koulujen käsityön opetuksen pohjana ovat valtakunnalliset käsityön opetuksen perusteet. Käsityönopetuksen opetussuunnitelmaa toteutetaan soveltuvin osin ottaen huomioon mm. yhdysluokkaopetus.

Käsityön opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan käsityötaitoja. Oppilas oppii arvostamaan käsityön merkitystä. Opetuksessa huomioidaan oppilaan valmius- ja kehitystaso. Käsityön opetus tukee oppilaan esteettistä, taidollista ja tiedollista kehittymistä sekä teknologian ymmärtämistä. Käsityön opetus ohjaa oppilasta suunnitelmalliseen, pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työnteekoon.

Vuosiluokat 1-2: Opetus toteutetaan samansisältöisen kaikille oppilaille käsittäen sisältöjä teknisestätyöstä ja tekstiilityöstä.

Vuosiluokat 3-4: Opetus toteutetaan samansisältöisenä kaikille oppilaille. Oppilaat opiskelevat sekä tekstiilityötä että teknistä työtä.

Vuosiluokat 5-7: Opetus käsittää kaikille oppilaille yhteisesti sekä teknisen työn että tekstiilityön sisältöjä, minkä lisäksi oppilaille voidaan antaa mahdollisuus painottua käsityöopinnoissaan kiinnostuksensa ja taipumustensa mukaan joko tekniseen työhön tai tekstiilityöhön. Molempien käsityön alueiden taitoja voidaan opiskella myös yhteisissä projektityöjaksoissa. Projektijaksojen tavoitteet noudattavat käsityön tavoitteita.

Vuosiluokat 8-9: Käsityö on valinnaisaine. Oppilailla on mahdollisuus valita teknisen työn kurseja, tekstiilityön kurseja tai muihin oppiaineisiin integroitua valinnaiskursseja.

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- tuetaan oppilaan persoonallisuuden kasvua kädentaitoa, tietoista havainnointia, suunnittelukykyä ja ongelmanratkaisutaitoa vaativia tehtäviä
- kehitetään ajattelun taitoja ja luovuutta kädentaitoja vaativissa tehtävissä
- vahvistetaan oppilaan itsetuntoa käsityötaitoja kehittämällä

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opitaan tuntemaan, vertailemaan ja arvostamaan oman suomalaisen kulttuurin ja muiden koulussa esiintyvien kulttuurien käsityön omaleimaisuutta
- kehitetään valmiuksia kansainvälisyyteen ja erilaisten kulttuurien kohtaamiseen

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- opitaan hyödyntämään monipuolisesti koulun ja lähiympäristön viestintä- ja mediatekniikkaa
- opitaan osallistumaan aktiivisesti, mutta kriittisesti viestintä- ja mediatekniikan käyttöön
- opitaan hankkimaan, vertailemaan ja valikoimaan käsityöhön liittyvää tietoa

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- opitaan kantamaan vastuuta omasta työnteosta ja työympäristöstä pitkäjänteisesti
- opitaan tuomaan omaa käsityötaidon osaamista ympäröivään yhteisöön
- opitaan kiinnittämään huomiota käsityön taloudellisiin asioihin
- opitaan ymmärtämään yritystoimintaa ja teollisia tuotantoprosesseja

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- opitaan tiedostamaan vastuu omasta elinympäristöstä ja sen hyvinvoinnista
- opitaan omaksumaan kestävän kehityksen edellyttämiä toimintatapoja käsityössä
- opitaan kiinnittämään huomiota arkipäivän elämän kulutuskäyttäytymiseen
- tutustutaan erilaisten materiaalien säästämiseen ja kierrättämisen perusteisiin

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- opitaan turvallisen työskentelyn perusteita erilaisissa työtiloissa
- opitaan turvallista liikkumista ja muistetaan hyvät tavat

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- opitaan ottamaan kantaa teknologian kehittymiseen ja sen merkitykseen ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon hyvinvoinnin kannalta
- opitaan tiedostamaan käsityön teknologian ja tietotekniikan kehitys opitaan tunnistamaan teknologian ja tietotekniikan mahdolliset uhat

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii tuntemaan erilaisia materiaaleja ja työvälineitä ja työtekniikoita
- oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä
- oppii hallitsemaan käsityön valmistusvaiheita
- opettelee työn suunnittelua, mittaamista, merkitsemistä ja työohjeiden lukua
- tutustuu värioppiin, suunnitteluun ja sommitteluun
- havaitsee omat sekä toisen työn esteettiset arvot
- tutustuu käsityöperinteeseen
- oppii taloudellisuutta sekä arkipäivän tuotteiden huoltamista ja korjaamista
- oppii vertailemaan itse tehtyä ja ostettua tuotetta
- oppii oma-aloitteisuutta ja työskentelyä ryhmässä
- oppii oikeat työtavat ja pitää työtilan siistinä
- kiinnittää huomiota työturvallisuuteen

KÄSITYÖN OPETUKSEN SISÄLLÖT

Vuosiluokka 3 tekstiilityö

OMPELU

- koneen pääosat ja koneen käyttö
- huollittelu, yksinkertaiset saumat ja päärmeet

LANKATEKNIIKAT

- nyörit; kiertämällä, solmeilemalla tai punomalla
- virkkaus; ketjusilmukka

KANKAAN KORISTELU

- kirjonta; yksinkertaisen koristelun suunnittelu ja toteuttaminen, erilaisia pistoja
- kankaan koristelu painamalla tai piirtämällä

Vuosiluokka 3 tekninen työ

PUUTYÖ

- sahaaminen; poikkisahaus ja halkisahaus
- höylääminen; kapea pinta
- vuoleminen; puukkojen käyttö
- kairaaminen; käsiporan käyttö
- naulaamisen ja liimaamisen kokeilu puun liittämässä
- karkea hionta (viilaaminen) ja hieno hionta (santapaperit)
- puupinnan petsaus, värittäminen ja lakkaus vesiohenteisilla aineilla

METALLITYÖ

- taivuttaminen, muotoilu ja katkaisu; pehmeä lanka
- leikkaaminen; ohutlevyt
- sahaaminen; katkaisusahaus
- poraaminen; käsiporankäyttö
- kylmämuokkaus; pakottaminen, taitoksen teko
- suojainten käyttö
- työn kiinnittäminen

MUOVIT

- työstäminen; sahaaminen, poraaminen ja viilaus
- hionta tai kiillottaminen

TEKNOLOGIA

- virtapiiri ja siihen kytkettäviä komponentteja; kytkin, hehkulamppu ja summeri

Vuosiluokka 4 tekstiilityö

OMPELU

- ompelukoneen monipuolinen hallinta
- kaava ja kaavamerkkejä

LANKATEKNIIKAT

- virkkaus; syvennyttään virkkaukseen, kiinteäsilmukka, pylväs
- tutustutaan neulonnan alkeisiin

KANKAAN KORISTELU

- vahvistetaan kirjonnin perusteita
- kankaan rakenteeseen perustuva pistokirjonta
- esim. ristipistotaulu
- värien valintaa ja sommittelun apukeinoja.

Vuosiluokka 4 tekninen työ

PUUTYÖ

- sahaaminen; poikkisahaus ja halkisahaus
- höylääminen; kapea pinta, höylän kokoaminen
- vuoleminen; puukkojen käyttö
- kairaaminen; käsiporan käyttö, pylväs- tai penkkiporat
- taltaus; kourutaltaus

- naulaaminen, ruuvit puun liittämässä.
- puupinnan petsaus, värittäminen ja lakkaus vesiohenteisilla aineilla.

METALLITYÖ

- taivuttaminen, muotoilu ja katkaisu; pehmeä lanka
- leikkaaminen; ohutlevyt
- sahaaminen; katkaisusahaus ja halkaisusahaus
- poraaminen; käsiporankäyttö
- poraaminen; penkki- tai pylväsporakoneen perusteet
- suojainten käyttö
- työn kiinnittäminen
- kylmämuokkaus; takominen, pakottaminen, taitoksen teko

MUOVIT

- hionta ja kiillottaminen
- työstäminen kylmänä, taivuttaminen lämmittäen

TEKNOLOGIA

- virtapiiri ja siihen kytkettäviä komponentteja; kytkin, hehkulamppu ja summeri
- sarjaan - ja rinnankytkentä
- sulake l. varoke
- yksinkertaiset elektroniikan rakennussarjat; resistorit ja ledit

Vuosiluokka 5 tekstiilityö

OMPELU

- opittujen työtapojen vahvistaminen ja soveltaminen
- helpon vaatteen valmistaminen.

LANKATEKNIIKAT

- luominen ja aloittaminen, oikea ja nurja silmukka, päättäminen
- ohjeen mukaan virkkaaminen

KANKAAN KORISTELU

- vapaakirjonta
- kankaan värjäys ja painanta mahdollisuuksien mukaan

Vuosiluokka 5 tekninen työ

PUUTYÖ

- mittatarkka höylääminen; leveä ja kapea pinta, höylän kokoaminen
- vuoleminen; puukkojen käyttö
- kairaaminen; poraaminen penkki- tai pylväsporakoneella
- taltaus; kourutaltaus, tasataltaus
- liittäminen; pyörötappiliitos, ruuviliitos, kynteliitos
- saranointi, erilaiset saranat, esimerkiksi nahka, piano ja laatikkosaranat
- pinnan viimeistely hiomavälinein; tasohiomakoneen käyttö, hiomalaikat ja rullat
- puupinnan petsaus, värittäminen ja lakkaus vesiohenteisilla aineilla.
- puupinnan polttovärjäys

METALLITYÖ

- poraaminen; penkki- tai pylväsporakoneen perusteet
- kylmämuokkaus; takominen, taitoksen teko

- suojainten käyttö
- työn kiinnittäminen
- hieno hionta (vesihiomapaperi), kiillotus
- juottaminen; pehmeä juotos
- niittäminen; onteloniittäus ja perinteinen niittäus

MUOVIT

- työstäminen
- muovin lämpömuovaus
- hionta tai kiillottaminen

TEKNOLOGIA

- virtapiiri ja siihen kytkettäviä komponentteja; kytkin, hehkulamppu ja summeri
- sarjaan - ja rinnankytkentä
- elektroniikan rakennussarjat; resistorit ja ledit, transistori, kapasitori, diodi
- erilaiset pienlaitteet

Vuosiluokka 6 tekstiilityö

OMPELU

- opittujen työtapojen vahvistaminen ja soveltaminen, valmistetaan ompelutyö esimerkiksi joustavasta materiaalista.

LANKATEKNIIKAT

- suljettu neule, lisääminen ja kaventaminen
- neulemerkkejä ja lyhenteitä
- virkkausta mahdollisuuksien mukaan

KANKAAN KORISELU

- käsinkirjonta ja /tai konekirjonta

Vuosiluokka 6 tekninen työ

PUUTYÖ

- mittatarkka höylääminen; leveä ja kapea pinta, höylän kokoaminen
- vuoleminen; puukkojen käyttö
- poraaminen ; penkki- tai pylväsporakoneella
- talttaus; kourutalttaus, tasatalttaus
- liittäminen; pyörötappiliitos, ruuviliitos, kynteliitos
- kaarevan pinnan muotoilu
- saranointi, erilaiset saranat, esimerkiksi nahka, piano ja laatikkosaranat
- puupinnan petsaus, värittäminen ja lakkaus vesiohenteisilla aineilla.
- puupinnan öljyäminen, vahaaminen ja maalaaminen

METALLITYÖ

- poraaminen; penkki- tai pylväsporakoneen perusteet
- suojainten käyttö
- työn kiinnittäminen
- kylmämuokkaus, takominen, taitoksen teko
- hieno hionta (vesihiomapaperi), kiillotus
- juottaminen; pehmeä juotos
- niittäminen; onteloniittäus ja perinteinen niittäus

MUOVIT

- työstäminen
- muovin lämpömuovaus
- hionta tai kiillottaminen

ERIKOISTEKNIIKAT 3-6 TEKSTILITYÖ

Mahdollisuuksien mukaan:

- huovutusta
- kudontaa
- tilkkutöitä
- kirjontaa
- kankaan värjäystä ja painantaa

Tekstiilitieto

- 3-6 luokilla tutustutaan luonnonmateriaaleihin; puuvilla, pellava, villa

ERIKOISTEKNIIKAT 3 - 6 LUOKILLA TEKNINEN TYÖ

Huomioiden aiempien vuosien työt ja käsityötilojen erilaisuus, voidaan opetella muitakin aiheita. Näitä ovat mm.

- sähkömagneetin toiminta
- sähkömoottorin toiminta
- sorvaaminen; esimerkiksi lieriösorvaaminen
- tutustuminen perinteisiin liitoksiin, liitossahaaminen
- kuuma muokkaaminen; pakottaminen, takominen ja kierteytys
- emalointi
- nahka ja muu materiaali, askartelu, muokkaus,
- lehtisahaus
- polkupyörän huolto

Vuosiluokka 7 tekstilityö

OMPELU

Ompelujaksossa valmistetaan yläosan vaate, esim. jakku tai huppari, aiemmin opittujen taitojen pohjalta. Opetellaan vartalon perusmitat, mittataulukon ja kaava-arkin käyttöä, kaavamerkkejä, kuositteiden alkeita, tulkitsemaan työohjeita, sovittamaan vaatetta, ompelemaan napinläpi, kiinnittämään tarvittaessa vetoketju sekä ompelemaan muita työn vaatimia yksityiskohtia. Tutustutaan saumurin käyttöön ja joustavan materiaalin ompeluun.

LANKATYÖT

Syvennetään tietoja ja taitoja neulonnassa ja virkkauksessa. Opetellaan neulemerkkejä ja lyhenteitä sekä silmukkamäärän laskemista omaan työhön. Opetellaan kirjoneuletta ja valmistetaan itse suunniteltu työ, esim. sukat. Opetellaan tavallisempia virkkausmerkkejä ja voidaan valmistaa virkkaamalla esim. laukku, lapaset, pipo tai toppi.

ERIKOISTEKNIIKAT

Huomioiden aiempien vuosien työt voidaan valmistaa vaihtoehtoisesti esim. huovuttamalla, kutomalla, tilkkutyötekniikalla tai kirjomalla jokin työn. Huovuttamalla voi valmistaa esim. pannulapun, taulun, avaimenperän tai pöytäkoristeen. Kutomalla voi valmistaa esim.

kudontakehyksessä pienenisryijyn. Tilkkutyötekniikkaa voi käyttää esim. tyynyssä tai pienessä seinävaatteessa. Kirjomalla voi valmistaa esim. taulun tai vaikka koristella laukun.

TEKSTIILITIETO JA KULUTTAJAKASVATUS

Materiaali- ja kuluttajatietoa kartutetaan kaikkien aihepiirien yhteydessä sekä opetellaan kriittisyyttä kuluttajana. Seitsemännellä luokalla kerrataan syventäen luonnonkuidut ja tekokuidut: alkuperä, ominaisuudet, käyttö ja hoito. Valmistuksen yhteydessä lasketaan materiaalien menekkiä sekä vertaillaan valmiin ja itse tehdyn tuotteen ominaisuuksia ja hintaa.

Vuosiluokka 7 tekninen työ

METALLITYÖ

- levytyöt; levyn leikkaus ja taivutus
- pistehitsaus
- kaasuhitsaus; kovajuotto
- koneporaus; pylväsporakone
- metallipinnan suihkemaalauk
- metallimateriaalien tuntemus; neliö -, pyörö - ja lattateräs

PUUTYÖ

- liitokset; ruuviliitos ja saumaliitos (liimalevyn valmistus)
- sähköiset käsityökoneet; porakone, tasohiomakone ja kuviosaha
- vannesahaus; katkaisu
- sorvaaminen; lieriösorvaus
- puumateriaalien tuntemus ja luokitus sekä niiden tyypillisimmät mitoitus; mänty, koivu, vaneri, lastulevy
- puupinnan käsittely; petsaaminen ja lakkaaminen

KONE- JA SÄHKÖOPPI

- koneopin perusteet; 2-tahtimoottori ja 4-tahtimoottori
- elektroniset komponentit; resistorit, kapasitorit, diodit, transistorit, mikropiirit

7.18 LIIKUNTA

JOHDANTO

Koulun liikuntakasvatuksen tehtävänä on tarjota oppilaille sellaisia tietoja, taitoja ja asenteita, joiden kautta on oppilaan mahdollista omaksua liikunnallinen elämäntapa ja halu huolehtia toiminta- ja työkykyisyydestään. Liikuntakasvatuksen tulee edistää kaikinpuolista hyvinvointia, terveyttä, kouluvireisyyttä, ja muuta oppimista, kehittää oppilaiden yhteistyökykyisyyttä, toisten auttamishalua ja -valmiutta sekä tarjota mahdollisuuksia liikunnalliseen ilmaisuun ja liikuntakulttuurin ymmärtämiseen. Samalla oppilas oppii huolehtimaan itsestään ja varusteistaan sekä toimimaan terveyttä ja turvallisuutta edistäen.

Hyvin hoidettuna koulun liikuntakasvatustyö luo perustaa muulle koulutyölle. Vireä, hyväkuntoinen ja terve lapsi/nuori suoriutuu keskimääräistä paremmin koulutyöstään.

Liikunnanopetuksen tehtäväkenttä on perinteisesti jaettu kahteen pääalueeseen: kasvattaminen liikuntaan ja kasvattaminen liikunnan avulla. Kasvattamisella liikuntaan tarkoitetaan toimintakykyisyyden ja taitopohjan kehittämistä sekä jatkuvan liikuntaharrastuksen herättämistä monipuolisten liikuntataitojen ja myönteisten liikuntakokemusten avulla. Kasvattamista liikuntaan

ja kasvattamista liikunnan avulla ei voida useinkaan käytännön toiminnassa erottaa toisistaan. Kasvattaminen liikuntaan on vahvasti riippuvainen opetuksen sisällöistä, ja kasvattaminen liikunnan avulla oppituntien ilmapiiristä, opettajan ja oppilaiden välisistä suhteista, opetusmenetelmistä ja – järjestelyistä sekä tilannekohtaisista ratkaisuista.

AIHEKOKONAISUUDET LIIKUNNAN OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 3 – 9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Oppilas oppii toimimaan osana ryhmää ja ymmärtää merkityksensä osana toimivaa ryhmää.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Oppilas tutustuu suomalaisen liikuntakulttuurin ominaispiirteisiin ja perinteisiin suomalaislajeihin sekä resurssien mukaan joihinkin kansainvälisiin uusiin lajeihin.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

Oppilas oppii itseilmaisua ja luovuutta liikunnan kautta sekä oppii viestinnän merkityksen ryhmän toiminnan edellytyksenä.

4. OSALLISTUVA KANSALAISSUUS JA YRITTÄJYYS

Oppilas oppii ymmärtämään kansalaisaktiivisuuden merkityksen liikuntaseurojen toiminnassa. Oppilas ymmärtää yrittämisen tärkeyden uutta asiaa oppiessa.

5. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Oppilas toimii liikuntatunneilla omasta ja lähimmäistensä turvallisuudesta huolehtien. Oppilas liikkuu koulun ja liikuntapaikkojen välillä liikenneturvallisuudesta huolehtien.

6. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

Oppilas oppii huolehtimaan sekä omista että yhteisistä välineistä sekä liikkumaan liikuntapaikoilla ympäristöä säästäen.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Oppilas oppii ymmärtämään laadukkaiden urheiluvälineiden merkityksen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edellytyksenä.

LIIKUNNANOPETUKSEN KESKEISET TAVOITTEET

Oppilas

- omaksuu myönteisen asenteen liikuntaa kohtaan
- oppii harrastamaan liikuntaa säännöllisesti
- omaksuu terveelliset elämäntavat
- tuntee saavansa liikunnasta iloa ja elämänvireyttä
- kehittää itsetuntemustaan ja vahvistaa omanarvontuntoaan
- oppii tarkkailemaan, kehittämään ja ylläpitämään fyysisistä ja psyykkistä toimintakykyään ja hyvinvointiaan
- oppii yhteistoimintaa ja yhteisvastuullisuutta
- omaksuu sosiaalisia taitoja sekä eettis-moraalista käsitystä

LIKUNNAN OPETUKSEN TAVOITTEET LIKUNTALAJEITTAIN

Perusliikunta ja yleisurheilu

- koordinaatiokyvyn, kestävyuden, nopeuden, kimmoisuuden ja lihasvoiman kehittyminen
- juoksemisen, hyppäämisen ja heittämissen perustaitojen kehittyminen

Palloilu

- yhteistoimintakyvyn ja reilun pelin ajattelun kehittyminen
- silmä-käsi- ja silmä-jalka -koordinaation kehittyminen
- eri palloilulajien peliajatuksen, perussääntöjen ja erityispiirteiden oppiminen

Suunnistus ja retkeily

- maastossa liikkumisen perustaitojen oppiminen
- jokamiesoikeuksien ja ympäristöarvojen oppiminen
- havainnointi-, harkinta- ja päättelykyvyn kehittyminen
- oppilaiden fyysisen kunnon kehittyminen

Voimistelu ja telinevoimistelu

- perusmotoriikan ja kehonhallinnan kehittyminen
- lihaskunnon ja liikehallintatekijöiden kehittyminen

Musiikkiliikunta ja tanssi

- luovuuden ja itseilmaisun kehittyminen
- rytmitajun kehittyminen
- yleisimpien tanssien ja tanssikäyttäytymisen oppiminen

Luistelu, jääpelit ja/tai hiihto

- perus- ja peliluistelun oppiminen
- yleisimpien jääpelien peliajatuksen ja perussääntöjen oppiminen
- hiihdon perustekniikoiden oppiminen

LIKUNNAN OPETUKSEN KESKEISET OPPISISÄLLÖT

Oppisisällöt

- ottavat huomioon oppilaan kehitysedellytykset, tarpeet ja kiinnostuksen kohteet
- kehittävät oppilasta mahdollisimman monipuolisesti
- antavat oppilaalle mahdollisuuden itsensä ilmaisemiseen ja sen kehittämiseen
- antavat monipuolisia virikkeitä jatkuvan liikunnan harrastamisen viriämiselle
- antavat oppilaalle mahdollisuuden tarkkailla kehitystään
- ottavat huomioon opettavien liikuntamuotojen harrastamismahdollisuudet Kokemäellä
- välittävät valtakunnallista ja paikallista kulttuuriperinnettä
- soveltuvat Kokemäen maantieteelliseen asemaan ja luonnon olosuhteisiin

LIKUNNAN OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT LUOKKA-ASTEITTAIN

TAVOITTEET

3. – 4. luokka

Oppilas

- osallistuu aktiivisesti liikkumalla liikuntatunneilla
- kokee liikunnan iloa
- oppii motorisia perustaitoja monipuolisesti

- oppii perusuimataidon
- oppii toimimaan ryhmässä
- oppii noudattamaan reilun pelin sääntöjä

SISÄLLÖT

3. luokka

Perusliikunta ja yleisurheilu

- liikuntaleikkejä
- hyppy: perustekniikat, pituushyppy
- heitot: vauhditon ja vauhdillinen pallonheitto
- juoksut: pikajuoksu ja juoksurytmi

Luontoliikunta

- kartanlukutaitoa
- erilaisia suunnistusratoja
- maastoretkiä
- piha- ja maastoleikkejä

Uinti

- uimahallikäyttäytyminen
- selkäuinti, alkeisrintauinti
- veteenmeno ja sukeltaminen

Palloilu

- koripallo: perussyötöt ja perusheitot, kuljetukset ja pysähtyminen, yhden korin peli
- lentopallo: sormilyönti, liikkuminen, heitto- tai sormialoitus
- sähly: kuljetus ja syöttäminen, pallon haltuunotto, säännöt
- jalkapallo: kuljettaminen ja haltuunotto, sisäteräsyöttö ja -potku
- pesäpallo: perusheitto, kiinniotto ilmasta ja maasta, peruslyönti ja pystymailanäpäys
- viite- ja pienpelejä

Musiikkiliikunta

- piirileikkejä ja rytmiliikuntaa

Hiihto

- varusteet ja pukeutuminen
- hiihtorytmi: potku, työntö, liuku, painonsiirto

Luistelu

- luistelun perustekniikka: potku, liuku, painonsiirto
- kaarreluistelu eteenpäin, luistelu taaksepäin, jarrutukset
- jääpienpelit

Voimistelu

- perus- ja kuntovoimistelu: lihaskunto ja liikehallintatekijät
- välinevoimistelu: esim. hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha
- telinevoimistelu: permannolla pyörimis- ja tasapainoliikkeet, penkillä hyppy ja tasapainoliikkeet, heilunta- ja riipuntaliikkeet köysillä tai renkailla

4. luokka

Perusliikunta ja yleisurheilu

- liikuntaleikkejä

- hyppy: perustekniikat, pituushyppy
- heitot: vauhditon ja vauhdillinen pallonheitto
- juoksut: pikajuoksu ja juoksurytmi

Luontoliikunta

- kartanlukutaitoa
- erilaisia suunnistusratoja
- maastoretkiä
- piha- ja maastoleikkejä

Uinti

- uimahallikäyttäytyminen
- selkäuinti, alkeisrintauinti
- veteenmeno ja sukeltaminen

Palloilu

- koripallo: perussyötöt ja perusheitot, kuljetukset ja pysähtyminen, yhden korin peli
- lentopallo: sormilyönti, liikkuminen, heitto- tai sormialoitus
- sähly: kuljetus ja syöttäminen, pallon haltuunotto, säännöt
- jalkapallo: kuljettaminen ja haltuunotto, sisäteräsyöttö ja -potku
- pesäpallo: perusheitto, kiinniotto ilmasta ja maasta, peruslyönti ja pystymailanäpäys
- viite- ja pienpelejä

Musiikkiliikunta

- piirileikkejä ja rytmiliikuntaa

Hiihto

- varusteet ja pukeutuminen
- hiihtorytmi: potku, työntö, liuku, painonsiirto

Luistelu

- luistelun perustekniikka: potku, liuku, painonsiirto
- kaarreluistelu eteenpäin, luistelu taaksepäin, jarrutukset
- jääpienpelit

Voimistelu

- perus- ja kuntovoimistelu: lihaskunto ja liikehallintatekijät
- välinevoimistelu: esim. hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha
- telinevoimistelu: permannolla pyörimis- ja tasapainoliikkeet, penkillä hyppy ja tasapainoliikkeet, heilunta- ja riipuntaliikkeet köysillä tai renkailla

TAVOITTEET

5. - 6. luokka

Oppilas

- osallistuu aktiivisesti liikuntatunneilla
- kokee liikunnan iloa
- saa tukea myönteisen minäkuvan rakentamiseen
- oppii liikunnan perustaitoja ja lajitaitoja monipuolisesti
- oppii toimimaan ryhmässä reilun pelin sääntöjä noudattaen
- saa virikkeitä elinikäisen liikunnan harrastamiseen
- ymmärtää liikunnan merkityksen hyvinvoinnille ja terveydelle
- oppii suhtautumaan realistisesti omiin suorituksiinsa
- liikkuu luontoa säästäen

- tietää paikalliset liikuntamahdollisuudet
- oppii pukeutumaan tarkoituksenmukaisesti ja huolehtimaan puhtaudestaan

SISÄLLÖT

5. luokka

Perusliikunta ja yleisurheilu

- liikuntaleikkejä
- hyppy: perustekniikat, pituushyppy ja/ tai korkeushyppy
- heitot: kuula, vauhditon ja vauhdillinen pallonheitto tai (turbo)keihäs
- juoksut: pikajuoksu, juoksurytmi, maastajuoksu

Luontoliikunta

- kartanlukutaitoa syventäen
- erilaiset suunnistusradat
- maastoretket, talviurheilupäivä

Uinti

- rintauinti ja krooli
- sukeltaminen

Palloilu

- koripallo: heitto- ja syöttötekniikat, kuljetukset ja pysähtyminen, tukijalan käyttö, paikkapuolustuksen alkeet
- lentopallo: hihalyönti, liikkuminen, heitto- tai sormialoitus
- sähly: kuljetus ja syöttäminen, pallon haltuunotto, säännöt
- jalkapallo: kuljettaminen ja haltuunotto, sisä- ja ulkoteräsyöttö sekä -potku
- pesäpallo: heitto, kiinniotto ilmasta ja maasta, peruslyönti ja näpäys, liikkuminen ulkopelissä
- viite- ja pienpelit

Musiikkiliikunta

- rytmiliikuntaa esim. aerobic

Hiihto

- eri hiihtotyyliden tekniikan harjoittelua
- nousu- ja laskutekniikkaa

Luistelu

- luistelutekniikan kehittäminen
- kaarreluistelu, luistelu taaksepäin, jarrutukset
- jääpienpelejä

Voimistelu

- perus- ja kuntovoimistelu: lihaskunto ja liikehallintatekijät
- välinevoimistelu: esim. hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha
- telinevoimistelu: permannolla pyörimis- ja tasapainoliikkeet, penkillä hyppy ja tasapainoliikkeet, heilunta- ja riipuntaliikkeet köysillä tai renkailla

6. luokka

Perusliikunta ja yleisurheilu

- liikuntaleikkejä
- hyppy: perustekniikat, pituushyppy ja/ tai korkeushyppy
- heitot: kuula, vauhditon ja vauhdillinen pallonheitto tai (turbo)keihäs

- juoksut: pikajuoksu, juoksurytmi, maastajuoksu

Luontoliikunta

- kartanlukutaitoa syventäen
- erilaiset suunnistusradat
- maastoretket, talviurheilupäivä

Uinti

- rintauinti ja krooli
- sukeltaminen

Palloilu

- koripallo: heitto- ja syöttötekniikat, kuljetukset ja pysähtyminen, tukijalan käyttö, paikkapuolustuksen alkeet
- lentopallo: hihalyönti, liikkuminen, heitto- tai sormialoitus
- sähly: kuljetus ja syöttäminen, pallon haltuunotto, säännöt
- jalkapallo: kuljettaminen ja haltuunotto, sisä- ja ulkoteräsyöttö sekä -potku
- pesäpallo: heitto, kiinniotto ilmasta ja maasta, peruslyönti ja näpäys, liikkuminen ulkopelissä
- viite- ja pienpelit

Musiikkiliikunta

- rytmiliikuntaa esim. aerobic

Hiihto

- eri hiihtotyyliden tekniikan harjoittelua
- nousu- ja laskutekniikkaa

Luistelu

- luistelutekniikan kehittäminen
- kaarreluistelu, luistelu taaksepäin, jarrutukset
- jääpienpelit

Voimistelu

- perus- ja kuntovoimistelu: lihaskunto ja liikehallintatekijät
- välinevoimistelu: esim. hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha
- telinevoimistelu: permannolla pyörimis- ja tasapainoliikkeet, penkillä hypyt ja tasapainoliikkeet, heilunta- ja riipuntaliikkeet köysillä tai renkailla

TAVOITTEET

7. luokka

Oppilas

- kehittää motorisia perustaitojaan ja liikunnan lajitaitojaan liikuntalajeissa
- oppii toimimaan itsenäisesti ja huolehtii sekä omista että yhteisistä liikuntavälineistä
- oppii toimimaan osana ryhmää ja osaa ottaa huomioon myös ryhmän edun
- oppii ottamaan huomioon turvallisuusseikat ja lähimmäiset liikuntatunneilla
- omaksuu myönteisen suhtautumisen liikuntaa kohtaan
- uskaltaa olla oma itsensä ja ilmaista itseään
- kehittää uimataitoaan

SISÄLLÖT

7. luokka

Syyskauden liikuntalajit:

- Jalkapallo
- Yleisurheilu
- Suunnistus
- Tanssi ja rytmiliikunta
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta
- Uinti
- Sisäpalloilu

Kevätkauden liikuntalajit:

- Luistelu sekä jääpelit ja/tai hiihto
- Telinevoimistelu
- Uinti
- Sisäpalloilu
- Pesäpallo
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta

TAVOITTEET

8. luokka

Oppilas

- kehittää edelleen motorisia perustaitoja ja lajitaitojaan eri liikuntalajeissa, joita koulun liikuntatuntien puitteissa on mahdollista harjoitella
- oppii omatoimisuuteen liikuntatunneilla
- oppii hyväksymään itsensä ja muut liikuntaryhmän jäsenenä
- oppii liikunnan merkityksen hyvinvoinnille ja terveydelle
- kehittää uimataitoaan ja oppii vedestä pelastamisen taitoja

SISÄLLÖT

8. luokka

Syyskauden liikuntalajit:

- Jalkapallo
- Yleisurheilu
- Suunnistus
- Tanssi ja rytmiliikunta
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta
- Uinti
- Sisäpalloilu

Kevätkauden liikuntalajit:

- Luistelu sekä jääpelit ja/tai hiihto
- Telinevoimistelu
- Uinti
- Sisäpalloilu
- Pesäpallo
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta

TAVOITTEET

9. luokka

Oppilas

- kehittää edelleen motorisia perustaitoja ja lajitaitojaan eri liikuntalajeissa, joita koulun liikuntatuntien puitteissa on mahdollista harjoitella
- kehittää sosiaalisia taitojaan
- omaksuu valmiuksia koko elämänaikaiseen omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen
- kehittää uimataitoaan ja oppii vedestä pelastamisen taitoja
- tutustuu Kokemäen tarjoamien mahdollisuuksien ja resurssien mukaan erilaisiin liikuntalajeihin

SISÄLLÖT

9. luokka

Syyskauden liikuntalajit:

- Jalkapallo
- Yleisurheilu
- Suunnistus
- Tanssi ja rytmiliikunta
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta
- Uinti
- Sisäpalloilu

Kevätkauden liikuntalajit:

- Luistelu sekä jääpelit ja/tai hiihto
- Telinevoimistelu
- Uinti
- Sisäpalloilu
- Pesäpallo
- Kuntoharjoittelu ja fyysisen kunnon kehittymisen seuranta
- Mahdollisuuksien/ resurssien mukaan uuden liikuntalajin kokeilu

7.19 KOTITALOUS

JOHDANTO

Kotitalouden opetuksen tarkoituksena on kehittää arjen hallinnan edellyttämiä käytännön taitoja, yhteistyövalmiuksia ja tiedonhankinnan sekä niiden soveltamista arkielämän tilanteissa. Tehtävänä on ohjata oppilasta ottamaan vastuuta terveydestään, ihmissuhteistaan ja taloudestaan sekä lähiympäristön viihtyisyydestä ja turvallisuudesta.

Kotitalouden tulee perustua käytännön toimintaan ja ryhmässä toimimiseen sekä oppilaan omien lähtökohtien huomioon ottamiseen ja kokonaisvaltaisen kasvun tukemiseen. Oppiaineessa perehdytään ihmisen hyvinvoinnin ja hyvän elämän kannalta tärkeisiin kysymyksiin, jotka käsittelevät nuorta itseään, kotia ja perhettä sekä niiden yhteyksiä muuttuvaan yhteiskuntaan ja ympäristöön.

AIHEKOKONAISUUDET KOTITALOUDESSA

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Kotitalous käytännön oppiaineena vahvistaa ja kehittää oppilaan sosiaalisia taitoja sekä yhteistyökykyä. Yksilöllisten työtehtävien avulla edistetään oppilaan vastuullisuutta, omatoimisuutta ja itsenäisyyttä. Kotitalous oppiaineena antaa hyvät mahdollisuudet huomioida oppilaiden yksilölliset eroavaisuudet ja kehittää yksilöllisiä taitoja. Tavoitteena on luoda myönteisiä asenteita kodin arkielämän tehtäviin ja antaa valmiuksia tulevaisuutta varten.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Tavoitteena on, että oppilas oppii ymmärtämään suomalaisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin merkityksen.

3. VIESTINTÄ

Kotitaloudessa viestintätaidoista painotetaan oppilaan kykyä hankkia, vertailla ja valikoida tietoa.

Mahdollisuuksien mukaan viestintäteknisinä välineinä käytetään mm:ssa tietokonetta ja digitaalikameraa.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

Kotitalouden tavoitteena on tukea oppilaan kehittymistä omatoimiseksi, aloitteelliseksi ja yhteistyökykyiseksi kansalaiseksi. Tarkoituksena on myös luoda oppilaasta päämäärätietoinen ja osallistuva yksilö. Oppilaan on oivallettava ja sisäistettävä yrittäjyyden monimuotoisuus.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Kotitalouden opetuksessa kestävä kehitys painottuu monissa osa-alueissa. Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuuta ympäristöstään ja toimimaan ympäristönsä hyväksi.

Arvioimaan oman kulutuksensa ja valintojensa vaikutuksia tulevaisuuden ympäristöön.

6. TURVALLISUUS

Kotitaloudessa turvallisuuden pääkohde on työturvallisuudessa ja ergonomiassa. Oppiaineessa korostetaan koneiden, terävien työvälineiden ja laitteiden käyttöturvallisuutta, vastuullisuutta sekä ympäristön hygieenisyyden ja siisteyden merkitystä työturvallisuuteen.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Kotitaloudessa pyritään hyödyntämään tietoteknisiä laitteita ja ohjelmia opetuksessa.

Kotitalous kehittää välineiden, laitteiden ja koneiden toimintaperiaatteiden ymmärtämistä ja käyttöä.

Kotitalousopetuksen pyrkimyksenä on, että oppilas ottaa vastuuta omasta terveydestään, ihmissuhteistaan, rahankäytöstään ja lähiympäristönsä viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Keskeisenä lähtökohtana on antaa myönteinen kuva erilaisista kodin töistä ja innostaa oppilasta tekemään itse. Tähän pyritään luomalla myönteinen ja avoin työskentelyilmapiiri, jossa oppilas kokee onnistumisen elämyksiä yhdessä toisten kanssa. Opetuksen painopiste on käytännön työskentelyssä, jota tukee olennaisesti teorian tietojen ja perusasioiden hallinta, suunnittele ja päätöksenteko.

TAVOITTEET

1. Perhe ja yhdessä eläminen

Oppilas hyvällä käytöksellään osoittaa huomaavaisuutta toisia kohtaan, harjaantuu toimimaan ryhmässä tasa- arvoisesti sekä uskaltaa myös työskennellä itsenäisesti vastuuta ottaen.

2. Ravitseminen ja ruokakulttuuri

Oppilas ymmärtää ravinnon merkityksen terveydelle ja omaksuu terveyttä arvostavan asenteen. Hän harjoittelee käytännön taitoja arvostaen ruokaa ja ruokakulttuuria. Oppilas oppii käytännössä perusruoanvalmistusmenetelmät ja valmistamaan ruokaa hygieenisesti. Oppilas huomaa arkielämän pienet ja tärkeät työtehtävät osana kotitalouden oppimisprosessia.

3. Kuluttaja ja muuttuva yhteiskunta

Oppilas oppii tiedostamaan kulutuksen monimuotoisuutta ja kulutukseen liittyviä ongelmia. Hän suhtautuu kriittisesti tuotetietoihin ja mainontaan sekä pohtii omaa rahankäyttöään ja hankintojen tarpeellisuutta.

4. Koti ja ympäristö

Oppilas harjoittelee käytännön valmiuksia kodin, oman asun ja kodin tekstiilien hoidossa. Hän osaa valita oikeat ja turvalliset puhdistusaineet ja työtavat. Oppilas tuntee tavallisimmat kodinkoneet ja osaa myös käyttää niitä. Oppilas ottaa kuluttajana vastuuta ympäristöstä ja pyrkii ympäristöystävällisyyteen tekemällä kestävästä kehityksestä mukaisia valintoja.

SISÄLTÖ

7. luokka

1. kurssi

- avaimet kotitaloustunnilla työskentelyyn
- opetusryhmään tutustuminen ja erilaisuuden hyväksyminen
- toisten kuunteleminen ja hyvät pöytätavat
- opetellaan ottamaan vastuuta työjaosta, työnteosta ja toimimisesta ryhmässä
- käytännön kotitehtävät
- opetellaan oikeat työskentelyvälineet ja työtavat sekä taloudellista, ergonomista, turvallista ja hygieenistä työskentelyä
- tutustuminen perusruoaka- aineisiin eri ruuanvalmistusmenetelmiä käyttäen
- kattamisen ja tarjoilun perusteet sekä ruuan laittaminen tarjolle
- ateriarvot, ruokaympyrä, ruokapyramidi, lautasmalli ja ravitsemussuosittukset
- opetellaan ravinto-opin perusteet niin, että oppilas ymmärtää terveellisen, nautittavan, kohtuullisen ja monipuolisen ruokavalion merkityksen

2. kurssi

- toisten auttaminen ja huomioiminen työskentelyssä (tasapuolinen työnjako)
- kotitöiden rationalisointia ja lomittaminen
- kodin juhlat (itsenäisyyspäivä, jouluku, laskiainen)
- ateriasuunnittelu ja rahan käyttäminen kotitaloudessa
- käytännön työskentelyä
- suomalaisia leivonnaisia ja ruokalajeja
- teolliset ruokavalmisteet

3. kurssi

- kuluttajatuotetietous; kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet
- tuotevertailu, oikea hinta- laatusuhde
- ympäristöystävällisyys , kierrätys ja jätehuolto(lajittelu)
- tekstiilien hoito; hoito-ohjemerkit, pyykin esikäsitteily ja puhdistusaineet, peseminen ja jälkikäsitteily
- kenkienhoito

- kodin hoito ja siivous; aineet, menetelmät ja välineet
- kodin juhlat (pääsiäinen, vappu ja äitienpäivä)

7.20 VALINNAISAINEEET

Tässä opetussuunnitelmassa on ns. pitkien valinnaisaineiden (yhteensä vähintään 4 kurssia 8. ja 9. luokalla) tavoitteet ja sisällöt. Lyhyet valinnaiskurssit, syventävät ja soveltavat, saattavat muuttua vuodesta toiseen ja ne esitellään oppilaille valinnaisaineiden esittelyn yhteydessä ja hyväksytään vuosittain työsuunnitelman yhteydessä.

7.20.1 VALINNAINEN SAKSA (B2)

Valinnaisen kielen opetuksen tulee painottua puheviestintään kaikkein tavanomaisimmissa arkipäivän tilanteissa ja toimia samalla johdantona pitempiketoisille kyseisen kielen opinnoille toisen asteen koulutuksessa. Nämä opetussuunnitelman perusteet on laadittu neljälle vuosiviikkotunnille.

AIHEKOKONAISUUDET

Luokat 8-9 (kurssit 1-4)

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilaat opiskelevat pareittain tai ryhmissä, kertovat itsestään, pelaavat ja leikkivät ja oppivat näin toimimaan mitä erilaisimpien ihmisten kanssa
- edellä mainituissa työtavoissa jokainen oppilas on tärkeä, oppii vuorovaikutusta ja voi edetä omien edellytystensä mukaisesti

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opetuksessa tulee esille keskieurooppalainen, varsinkin saksankielinen, kulttuuri sekä monikulttuurisuus, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys. Opitaan arvostamaan niin omaa kuin vierastakin kulttuuria ja ottamaan hyvät tavat huomioon eri ympäristöissä.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Kielten punainen lanka on, että opetuksessa painotetaan suullisia valmiuksia: oppilaat harjoittelevat kysymään, kertomaan ja ilmaisemaan mielipiteitä ja tunteita sekä osallistua kuuntelemalla viestintätapahtumaan.
- eri tiedotusvälineet (sanomalehdet, tietotekniikka sekä televisio ja radio) ovat aiheina mukana
- oppilaat harjoittelevat hankkimaan tietoa eri tiedotusvälineistä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- työtavoissa pyritään edistämään oppilaan omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja päämäärätietoisuutta
- sisällöissä tutustutaan koulutukseen ja työelämään
- tutustutaan kielitaidon merkitykseen mitä erilaisimmissa ammateissa ja elämän eri alueilla

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- ympäristönsuojelua ja ihmisen hyvinvointia käsitellään kurssien aikana ja otetaan alkeellisissa keskusteluissa kantaa kyseisiin asioihin
- muiden maiden kulttuurista puhuttaessa ympäristöllä varsin suuri osuus

6. LIIKENNE JA TURVALLISUUS

- aihetta sivutaan mm tien neuvomisen ja kysymisen yhteydessä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- pyritään rohkaisemaan oppilaita käyttämään tietotekniikkaa ja hyödyntämään sitä tiedonhankinnassa

TAVOITTEET

Kielitaito

Oppilas oppii

- kommunikoidaan puhekumppanin tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa
- ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja
- lukemaan arkielämään liittyviä ennakoitavissa olevia yksinkertaisia viestejä
- kirjoittamaan kortteja, sähköpostiviestejä, muistilappuja ja muita hyvin suppeita viestejä sekä joitakin perustietoja itsestään ja lähipiiristään.

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan ja ymmärtämään suomalaista kulttuuria ja kohdekulttuuria sekä tutustumaan niiden välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään rohkeasti kielitaitoaan
- hyödyntämään muissa kielissä hankkimiaan tietoja, taitoja ja strategioita
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

Tilanteet ja aihepiirit oman ja opiskeltavan kielen kielialueen näkökulmasta

- tapakulttuuriin liittyvä kieli perusvuorovaikutustilanteissa
- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen
- perhe ja vapaa-aika
- selviytyminen arkipäivän viestintätilanteista, kuten kaupassa käynnistä, ruokailemisesta ja matkustamisesta.

Rakenteet

- viestinnän kannalta kielelle ominainen lauseenmuodostus ja keskeinen kielioppi

Viestintästrategiat

- puheen tai tekstin pääasioiden tunnistaminen
- rajatun tiedon löytäminen tekstistä tai puheesta
- omien viestien suunnittelu
- oman kielenkäytön tarkkailu
- puhekumppanin apuun tukeutuminen suullisessa vuorovaikutuksessa
- kirjallisiin apuneuvoihin tukeutuminen omissa tuotoksissa

B2- SAKSAN KURSSIEN KESKEISET SISÄLLÖT KOKEMÄEN YHTEISKOULUSSA

1. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- Tervehtiminen ja esittäytyminen sekä itsestä ja perheestä kertominen
- kahvilassa asioiminen: ruoan ja juoman tilaaminen ja maksaminen
- koulunkäynti
- kuulumisten kysely ja vastaaminen
- ruoka ja ruokailu
- puhelinkeskustelu ja tapaamisesta sopiminen
- teitittely

Rakenteet

- Säännöllisten ja epäsäännöllisten verbien taivutusta,
- kysymyslauseen tekeminen
- artikkelin käyttö
- kieltosanat
- persoonapronominit ja omistuspronomineja
- lukusanat 0–1000 ja kellonajat
- modaaliverbejä
- päälauseen sanajärjestys

Viestintästrategiat

- Keskustelun aloittaminen, ajan voittaminen keskustelussa, toisen keskustelijan huomioiminen pahoittelu ja siihen vastaaminen, aktiivinen kuunteleminen, mielipiteen ilmaiseminen, tarkentavien kysymysten tekeminen, kiittäminen ja kiitokseen vastaaminen, toisen henkilön huomion kiinnittäminen keskustelussa, kohteliaisuudet ja niihin vastaaminen, kohtelias pyyntö ja siihen vastaaminen, keskustelun lopettaminen.
- Pääasialliset työtavat ovat parityö, ryhmätyö ja opettajajohtoinen työskentely. Luontevana ja normaalina osana opetusta käytetään ennen kaikkea oppilaskeskeisiä työtapoja kuten elaborointi, skeema, story grammar, yhteistoiminnallinen oppiminen. Myös monenlaiset tilannesidonnaiset roolileikit kuuluvat opetukseen.
- internetiä ja sähköpostia opetellaan käyttämään osana luonnollista viestintää.
- sanaston opiskelua monipuolisesti korostetaan niin koulussa kuin kotonakin.

2. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- ostoksilla
- julkiset paikat ja rakennukset
- harrastukset ja vapaa-aika
- asuminen juhlat
- matkustaminen
- tunteiden ilmaiseminen ja toisen henkilön huomioiminen keskustelussa
- kutsun esittäminen ja viestin laatiminen
- matkalipun ostaminen
- kuukaudet ja vuodenaajat

Rakenteet

- substantiivien monikko
- akkusatiivi
- keskeisiä prepositioita
- man-rakenne
- imperatiivi
- modaaliverbejä ja poikkeavasti taipuvia verbejä

Viestintästrategiat

- kuten 1. kurssissa, mutta kirjoitetun kielen osuus lisääntyy hiukan. Erilaiset viestintästrategiat tulevat entistä tutummiksi ja automaattisemmiksi

3. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- Kuulumisten kyselyä ja vastaamista
- Ruokailu ja ravintolassa asiointi
- pukeutuminen ja vaateostokset
- matkustaminen, matkan varaaminen ja lipunosto
- kotiseudusta kertominen
- perhejuhlat ja erilaiset toivotukset
- elokuvissakäynti
- ostosten tekeminen
- säästä kertominen
- tien kysyminen ja neuvominen

Rakenteet

- kerrataan verbin taivutusta
- kerrataan päälauseen sanajärjestys
- kerrataan akkusatiivi
- kerrataan modaaliverbit
- monikon omistuspronominit
- haben- ja sein -verbien imperfekti
- akkusatiiviprepositiot
- sivulauseen sanajärjestys
- perfekti

Viestintästrategiat

- Kerrataan ja syvennetään edellisissä kurseissa opittuja viestintästrategioita.
- "matkalla Saksassa" – opetusmetodin alkeisiin tutustumista

4. KURSSI

Tilanteet ja aihepiirit

- asuminen ja kodin huoneet ja kalusteet
- ympäristö ja sen ongelmat
- musiikki ja harrastukset
- maat, kielet ja kansallisuudet
- terveys ja sairastaminen sekä voinnin tiedustelu
- ristiriitatilanteet perheessä

- Saksa ja saksalaiset ulkomaalaisten silmin
- koulutusvaihtoehdot ja ammatit
- kotitöistä kertominen
- ihmisen luonteen kuvailu
- tulevaisuudensuunnitelmista kertominen.

Rakenteet

- kerrataan perfekti
- datiivi
- datiiviprepositiot
- rektioverbejä
- prepositioilmauksia
- ammatin ilmaiseminen

Viestintästrategiat

- Kerrataan ja syvennetään edellisissä kursseissa opittuja viestintästrategioita
- "matkalla Saksassa" – opetusmetodin alkeisiin tutustumista

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 9. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

- Kuullun ymmärtäminen	A1.2 – A1.3
- Puhuminen	A1.1 – A1.2
- Tekstin ymmärtäminen	A1.2 – A1.3
- Kirjoittaminen	A1.1 – A1.2

Kulttuuritaidot

Oppilas

- tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa.

Opiskelustrategiat

Oppilas

- käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja
- on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

7.20.2 RANSKA (B2)

Kahdeksannella luokalla alkava ranskan kielen opetus painottuu puheviestintään kaikkein tavanomaisimmissa arkipäivän tilanteissa. Oppilasta totutetaan käyttämään kielitaitoaan. Opitaan myös, että taitoaineena ja kommunikaation välineenä vieras kieli edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Luodaan pohja pitempikestoille ranskan opinnoille peruskoulun jälkeen.

AIHEKOKONAISUUDET

Luokat 8-9 (kurssit 1-4)

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilaat opiskelevat pareittain tai ryhmissä, kertovat itsestään, pelaavat ja leikkivät ja oppivat näin toimimaan mitä erilaisimpien ihmisten kanssa
- edellä mainituissa työtavoissa jokainen oppilas on tärkeä, oppii vuorovaikutusta ja voi edetä omien edellytystensä mukaisesti

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opetuksessa tulee esille keskieurooppalainen, varsinkin ranskankielinen, kulttuuri sekä monikulttuurisuus, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys. Opitaan arvostamaan niin omaa kuin vierastakin kulttuuria ja ottamaan hyvät tavat huomioon eri ympäristöissä.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Kielten punainen lanka on, että opetuksessa painotetaan suullisia valmiuksia: oppilaat harjoittelevat kysymään, kertomaan ja ilmaisemaan mielipiteitä ja tunteita sekä osallistua kuuntelemalla viestintätapahtumaan.
- eri tiedotusvälineet (sanomalehdet, tietotekniikka sekä televisio ja radio) ovat aiheina mukana
- oppilaat harjoittelevat hankkimaan tietoa eri tiedotusvälineistä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- työtavoissa pyritään edistämään oppilaan omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja päämäärätietoisuutta
- sisällöissä tutustutaan koulutukseen ja työelämään
- tutustutaan kielitaidon merkitykseen mitä erilaisimmissa ammateissa ja elämän eri alueilla

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- ympäristönsuojelua ja ihmisen hyvinvointia käsitellään kurssien aikana ja otetaan alkeellisissa keskusteluissa kantaa kyseisiin asioihin
- muiden maiden kulttuurista puhuttaessa ympäristöllä varsin suuri osuus

6. LIIKENNE JA TURVALLISUUS

- aihetta sivutaan mm tien neuvomisen ja kysymisen yhteydessä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- pyritään rohkaisemaan oppilaita käyttämään tietotekniikkaa ja hyödyntämään sitä tiedonhankinnassa

TAVOITTEET

Kielitaito

Oppilas oppii

- kommunikoidaan puhekumppanin tukemana henkilökohtaisia perustietoja
- käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa
- ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja
- lukemaan arkielämään liittyviä ennakoitavissa olevia yksinkertaisia viestejä
- kirjoittamaan kortteja, sähköpostiviestejä, muistilappuja ja muita hyvin suppeita viestejä sekä joitakin perustietoja itsestään ja lähipiiristään.

Taitotasoasteikolla ilmaistuna tavoitteena on puheen ja kirjoittamisen osalta taso A1.1–A1.2 ja kuullun ja luetun ymmärtämisen osalta taso A1.2–A1.3.

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan ja ymmärtämään suomalaista kulttuuria ja ranskankielisten maiden kulttuuria sekä
- tutustumaan niiden välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään rohkeasti kielitaitoaan
- hyödyntämään muissa kielissä hankkimiaan tietoja, taitoja ja strategioita
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

Tilanteet ja aihepiirit oman ja opiskeltavan kielen kielialueen näkökulmasta

- tapakulttuuriin liittyvä kieli perusvuorovaikutustilanteissa
- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen
- perhe ja vapaa-aika
- selviytyminen arkipäivän viestintätilanteista, kuten kaupassa käynnistä, ruokailemisesta ja matkustamisesta.

Rakenteet

- viestinnän kannalta kielelle ominainen lauseenmuodostus ja keskeinen kielioppi

Viestintästrategiat

- puheen tai tekstin pääasioiden tunnistaminen
- rajatun tiedon löytäminen tekstistä tai puheesta
- omien viestien suunnittelu
- oman kielenkäytön tarkkailu
- puhekumppanin apuun tukeutuminen suullisessa vuorovaikutuksessa
- kirjallisiin apuneuvoihin tukeutuminen omilla tuotoksissa

B2- RANSKAN KURSSIEN KESKEISET SISÄLLÖT KOKEMÄEN YHTEISKOULUSSA

1. KURSSI: BIENVENUE EN FRANCE

Tilanteet ja aihepiirit

- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen
- ranskalaista tapakulttuuria perusvuorovaikutustilanteissa (tervehtiminen, esittäytyminen, voinnin tiedustelu, kiittäminen)
- perheestä ja tuttavista kertominen
- vapaa-ajan suunnittelua
- aihekokonaisuuksista kurssilla painottuu erityisesti ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys”

Rakenteet

- kieliopin peruskäsitteitä
- artikkelin käyttö
- yleisimpien verbien preesenstaivutus
- kieltomuoto
- prepositioita

Viestintästrategiat

- ranskan kielen äänteiden ja intonaation tunnistaminen ja muodostaminen
- puheen ymmärtäminen ja tuottaminen lyhyissä arkipäivän viestintätilanteissa

2. KURSSI: ALLEZ!

Tilanteet ja aihepiirit

- anteeksi pyytäminen
- kellonajat
- matkustaminen
- kuukaudet ja vuodenaajat
- ihasteleminen, harmittelu
- aihekokonaisuuksista kurssilla painottuu erityisesti ”ihmisenä kasvaminen”

Rakenteet

- verbien preesenstaivutuksia
- adjektiivin käyttö
- omistuksen ilmaiseminen
- kysymysten muodostaminen

Viestintästrategiat

- puheen pääasioiden tunnistaminen
- tietojen hankkiminen puhetilanteissa
- puhekumppanin apuun tukeutuminen suullisessa vuorovaikutuksessa

3. KURSSI: LA VIE DE TOUS LES JOURS

Tilanteet ja aihepiirit

- ruokailuun liittyviä tilanteita
- tapaamisen sopiminen
- puhelinkeskustelua
- ostoksilla käynti
- tien neuvominen
- mielipiteen ilmaiseminen
- Pariisin nähtävyyksiä
- aihekokonaisuuden ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” lisäksi esille tuodaan aihekokonaisuutta ”turvallisuus ja liikenne”

Rakenteet

- verbitaivutuksia
- partitiivi
- objektipronominit

Viestintästrategiat

- oman kielenkäytön tarkkailu
- tekstin pääasioiden tunnistaminen

4. KURSSI: LA VIE DES JEUNES

Tilanteet ja aihepiirit

- itsestä kertominen
- kohtelias keskustelu
- henkilön ja paikan kuvailu
- kirjeen ja kutsun laatiminen
- säästä keskusteleminen
- tekemisistä ja tapahtumista kertominen
- aihekokonaisuus ”viestintä ja mediataito” nousee esille aihepiirien käsittelyssä

Rakenteet

- relatiivipronomineja
- mennyt aikamuoto (passé composé)
- kieltoilmauksia
- refleksiiviverbejä

Viestintästrategiat

- rajatun tiedon löytäminen tekstistä ja puheesta
- omien viestin suunnittelu
- kirjallisiin apuneuvoihin tukeutuminen omista tuotoksissa

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 9. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

- Kuullun ymmärtäminen	A1.2 – A1.3
- Puhuminen	A1.1 – A1.2
- Tekstin ymmärtäminen	A1.2 – A1.3
- Kirjoittaminen	A1.1 – A1.2

Kulttuuritaidot

Oppilas

- tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa.

Opiskelustrategiat

Oppilas

- käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja
- on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

7.20.3 VENÄJÄ (B2)

Kahdeksannella luokalla alkava venäjän kielen opetus painottuu puheviestintää kaikkein tavanomaisimmissa arkipäivän tilanteissa.

Oppilasta totutetaan käyttämään kielitaitoaan. Opitaan myös, että taitoaineena ja kommunikaation välineenä vieras kieli edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnän harjoittelua. Luodaan pohja pitempikestoisille venäjän opinnoille peruskoulun jälkeen.

AIHEKOKONAISUUDET

Luokat 8-9 (kurssit 1-4)

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- oppilaat opiskelevat pareittain tai ryhmissä, kertovat itsestään, pelaavat ja leikkivät ja oppivat näin toimimaan mitä erilaisimpien ihmisten kanssa
- edellä mainituissa työtavoissa jokainen oppilas on tärkeä, oppii vuorovaikutusta ja voi edetä omien edellytystensä mukaisesti

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opetuksessa tulee esille venäläinen kulttuuri sekä monikulttuurisuus, suvaitsevuus ja kansainvälisyys. Opitaan arvostamaan niin omaa kuin vierastakin kulttuuria ja ottamaan hyvät tavat huomioon eri ympäristöissä

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Kielten punainen lanka on, että opetuksessa painotetaan suullisia valmiuksia: oppilaat harjoittelevat kysymään, kertomaan ja ilmaisemaan mielipiteitä ja tunteita sekä osallistua kuuntelemalla viestintätapahtumaan
- eri tiedotusvälineet (sanomalehdet, tietotekniikka sekä televisio ja radio) ovat aiheina mukana
- oppilaat harjoittelevat hankkimaan tietoa eri tiedotusvälineistä

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- työtavoissa pyritään edistämään oppilaan omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja päämäärätietoisuutta
- sisällöissä tutustutaan koulutukseen ja työelämään
- tutustutaan kielitaidon merkitykseen mitä erilaisimmissa ammateissa ja elämän eri alueilla

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- ympäristönsuojelua ja ihmisen hyvinvointia käsitellään kurssien aikana ja otetaan alkeellisessa keskustelussa kantaa kyseisiin asioihin
- muiden maiden kulttuurista puhuttaessa ympäristöllä varsin suuri osuus

6. LIIKENNE JA TURVALLISUUS

- aihetta sivutaan mm. tien neuvomisen ja kysymisen yhteydessä

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- pyritään rohkaisemaan oppilaita käyttämään tietotekniikkaa ja hyödyntämään sitä tiedonhankinnassa

TAVOITTEET

Kielitaito

Oppilas oppii

- kommunikoidaan puhekumppanin tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa
- ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja
- lukemaan arkielämään liittyviä ennakoitavissa olevia yksinkertaisia viestejä
- kirjoittamaan kortteja, sähköpostiviestejä, muistilappuja ja muita hyvin suppeita viestejä sekä joitakin perustietoja itsestään ja lähipiiristään

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan ja ymmärtämään suomalaista kulttuuria ja kohdekulttuuria sekä tutustumaan niiden välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään rohkeasti kielitaitoaan
- hyödyntämään muissa kielissä hankkimiaan tietoja, taitoja ja strategioita
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin

KURSSIEN KESKEISET SISÄLLÖT

Tilanteet ja aihepiirit oman ja opiskeltavan kielialueen näkökulmasta

- tapakulttuuriin liittyvä kieli perusvuorovaikutustilanteissa
- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen
- perhe ja vapaa-aika
- selviytyminen arkipäivän viestintätilanteista, kuten kaupassa käynnistä, ruokailemisesta ja matkustamisesta

Rakenteet

- viestinnän kannalta kielelle ominainen lauseenmuodostus ja keskeinen kielioppi

Viestintästrategiat

- puheen tai tekstin pääasioiden tunnistaminen
- rajatun tiedon löytäminen tekstistä tai puheesta
- omien viestien suunnittelu
- oman kielenkäytön tarkkailu
- puhekumppanin apuun tukeutuminen suullisessa vuorovaikutuksessa
- kirjallisiin apuneuvoihin tukeutuminen omilla tuotoksissa

B2- VENÄJÄN KURSSIEN KESKEISET SISÄLLÖT KOKEMÄEN YHTEISKOULUSSA

1. KURSSI: HAUSKA TUTUSTUA

Tilanteet ja aihepiirit

- perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä ja venäläiseen tapakulttuuriin tutustuminen
- omasta itsestä kertominen ja keskustelukumppanin voinnin kysyminen
- tervehdykset, tapaaminen, teitittely
- puhelinkeskustelu ja tapaamisesta sopiminen
- ruoka ja ruokailu
- sijainnin ilmaiseminen
- aihekokonaisuuksista painottuvat erityisesti ”kulttuuri - identiteetti ja kansainvälisyys”

Rakenteet

- substantiivin ja adjektiivin suku
- possessiivipronomini
- muodollinen subjekti
- peruslukuja

- kieltosana

-

Viestintästrategiat

- kyrillisten aakkosten oppiminen ja tuottaminen
- kirjoitetun tekstin lukemaan oppiminen
- sanaston oppimisstrategioita

2. KURSSI: VOIMMEKO SINUTELLA?

Tilanteet ja aihepiirit

- kellonajat
- kielitaidon kuvaaminen
- puhelinkeskustelu ja tapaamisesta sopiminen
- isännimi
- perheen jäsenet
- kysymysten esittäminen
- aihekokonaisuuksista kurssilla painottuu erityisesti ”ihmisenä kasvaminen”

Rakenteet

- substantiivin ja adjektiivin sijamuotoja
- olla-verbi ja menneen ajan ilmaiseminen
- verbien infinitiivi
- pronomineja
- verbin preesens - taivutus
- menneen ajan ilmaiseminen

Viestintästrategiat

- lyhyen kirjoitetun tekstin tuottaminen sanelun mukaan
- intonaation huomioiminen vuorovaikutustilanteissa

3. KURSSI: ISTUTAANPA HETKEKSI

Tilanteet ja aihepiirit

- keskustelua pöydän ääressä
- asuminen
- kansallisuuksia
- aihekokonaisuuksista kurssille soveltuvat ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” sekä ”ihmisenä kasvaminen”

Rakenteet

- sijamuotoja
- verbien käyttö preteritissä
- adjektiivin käyttö substantiivin kanssa
- pronomineja

Viestintästrategiat

- puheen ymmärtäminen ja oman ilmaisunvalmiuden luominen
- omien opiskelutaitojen kartoittaminen
- tilannesidonnainen käyttäytyminen
- reagointi kysymyksiin ja keskustelun jatkaminen

4. KURSSI: KAIKKI ON KUNNOSSA!

Tilanteet ja aihepiirit

- tien neuvominen ja kulkuvälineet
- mieltymyksen ilmaiseminen
- viikonpäivät
- Pietariin tutustuminen
- ammatteja
- aihekokonaisuudet ”liikenne ja turvallisuus” sekä ”viestintä ja mediataito” nousevat esille aihepiirien käsittelyssä

Rakenteet

- substantiivin monikko
- sijamuotoja
- liikeverbeihin tutustuminen
- verbien aspekti – käsite
- tulevaisuuden ilmaiseminen ja ajanmääreitä
- omistaminen
- adverbin muodostaminen

Viestintästrategiat

- lyhyiden kirjallisten viestien tuottaminen
- keskustelutaidon kehittäminen
- kompensatiostrategioita
- kertaamistavat osana kielen oppimista ja osaamista
- venäjänkielisen internet-tarjonnan hyödyntäminen
- aihekokonaisuus ”viestintä ja mediataito” nousee esille aihepiirien käsittelyssä

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 9. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

- Kuullun ymmärtäminen	A1.2 - A1.3
- Puhuminen	A1.1 - A1.2
- Tekstin ymmärtäminen	A1.2 - A1.3
- Kirjoittaminen	A1.1 - A1.2

Kulttuuritaidot

Oppilas

- tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa

Opiskelustrategiat

Oppilas

- käyttää säännöllisesti kielten opiskeluun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja
- on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen

7.20.4 KOTITALOUS

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Kotitalous käytännön oppiaineena vahvistaa ja kehittää oppilaan sosiaalisia taitoja sekä yhteistyökykyä. Yksilöllisten työtehtävien avulla edistetään oppilaan vastuullisuutta, omatoimisuutta ja itsenäisyyttä. Kotitalous oppiaineena antaa hyvät mahdollisuudet huomioida oppilaiden yksilölliset eroavaisuudet ja kehittää yksilöllisiä taitoja. Tavoitteena on luoda myönteisiä asenteita kodin arkielämän tehtäviin ja antaa valmiuksia tulevaisuutta varten.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Tavoitteena on, että oppilas oppii ymmärtämään suomalaisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin merkityksen.

3. VIESTINTÄ

Kotitaloudessa viestintätaidoista painotetaan oppilaan kykyä hankkia, vertailla ja valikoida tietoa.

Mahdollisuuksien mukaan viestintäteknisinä välineinä käytetään mm:ssa tietokonetta ja digitaalikameraa.

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

Kotitalouden tavoitteena on tukea oppilaan kehittymistä omatoimiseksi, aloitteelliseksi ja yhteistyökykyiseksi kansalaiseksi. Tarkoituksena on myös luoda oppilaasta päämäärätietoinen ja osallistuva yksilö. Oppilaan on oivallettava ja sisäistettävä yrittäjyyden monimuotoisuus.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Kotitalouden opetuksessa kestävä kehitys painottuu monissa osa-alueissa. Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuuta ympäristöstään ja toimimaan ympäristönsä hyväksi. Arvioimaan oman kulutuksensa ja valintojensa vaikutuksia tulevaisuuden ympäristöön.

6. TURVALLISUUS

Kotitaloudessa turvallisuuden pääkohde on työturvallisuudessa ja ergonomiassa. Oppiaineessa korostetaan koneiden, terävien työvälineiden ja laitteiden käyttöturvallisuutta, vastuullisuutta sekä ympäristön hygieenisyyden ja siisteyden merkitystä työturvallisuuteen.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Kotitaloudessa pyritään hyödyntämään tietoteknisiä laitteita ja ohjelmia opetuksessa.

Kotitalous kehittää välineiden, laitteiden ja koneiden toimintaperiaatteiden ymmärtämistä ja käyttöä.

TAVOITTEET

Valinnaiskotitalouden tarkoituksena on syventää ja laajentaa kotitalouden tietoja ja taitoja. Kotitaloudessa teoria ja käytäntö liittyvät toisiinsa. Ne on osattava yhdistää, jotta kotitalouden eri osa-alueet hahmottuvat kokonaisuudeksi. Itsenäinen tiedonhaku ja tiedon soveltaminen käytäntöön kuuluvat myös valinnaisen kotitalouden opiskeluun.

SISÄLLÖT

1. ja 2. kurssi

- marjat ja kasvikset
- säilöminen (pakastaminen, kuumentaminen, hillot ja soseet)
- laajennetaan tietoa peruselintarvikkeista (kala, liha, salaattit jne.)
- vahvistetaan opittuja leivonta ja ruuanvalmistustaitoja
- erilaiset perunaruuat
- erityisruokavaliot
- suomalainen ruokakulttuuri (perinneruuat)
- sarjatyö, ergonomia, töiden rationalisointi
- kodin jätahuolto osana ympäristösuojelua
- terveyttä edistävä ruokavalio
- ateriasuunnittelu
- maustaminen

3 ja 4.kurssi

- säilöminen (etikkasäilykkeet, suolaaminen, kuivaaminen)
- kansanväliset keittiöt
- yrittäjyys
- oman kodin perustaminen ja hoitaminen
- huonekasvit
- luomutuotteet ja funktionaaliset elintarvikkeet
- kalenterivuoden juhlat ja kodin juhlat
- sieniruuat
- juustot
- eksoottiset hedelmät
- voileipäkakut ja täytekakut
- leikkeet ja pihvit
- erilaiset pastat ja kastikkeet
- kasvisruuat
- iso kala

7.20.5 KÄSITYÖ

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- tuetaan oppilaan persoonallisuuden kasvua kädentaitoa, tietoista havainnointia, suunnittelukykyä ja ongelmanratkaisutaitoa vaativilta tehtäviltä
- kehitetään ajattelun taitoja ja luovuutta kädentaitoja vaativissa tehtävissä
- vahvistetaan oppilaan itsetuntoa käsityötaitoja kehittämällä

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- opitaan tuntemaan, vertailemaan ja arvostamaan oman suomalaisen kulttuurin ja muiden koulussa esiintyvien kulttuurien käsityön omaleimaisuutta
- kehitetään valmiuksia kansainvälisyyteen ja erilaisten kulttuurien kohtaamiseen

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- opitaan hyödyntämään monipuolisesti koulun ja lähiympäristön viestintä- ja mediatekniikkaa
- opitaan osallistumaan aktiivisesti, mutta kriittisesti viestintä- ja mediatekniikan käyttöön

- opitaan hankkimaan, vertailemaan ja valikoimaan käsityöhön liittyvää tietoa
4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS
- opitaan kantamaan vastuuta omasta työnteosta ja työympäristöstä pitkäjänteisesti
 - opitaan tuomaan omaa käsityötaidon osaamista ympäröivään yhteisöön
 - opitaan kiinnittämään huomiota käsityön taloudellisiin asioihin
 - opitaan ymmärtämään yritystoimintaa ja teollisia tuotantoprosesseja
5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA
- opitaan tiedostamaan vastuu omasta elinympäristöstä ja sen hyvinvoinnista
 - opitaan omaksumaan kestävän kehityksen edellyttämiä toimintatapoja käsityössä
 - opitaan kiinnittämään huomiota arkipäivän elämän kulutuskäyttäytymiseen
 - tutustutaan erilaisten materiaalien säästämiseen ja kierrättämisen perusteisiin
6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE
- opitaan turvallisen työskentelyn perusteita erilaisissa työtiloissa
 - opitaan turvallinen liikkuminen
 - muistetaan hyvät tavat
7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA
- opitaan ottamaan kantaa teknologian kehittymiseen ja sen merkitykseen ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon hyvinvoinnin kannalta
 - opitaan tiedostamaan käsityön teknologian ja tietotekniikan kehitys
 - opitaan tunnistamaan teknologian ja tietotekniikan

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii tuntemaan erilaisia materiaaleja ja työvälineitä ja työtekniikoita.
- tutustuu tietotekniikan välineiden käyttöön käsityössä
- oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä
- oppii hallitsemaan käsityön valmistusvaiheet
- opettelee teknistä suunnittelua, mittaamista, merkitsemistä ja työpiirustusten lukua
- tutustuu värioppiin, suunnitteluun ja sommitteluun
- havaitsee omat sekä toisen työn esteettiset arvot
- tutustuu käsityöperinteeseen
- oppii huoltamaan ja korjaamaan arkipäivän tuotteita
- oppii taloudellisuuteen
- oppii vertailemaan itse tehtyä ja ostettua tuotetta
- oppii oma-aloitteisuuteen ja työskentelyyn ryhmässä
- oppii oikeat työtavat
- pitää työtilan siistinä
- kiinnittää huomiota työturvallisuuteen
- oppii ymmärtämään työhajeita
- tutustuu yleisimpiin käsityömateriaaleihin kuten puu, metalli, muovi
- perehtyy käsityön materiaalien tietouteen.

VALINNAINEN TEKSTIILITYÖ

Vuosiluokka 8

Pukeutuminen

Tutustutaan pukeutumiseen eri tilanteissa. Ommellaan alaosan vaate esim. housut tai hame. Tutustutaan erilaisiin neulepintoihin, esim. palmikko-, pitsi- ja patenttineuleeseen. Voidaan neuloa esimerkiksi pusero, toppi tai jakku.

Kodin sisustaminen

Tutustutaan suomalaiseen kirjontaperinteeseen. Voidaan kirjoa esim. peittokirjontatyyny tai laukku.

Vuosiluokka 9

Pukeutuminen

Tutustutaan muodin historiaan. Ommellaan oma vaate sekä voidaan valmistaa vauvanvaate eri tekniikoita hyväksi käyttäen.

Kodin sisustaminen

Tutustutaan kodin sisustamiseen ja voidaan suunnitella esimerkiksi oma huone. Tutustutaan kangaspuihin ja suunnitellaan ja toteutetaan oma työ mahdollisuuksien mukaan.

VALINNAINEN TEKNINEN TYÖ

Vuosiluokat 8 ja 9

Metallityö

- levytyö; kaarimuodon työstö, levyjen liittäminen niittaamalla
- suojakaasuhitsaus; mig
- metallipinnan käsittely; sinistys ja öljymustaus
- metallimateriaalien tuntemus; kupari, alumiini ja messinki
- takominen

Puutyö

- liitokset; pyörötappiliitos, kynteliitos ja lamello-liitos
- tasohöyläys
- porataltakoneen käyttö
- ontelosorvaus
- puupinnan käsittely; vahaus

Koneoppi

- voimansiirto ja vaihteisto

Sähköoppi

- voltijärjestelmät; 12/24-voltijärjestelmät
- elektroniikantuntemuksen käytännön sovelluksia

7.20.6 KONEKIRJOITUS

Konekirjoitus on valinnaisaine, jota opiskellaan Kokemäen yhteiskoulussa kaksi vuosiviikkotuntia 8. ja 9. vuosiluokalla. Opetus tapahtuu tietokonealuokassa.

VUOSILUOKAT 8-9

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- Ryhmytyminen. Oppilaat tulevat eri luokilta eivätkä välttämättä tunne toisiaan entuudestaan.
- Itseohjautuva ja vastuullinen työskentely
- Rehellisyys; oppilas ymmärtää, että koulun verkossa helposti saatavilla olevia oppilastovereiden töitä ei voi kopioida ja esittää omanaan

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Eri maita käsittelevät tekstit
- Vieraskieliset tekstit
- Internet tekstinkäsittelymateriaalin lähteenä

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Konekirjoitus ja tekstinkäsittely on viestintätaitoa sellaisenaan
- Internetistä haettavan materiaalin muokkaus ja lähdekritiikki
- Oppilas ymmärtää, että internetissä helposti saatavilla olevaa tietoa ei voi esittää omanaan (tekijänoikeus).

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- Tavoitteena omaehtoisen yrittäjyyden vahvistaminen
- Oppilas työskentelee omavastuisesti ja itseohjautuvasti
- Oppilas pyrkii tekemään ei vähempää kuin parhaansa
- Oppilas ymmärtää laadukkaan työn merkityksen

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- Oppilas on opetusryhmän jäsenenä vastuussa omasta käytöksestään ja toisten viihtymisestä ryhmässä.
- Vastuulliseen työskentelyyn kuuluu töiden huolellinen tarkistus ennen tulostusta; välttyään turhilta ympäristöä kuormittavilta hukkatulosteilta.
- Käytettäessä internettiä oppilas omaksuu koulun netiketin ja toimii sen mukaisesti.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- Käytettäessä internettiä oppilas on tietoinen tietoliikenteen vaaroista (virukset, roskaposti) ja tietosuojasta

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- Opetus perustuu tietotekniikan hyväksikäyttöön
- Oppilas ymmärtää tietotekniikan huikean kehitysvauhdin eikä anna sen sokaista itseään. Hyvään lopputulokseen ei aina tarvita viimeisintä ja kalleinta tekniikkaa
- Opetuksessa korostetaan ergonomiaa; oppilas on tietoinen oikeasta työskentelyasennosta, -paikasta ja -tavasta

TAVOITTEET

Konekirjoituksen opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle taito selviytyä itsenäisesti kirjainnäppäimistöllä tuotetuista kirjoitustehtävistä jokapäiväisessä elämässä, jatko-opinnoissa ja harrastuksissa.

KESKEISET SISÄLLÖT

Näppäimistön käsittely ja tietokoneen peruskäyttö

- Oppilas pystyy kirjoittamaan kymmenellä sormella näppäimistöön katsomatta
- Oppilas hallitsee tietokoneen peruskäytön

Tekstinkäsittely

- Oppilas osaa käyttää tekstinkäsittelyohjelmaa erilaisten kirjoitustöiden laatimisessa

Numero- ja merkkietous

- Oppilas tietää keskeiset numeroiden ja merkkien kirjoittamiseen liittyvät säännöt

Asiakirjatekniikka

- Oppilas tutustuu erilaisiin hakemus-, kokous- ja jokamiehen asiakirjoihin
- Oppilas osaa laatia asettelultaan ja sisällöltään oikeoppisia asiakirjoja
- Oppilas ymmärtää asiakirjojen virheettömyys- ja lähetyskelpoisuusvaatimuksen

7.20.7 KUVATAIDE

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Ihmisen yksilöllisten piirteiden tutkiminen, erilaisuuden arvostaminen. Ihmisen anatomia. Omien ajatusten ilmaiseminen kuvin. Taidekuvan sisällöllinen tulkinta. Median välittämän maailmankuvan kriittinen tarkastelu.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Kansallisen ja kansainvälisen kuvamaailman keskeisiin piirteisiin tutustuminen ja niiden vertailu. Suomalainen muotoilu ja rakennusperinne, suomalainen arkkitehtuuri.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

Eri viestimien visuaalinen tarkastelu ja sisällön kriittinen arviointi. Valokuvan, video- ja digikuvan käyttö ilmaisuvälineenä. Kuvankäsittelyohjelmien käyttö.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

Luonnon ja rakennetun ympäristön vuorovaikutuksen tarkastelua. Erilaisten ympäristöjen tarkastelua ja arviointia esteettisestä, eettisestä ja ekologisesta näkökulmasta

TAVOITTEET

Kurssit 3 ja 4

Tavoitteena on syventää oppilaan näkemystä taiteen kentästä ja ilmaisun mahdollisuuksista.

Kurssit 5 ja 6

Tavoitteena on kehittää ja tukea oppilaan omaa persoonallista ilmaisua. Syventää muotoilun ja taidehistorian tuntemusta.

SISÄLLÖT

Kurssit 3 ja 4

Syventyminen piirtämisen ja maalauksen tekniikoihin

Grafiikan menetelmiä

Kuvankäsittely

Valokuva

Video-ilmaisu

Erilaiset muovailu- ja muotoilutekniikat

Kurssit 5 ja 6

Suomalainen muotoilu

Arkkitehtuuri ja ympäristö

Taidehistoriaa

Prosessityöskentely, portfolion rakentaminen

Kuva-analyysi

7.20.8 MUSIIKKI

TAVOITTEET

- oppilaan myönteisten asenteiden, luovan ilmaisun ja jatkuvan musiikin harrastuneisuuden kehittäminen
- musiikin avulla oppilas saa elämyksiä ja hänelle kehittyy elinikäinen mieltymys musiikkiin
- oppilas oppii ymmärtämään musiikin elementtien tehtävää musiikin rakentumisessa
- oppilas ylläpitää ja kehittää osaamistaan musiikillisen ilmaisun eri alueilla
- oppilas oppii tarkastelemaan ja arvioimaan erilaisia ääniympäristöjä sekä laajentaa ja syventää musiikin eri lajien ja tyylien tuntemustaan

SISÄLLÖT

8. ja 9. luokka

- musiikin tyylikausien, kansanmusiikkiin ja populaarimusiikkiin tutustuminen
- aikaisemmin saavutettujen tietojen ja taitojen syventäminen
- eri musiikkikulttuureihin tutustumista
- jatketaan yhteismusisointia bändisoittimin sekä laulaen

7.20.9 TIETOTEKNIikka

Tietotekniikka valinnaisaineena syventää ja laajentaa tietokoneen käyttötaitoja ja antaa valmiuksia omatoimiseen opiskeluun.

VUOSILUOKAT 7-9

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- Oppilaalta vaaditaan kykyä tasapuoliseen parityöskentelyyn, koska oppitunneilla voi olla konetta kohden kaksikin oppilasta.
- Oppilas ymmärtää, että tietotekniikka on niin laaja ja nopeasti kehittyvä alue, ettei kukaan voi hallita kaikkea.
- Oppilas kykenee antamaan oman erikoisosaamisensa muiden käyttöön.
- Itseohjautuva ja vastuullinen työskentely.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Suomen vahva asema tietotekniikassa.
- Internet avaa ovet maailmaan.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Oppilaiden töiden esillepano.
- Internetistä haettavan materiaalin muokkaus ja lähdekritiikki.
- Tietotekniikan monipuolinen hyväksikäyttö.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- Oppilaalla on mahdollisuus osallistua yhteistöiden suunnitteluun.
- Oppilas työskentelee omavastuisesti ja itseohjautuvasti sekä yksin että ryhmässä.
- Oppilas pyrkii tekemään parhaansa.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- Oppilas ymmärtää tietotekniikan huikean kehitysvauhdin eikä anna sen sokaista itseään. Hyvään lopputulokseen ei aina tarvita viimeisintä ja kalleinta tekniikkaa.
- Oppilas ymmärtää, että helposti saatavilla olevaa tietoa ei voi esittää omanaan (tekijänoikeus).

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- Oppilas on tietoinen tietoliikenteen vaaroista (virukset, roskaposti) ja tietosuojasta.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- Oppilas ymmärtää, että teknologia on hyvä silloin kun se toimii, mutta osaa suhtautua myös häiriötekijöihin.

Vuosiluokka 7

Kokemäen yhteiskoulun 7. vuosiluokan oppilaat suorittavat kaikille yhteisen Tietokoneen käyttötaito -kurssin, jonka kesto on yksi vuosiviikkotuntia.

TAVOITTEET

- Oppilas oppii tietokoneen käytön ja työvälinohjelmien perustaidot.
- Oppilas saa valmiudet itsenäiseen ja vastuulliseen työskentelyyn koulun tietokonelaitteistolla.

- Oppilas saa ”verkonkäyttöoikeuden” ja pystyy työskentelemään tietokoneilla minkä tahansa oppiaineen opettajan johdolla.
- Oppilas omaksuu koulun netiketin ja toimii sen mukaisesti.

Vuosiluokat 8-9

Valinnaisaineena tietotekniikkaa opiskellaan Kokemäen yhteiskoulussa kaksi vuosiviikkotuntia 8. ja 9. vuosiluokalla.

TAVOITTEET

- Oppilas tutustuu tietojenkäsittelyn keskeisiin osa-alueisiin
- Oppilas saa valmiudet kuhunkin työhön sopivien työvälineiden valitsemiseen ja niiden sujuvaan käyttöön.
- Oppilas pystyy seuraamaan tietotekniikan sovellusten kehitystä.
- Oppilas tutustuu ohjelmointiin ja ohjelmoinnin logiikkaan.
- Oppilas saa valmiuksia jatko-opinnoilleen ja uravalinnalleen.

KESKEISET SISÄLLÖT

Käyttöliittymä ja oheislaitteiden käyttö

Tekstinkäsittely

Julkaisu/ Esitys

Taulukkolaskenta

Internet, sähköposti ja netiketti

Digitaalinen kuvankäsittely ja animaatio

Www-sivujen teko ja ohjelmointi

7.20.10 MATEMATIIKKA

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- Ryhmä- ja parityöt edistävät toimimista yhteisön jäsenenä
- Tehtävien tulosten ja työtapojen arviointi sekä itsearviointi auttaa luomaan realistista kuvaa omasta itsestään
- Oppilas oppii kestävämmään ristiriitaisuuksia ja korjaamaan virheitään

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Matematiikan kieli ja historia ovat kansainvälisiä
- Sovellustehtävissä käsitellään kansainvälisiä tehtäviä

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Matematiikassa pyritään esittämään asiat suullisesti ja kirjallisesti niin täsmällisesti, että vastaanottaja yksiselitteisesti ymmärtää esitetyn asian

4. OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

- Itsenäinen työskentely, pitkäjänteisyys ja ongelmaratkaisukyky sekä taitojen harjaannuttaminen kuuluvat sisäisen yrittäjän valmiuksiin

5. IHMINEN JA/TAI TEKNOLOGIA

- Laskin ja/tai tietokone on matematiikan apuväline tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä

TAVOITTEET

Syventävä matematiikka on tarkoitettu oppilaille, joita matematiikka kiinnostaa. Tavoitteena on kehittää päättely- ja arviointitaitoa, luovuutta ja kykyä käsitellä ongelmia matematiikassa. Matematiikan taitoja työvälteenä vahvistetaan silmälläpitäen jatko-opintoja ja käytännön sovellutuksia. Pyritään vaihteleviin työtapoihin ja käyttämään pakollisia matematiikan kursseja enemmän mm. avoimia tehtäviä ja pitkäjänteistä suoritusta vaativia tehtäviä. Myös tietokonetta käytetään tehtävien ja tietojen etsimiseen sekä tehtävien suorittamiseen.

SISÄLLÖT

Algebra

- yhtälöt ja epäyhtälöt, potenssit, polynomit (muistikaavat, tekijöihin jako).

Geometria

- taso- ja avaruusgeometrian kertausta ja täydennystä, hahmotusharjoittelua, päättelyä.

Luvut ja laskutoimitukset

- käytännön laskentaa ja soveltamista, jaollisuus, matematiikkapelejä

Matematiikan historiaa

- tuodaan esille matematiikan kehitystä ja miten se on vaikuttanut muiden alojen kehittymiseen

7.20.11 EKONOMIA

Ekonomia, entiseltä nimeltään kaupalliset aineet, on valinnaisaine, jota opiskellaan Kokemäen yhteiskoulussa kaksi vuosiviikkotuntia 8. ja 9. vuosiluokalla. Opiskelu on vapaaehtoista ja aineen valinneiden oppilaiden voidaan olettaa olevan keskimääräistä kiinnostuneempia taloudellisista kysymyksistä. Ekonomian opetuksen lähtökohtana on konstruktivistinen oppimiskäsitys. Opetuksessa käytetään oppijakeskeistä lähestymistapaa ja oppilaalla on mahdollisuus vaikuttaa käytettäviin opetusmenetelmiin ja työskentelytapoihin. Opetus sisältää oppimista edistäviä omatoimitehtäviä, jotka ”räätelöidään” opetusryhmän mukaan ajankohtaisia aiheita hyväksikäyttäen.

VUOSILUOKAT 8-9

AIHEKOKONAISUUDET

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

- Ryhmäytymistä tukevat harjoitukset. Oppilaat tulevat eri luokilta eivätkä välttämättä tunne toisiaan entuudestaan.
- Itseohjautuva ja vastuullinen työskentely. Vallitsevana työmuotona pari- ja ryhmätyöskentely.
- Oppilaiden töiden esittely ja esillepano.
- Opetuskeskustelut.
- Vapaata ja perusteltua mielipiteen ilmaisua tukeva oppimisympäristö.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Kotimaiset ja kansainväliset talousuutiset.
- Matkailu ja erilaiset kulttuurit, stereotypiat ja Suomi-kuva.
- Rahan historia oravannahasta Euroon.
- Internet opetuksessa käytettävän materiaalin lähteenä.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

- Oppilaiden töiden suullinen ja kirjallinen esittäminen, töiden esillepano.
- Tietotekniikan hyväksikäyttö töiden esittämisessä ja esillepanossa.
- Mainonta ja sen taustalla vaikuttavat mekanismit. Mainonnan kritiikki ja antimainonta.
- Ihmisten välinen vuorovaikutus ja sanaton viestintä erilaisissa palveluympäristöissä.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

- Opetus rakentuu oppilaskeskeisesti ja oppilaalla on mahdollisuus vaikuttaa käytettäviin opetusmenetelmiin ja työskentelytapoihin.
- Pyrkimys sisäisen yrittäjyyden vahvistamiseen.
- Oppilas työskentelee omavastuuisesti ja itseohjautuvasti sekä yksin että ryhmässä.
- Oppilas pyrkii tekemään ei vähempää kuin parhaansa.
- Ryhmätyöskentelyssä oppilas ymmärtää ns. tiimijattelun idean: jokaisella ryhmän jäsenellä on oma vastuullinen tehtävänsä, jonka hoitaminen vaikuttaa koko tiimin työskentelyyn ja tuotokseen.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- Eettinen ja ekologinen kuluttaminen.
- Jokainen opetusryhmän jäsen on vastuussa omasta käytöksestään ja toisten viihtymisestä ryhmässä.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

- Liikuttaessa koulun ulkopuolella noudatetaan liikennesääntöjä ja koulun järjestyssääntöjä.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- Opetuksessa pyritään käyttämään hyväksi tieto- ja viestintätekniikkaa aina kun se on opetuksellisesti perusteltua ja lukujärjestyksellisesti mahdollista.

TAVOITTEET

Ekonomian opetuksen keskeisinä tavoitteina on

- itseohjautuvuus ja vastuullinen työskentely (sisäinen yrittäjyys),
- talouden hahmottaminen omaan elämään vaikuttavana tekijänä,
- yrittäjyys ja paikalliseen yritys-elämään tutustuminen (ulkoinen yrittäjyys),
- valmiuksien antaminen oppilaan uravalinnalle ja jatko-opinnoille.

KESKEISET SISÄLLÖT

Kauppaa ja bisnestä

- Kotimaankauppa, kaupparyhmittymät, asiakaspalvelu, erilaiset maksutavat, kuluttajansuojalaki, eettinen ja ekologinen kuluttaminen, ulkomaankauppa
- Tutustuminen paikalliseen vähittäiskauppaan, mahdollisuuksien mukaan vierailu Suomen suurimpaan tavarataloon Stockmannille

Mainonnan maailma

- Tarpeet ja hyödykkeet, mainonta ja sen taustalla vaikuttavat mekanismit, mainonnan ihmiskuva, mainonnan kritiikki ja antimainonta

Oravannahasta Euroon

- Rahan merkitys ja kiertokulku, rahan historiaa, rahan tehtävät, rahan arvo; inflaatio ja deflaatio, pankkijärjestelmä, pankin tehtävät, sijoittaminen, lainat ja lainan vakuudet
- Vierailu paikalliseen pankkiin
- Tutustuminen mahdollisuuksien mukaan Suomen Pankin rahamuseoon

Avoin maailma

- Matkailu elinkeinona, erilaiset kulttuurit, kansainvälisessä kanssakäymisessä vaikuttavat stereotyyppit, Suomi-kuva.
- Tutustuminen paikalliseen matkailuyritykseen

Kodin perustaminen

- Asunnon hankkiminen, erilaiset asumismuodot, asuntosäästäminen, vuokrasopimus, muuttoon liittyvät ilmoitukset

Vakuutuksista turvaa

- Vakuutustoiminnan merkitys, vakuutusten jako, tavallisimmat yksityisvakuutukset, sosiaalivakuutusjärjestelmä

Rakastakaa veroja

- Verotuksen yhteiskunnallinen merkitys, erilaiset verot, tutustuminen valtion budjettiesitykseen, veroilmoitus/ veroehdotus

Minustako yrittäjä?

Tavoitteet

- Oppilas ymmärtää yritystoiminnan henkiset, taloudelliset, oikeudelliset ja fyysiset edellytykset
- Oppilas saa keskeiset tiedot yrityksen perustamisesta
- Oppilas tutustuu paikalliseen yritystoimintaan
- Oppilas hahmottaa yrittäjyyden ammattina

Sisältö

Yritystoiminnan yhteiskunnallinen merkitys

Yrityksen perustaminen

- Ideasta alkuun
- Yrittäjän auttajat
- Perustajan paperisota
- Kirjanpito ja verotus
- Pk-yrityksen markkinointi
- Yrittäjän riskit

Kirjanpito

- Omien menojen ja tulojen seuranta, kirjanpidon peruskäsitteet, yhdenkertainen kirjanpito, kahdenkertainen kirjanpito, tilinavaus, tilitapahtumien kirjaus, tilinpäätös, tilinpäätöstaulukko

7.20.12 MAA- JA METSÄTALOUS

AIHEKOKONAISUUDET MAA- JA METSÄTALOUDEN OPETUKSESSA VUOSILUOKILLA 8 – 9

1. IHMISENÄ KASVAMINEN

Maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja myös opetukseen liittyy mielekästä käytännöllistä tekemistä, joka tuottaa mielihyvää ja luo pohjaa hyvän itsetunnon kehittymiselle. Oppilas oppii asioita, joita voi kotonaankin käytännössä hyödyntää.

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Suomalainen maa- ja metsätalous ovat perinteisiä elinkeinoja ja niiden merkitys suomalaisten arvojen perustana on suuri. Euroopan Unionin sääteley, maailmankauppa ja ympäristönsuojelu liittävät maatalouden kansainväliseen kenttään.

3. VIESTINTÄ- JA MEDIATAITO

Joukkoviestimen seuraaminen on olennainen osa maa- ja metsätalouden harjoittajan ammattia. Tutustutaan erilaisiin lehtiin ja muihin tiedonhankintamahdollisuuksiin.

4. OSALLISTUVA KANSALAISUUS JA YRITTÄJYYS

Tutustutaan maa- ja metsätalouden harjoittajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin yhteiskunnassa. Korostetaan oman aktiivisuuden merkitystä elinkeinon kehittämisessä.

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

Maa- ja metsätalousalueet kattavat suurimman osan Suomen maapinta-alasta. Eri maa- ja metsätalouden työvaiheiden ja tuotantomuotojen ympäristövaikutusten eroja pohditaan. Mietitään suomalaisen maa- ja metsätalouden kytkentöjä kansainväliseen oikeudenmukaisuuteen ja ympäristökysymyksiin.

6. TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Opitaan tunnistamaan turvallisuus- ja terveysriskejä maa- ja metsätalouden ammattiteissa ja harrastuksissa ja pohditaan miten käytännössä voidaan välttää vaaratilanteita.

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Maa- ja metsätalouden koneisiin ja laitteisiin tutustutaan käytännössä tilavierailuin sekä tietokoneohjelmien välityksellä.

TAVOITTEET

Oppilas

- tuntee maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytykset, muodot ja merkityksen Suomessa.
- ymmärtää millaisia maa- ja metsätalouden ammatteja ja harrastuksia on Suomessa mahdollista harjoittaa
- oppii tietoja ja taitoja, joita voi soveltaa omassa elämässä
- tietää miten maa- ja metsätalous poikkeavat luonnontalouden periaatteista
- tutustuu maa- ja metsätalouteen Kokemäellä.
- ymmärtää maa- ja metsätalouden kytkeä ympäristönsuojeluun ja kestävä kehityksen kysymyksiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

8 lk

1. kurssi: Maanviljely

Suomi maatalousmaana

- maanviljelyn historiaa
- erot maan eri osien välillä
- erilaisia maatiloja

Maanviljelyn edellytykset

- maanviljelyn luontaiset edellytykset: ilmasto ja maaperä
- päivän pituus voimavarana

Viljelykasvit ja kasvintuhoojat

- yleisimmät viljelykasvit
- sadonmenetyksiä aiheuttavat kasvintuhoojat
- jalostus, geeniteknologia

Maanviljelijän vuosi

- viljelytoimet ja toimien erilaiset vaihtoehdot vuoden mittaan
- viljelykierto
- viljelijä ympäristön- ja oman terveytensä suojelijana
- viljelijän koneet, rakennukset ja tarvikkeet
- viljelijän paperityöt, tilan laatu järjestelmät
- viljelijä suunnitelmallisena yrittäjänä

Viljelijä ja maailma

- kestävä kehitys
- ruokaturva
- globaali maataloustuotteiden kaupan sääntely

2 kurssi: Kotieläimet ja maataloutta palvelevat organisaatiot

Kotieläimet kautta vuosien

- Kotieläin pidon historiaa Suomessa
- Kotieläintalous Suomessa nyt

Kotieläinryhmittäinen tarkastelu muflonista mehiläiseen

- ravinto ja hoito vuoden mittaan
- jalostus
- rakennukset, koneet
- kytkentä peltojen viljelykierron ja lannoituksen suunnitteluun

Kotieläintilan erityispiirteet

- ympäristökysymykset
- kotieläinten ja isäntäväen hyvinvointi
- kotieläintilan paperityöt, laatujärjestelmät, lomitusjärjestelmä
- jatkojalostus

Maataloutta palvelevat organisaatiot

- maatalouden viranomais- ja neuvontajärjestelmä
- vaikuttaminen ja etujen hankkiminen järjestöjen kautta
- maataloutta palveleva tutkimus ja seuranta
- ajankohtaisen tiedon hankinta

9 lk

3.kurssi: Metsätalous

Suomen metsät

- metsä- ja suotyypit
- metsävarat ja niiden kehitys
- metsien eroja pohjoisesta etelään, idästä länteen

Metsänhoito ja puunjalostus

- metsien käytön historiaa
- metsänhoidon vaiheet ja vaihtoehdot uudistamisesta päätehakkuuseen
- suunnittelun ja neuvonnan merkitys
- koneet
- jatkojalostuksen tuotekohtainen tarkastelu

Metsätalouden merkitys kansantaloudessa

- metsänhoito, puukauppa, jalostus, suunnittelu ja neuvonta työllistävät
- metsätuhot
- metsiensuojelu
- kansainvälistyvä metsätalous

Metsäympäristön suojelu

- metsätalouden ympäristövaikutukset
- lajien suojelu
- metsien moninaiskäyttö ja jokamiehen oikeudet

4.kurssi: Puutarhatalous

Suomalainen puutarhatalous

- puutarhatuotannon merkitys
- intensiivisyys maanviljelyyn verrattuna

Avomaan puutarhatuotanto ja kasvihuonetuotanto

- ruokaa ja estetiikkaa lantusta hyasinttiin
- lajit ja lajikkeet

- käytännön viljelytoimet ja viljelykierto
- koneet ja rakennukset
- ympäristökysymykset

Kotipuutarha

- hyödyllinen harrastus suunnittelemalla
- kotipuutarhurin vuosi nurmikon, kasvimaan, hedelmäpuiden ja kukkapenkin äärellä
- sadon säilöntä ja varastointikysymykset
- kotipuutarhurin neuvontapalvelut

7.21 OPPILAANOHJAUS

Oppilaanohjauksen tehtävänä on tutustuttaa ura- ja elämänsuunnitteluun, tukea kasvua ja kehitystä sekä edistää opiskelunvalmiuksia. Tavoitteena on, että oppilas pystyisi ohjauksen avulla tekemään omien kiinnostuksiansa ja kykyjensä mukaista koulutusta, opiskelua sekä elämänuraa koskevia valintoja. Oppilaanohjauksen pyrkimyksenä on edistää koulutyön tuloksellisuutta, lisätä hyvinvointia koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Sen avulla edistetään myös koulutuksellista, etnistä ja sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Oppilaanohjauksen tärkeä osa-alue on myös oppilaan laaja-alainen tukeminen perusopetuksen aikana. Varsinkin oppilaiden siirtyessään perusopetuksen vuosiluokille 7 -9 sekä perusasteelta toisen asteen oppilaitoksiin tukea pyritään antamaan yhteistyöllä, joka ylittää kouluasteiden ja oppilaitosten väliset rajat.

TAVOITTEET

Oppilas

- harjaantuu itsenäisyyteen, vastuullisuuteen ja itsetuntemukseen
- kouliintuu yhteistyö- ja vuorovaikutustaidoissa
- tottuu kehittämään oppimisvalmiuksiaan ja tunnistamaan oppimisvaikeuksiaan sekä etsimään apua ongelmatilanteissa
- on tietoinen erilaisista oppimistyyleistä
- rutinoituu kehittämään opiskelutaitojaan ja oman toiminnan arviointitaitojaan
- saa tukea ja ohjausta siirtyessään koulutuksen eri siirtymävaiheissa perusopetuksen sisällä ja perusopetuksen päättövaiheessa
- valistuu etsimään tietoja ja hankkimaan taitoja opiskelua, tulevaisuutta sekä elämää koskevia suunnitelmia ja valintoja varten käyttäen myös tieto- ja viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia
- oppii kehittämään päätöksentekotaitojaan sekä toteuttamaan ja arvioimaan tulevaisuuden suunnitelmiaan myös muuttuvissa olosuhteissa
- saa tukea ja ohjausta ammatillisessa suuntautumisessa, myös sukupuolirajat ylittävissä oppiaine-, koulutus- ja ammatinvalinnoissa
- harjaantuu hankkimaan tietoja yhteiskunnasta, työelämästä ja yrittäjyydestä sekä kasvamaan monikulttuurisuuteen ja kansainvälisyyteen

Vuosiluokat 7 – 9

Vuosiluokilla 7–9 oppilaanohjaus esittää oppilaalle kokonaisuuden, joka muodostuu luokkamuotoisesta ohjauksesta, henkilökohtaisesta ohjauksesta sekä työelämään tutustumisesta. Pienryhmäohjausta järjestetään tarpeen mukaan.

Luokkamuotoisen ohjauksen tavoitteena on, että oppilas saa kokonaiskäsityksen koulun toimintatavoista. Oppilas oppii käyttämään erilaisia opiskelumenetelmiä ja tiedonhankinta-kanavia

sekä arvioimaan opiskelutaitojaan. Oppilas tuntee Suomen koulujärjestelmän pääpiirteet ja oppii etsimään tietoa jatko-opiskelumahdollisuuksista, työelämästä ja eri ammattialoista.

Henkilökohtaisen ohjauksen aikana oppilaalla on mahdollisuus keskustella opintoihin, koulutus- ja ammatinvalintaan sekä muihin elämäntilanteisiin liittyvistä kysymyksistä.

Pienryhmäohjausta voidaan käyttää silloin, kun ryhmässä voidaan käsitellä muiden oppilaiden kanssa jaettavissa olevia kysymyksiä. Pienryhmäohjaus voi soveltua esimerkiksi erikoislukioista tai jostakin tietyistä ammattialasta kiinnostuneiden oppilaiden ohjausmuodoksi.

Työelämään tutustumisen (TET) jaksoja järjestetään oppilaan koulutus- ja ammatinvalinnan perustaksi sekä työn arvostuksen lisäämiseksi. Näiden aikana oppilaalla on mahdollisuus hankkia omakohtaisia kokemuksia työelämästä ja ammateista aidossa työympäristössä. Työ- ja elinkeinoelämän sekä koulun välisen yhteistyön tavoitteena on, että oppilas hankkii tietoa ammattialoista, ammateista ja työelämästä sekä saa virikkeitä yrittäjyydestä. Tämän yhteistyön keskeisen osan muodostavat työelämän edustajien vierailut koulussa, työpaikkakäynnit, projektityöt, eri alojen tiedotusmateriaalien käyttö sekä työelämään tutustuminen. Tutustumisen aikana saatuja kokemuksia ja tietoja käsitellään oppilaanohjauksen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muilla oppitunneilla.

Työelämään tutustuminen järjestetään siten, että seitsemännellä luokalla oppilaat ovat työelämään tutustumassa yhden päivän, jolloin tutustutaan koulun sisäisiin työtehtäviin. Seitsemännen luokan työelämään tutustumisen tarkoituksena on, että oppilaat tutustuvat koulun henkilökuntaan ja oppivat arvostamaan heidän tekemäänsä työtä. Yhdeksännellä luokalla tutustumisjakson pituus on 10 päivää, joka voidaan jakaa kahteen viiden päivän jaksoon toteuttavaksi niin, että toinen jakso on syys- ja toinen kevätlukukaudella.

Ennen tutustumisjaksoa oppilaalle annetaan ohjeet työpaikan hankkimisesta ja opastetaan työelämän pelisääntöihin. Erityisesti painotetaan hyvää käytöstä, täsmällisyyttä, rehellisyyttä ja oikeaa asennetta työhön. Seitsemännellä luokalla koulun sisäisen tutustumispaikan määrittää oppilaanohjaaja, mutta yhdeksännellä luokalla pyritään siihen, että oppilas hankkii itselleen tutustumispaikan omien tavoitteidensa mukaisesti. Tarvittaessa oppilasta autetaan tutustumispaikan hankkimisessa.

Vastuu oppilaanohjauksesta vuosiluokilla 7–9 on oppilaanohjaajalla ja hän toimii yhteistyössä rehtorin, luokanvalvojien, aineenopettajien, klinikkaopettajan, koulupsykologin ja terveydenhoitajan kanssa. Yhteydet oppilaiden vanhempiin, koulun ulkopuolisiin kasvattajatahoihin, toisen asteen oppilaitoksiin sekä työelämän edustajiin ovat myös tärkeitä.

OPPILAANOHAUKSEN LUOKKATUNTIEN KESKEISET SISÄLLÖT VUOSILUOKILLA 7–9

7. luokka

- tutustuminen koulu yhteisöön
- opiskelun taidot
- oppilaan arviointi
- valinnaisuus
- perusopetuksen rakenne
- itsetuntemus
- vuorovaikutustaidot
- työelämään tutustuminen
- oman elämän suunnittelu
- elinkeinorakenne

- ammattialat ja työelämätietous

8. luokka

- ei luokkatunteja

9. luokka

- Suomen koulutusjärjestelmä
- jatko-opintomahdollisuudet
- yhteishaku
- hakeutuminen jatko-opintoihin
- kansainvälisyys ja opiskelu ulkomailla
- koulutusalat
- ohjaus-, tiedotus ja neuvontapalvelut
- tasa-arvo yhteiskunnassa ja työelämässä
- työelämään tutustuminen
- opiskelun taidot
- vuorovaikutustaidot
- itsetuntemus
- oman elämän suunnittelu
- ihmisenä kasvaminen

Yhteisistä aihekokonaisuuksista oppilaanohjauksessa käsitellään ihmisenä kasvamista mm. eri oppimistyylien ja itsetuntemuksen avulla, osallistuvaa kansalaisuutta ja yrittäjyyttä mm. elinkeinoelämään ja sen työnjakoon tutustumisella, viestintä- ja mediataitoja sekä kulttuuri-identiteettiä ja kansainvälisyyttä esim. tiedonhauilla verkoista ja mahdollisilla kansainvälisillä vierailijoilla. Turvallisuus ja liikennekäyttäytymisen – aihekokonaisuutta käsitellään mm. työelämään tutustumisjaksojen yhteydessä, vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta -aihekokonaisuus tulee esille esim. oman elämän suunnittelun yhteydessä.

8 OPPILAAN ARVIOINTI

Arviointi on jatkuva, monivaiheinen ja vuorovaikutteinen prosessi, jota käytetään koulun kehittämisen välineenä. Koulun omat suunnitelmat ovat lähtökohtana arvioinnin kehittämisessä. Asetetut tavoitteet toteutetaan niin, että niiden arvioiminen on mahdollista. Arvioidaan myös sitä, vastaavatko tavoitteet niitä arvoja, joita opettajat ja vanhemmat pitävät tärkeinä.

8.1 ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Perusopetuksessa pyritään kehittämään ja antamaan mahdollisuuksia itsearviointiin ikätaso huomioiden. Itsearviointiin avulla kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen sekä omalle työskentelylle että yhdessä toimimiselle ja opetetaan tunnistamaan omaa edistymistä opinnoissa.

8.2 PÄÄTTÖARVIOINTI

8.3 TODISTUKSET

9 ERITYISEN KOULUTUSTEHTÄVÄN MUKAINEN JA ERITYISEEN PEDAGOGISEEN JÄRJESTELMÄÄN TAI PERIAATTEESEEN PERUSTUVA OPETUS

Tällä hetkellä Kokemäen kaupungissa ei ole voimassa erillistä kieli- ja kulttuuriryhmien opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelma laaditaan tarvittaessa.